

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Τ
Α
Ξ
Ι
Σ
Γ!

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΝΙΚΗ" ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ 7

32

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Συγγραφική και έκδοτική επιμέλεια :

ΕΥΘΥΜ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Συνεργασία :

Γ. ΚΑΡΟΥΛΑ — Κ. ΒΟΓΓΑ

Καλλιτεχνική :

ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΝΙΚΗ,, ΑΘΗΝΑΙ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 7 — ΤΗΛ. 628.132 Τ. 142

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ βιβλία « ΝΙΚΗΣ » ὑπογράφονται ἀπὸ ἓνα τῶν συγγραφέων ἢ σφραγίζονται μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότη.

Ἀπαγορεύεται ἡ καθ' ὁλοσὴν τρόπον ἀντιγραφή ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τοῦ κειμένου, τῆς διαρθρώσεως τῆς ὕλης, τῆς μορφῆς καὶ μεθόδου προσφορᾶς αὐτῆς ὡς καὶ τοῦ σχήματος τοῦ βιβλίου, ἄνευ ἀδείας τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῶν ἐκδόσεων « ΝΙΚΗ ».

Copyright: N. Ἀναγνωστοπούλου

Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α΄
Η ΘΕΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου

Α΄. Πολλές χιλιάδες χρόνια, πρὶν σήμερα, δὲν ὑπῆρχε τίποτε· οὔτε Οὐρανός, οὔτε Γῆ, οὔτε Θάλασσα. Ἐνα βαθὺ σκοτάδι ἀπλωνόταν παντοῦ.

Στὸ ἀπέραντο αὐτὸ σκοτεινὸ χάος ὑπῆρχε μόνον ὁ καλὸς Θεός. Ὁ Θεὸς ποὺ εἶναι *Αἰώνιος, Πάνσοφος* καὶ *Παντοδύναμος*.

Β'. Τὸν Κόσμο πού βλέπομε σήμερα, τὸν δημιούργησε ὁ Παντοδύναμος Θεός, σὲ ἕξι μέρες, *μονάχα* μὲ τὸ **Λόγο Του**.

Τὴν πρώτη ἡμέρα εἶπε : «*Νὰ γίνῃ φῶς !*».

Κι ἀμέσως ἔλαμψε τὸ φῶς καὶ ξεχώρισε τὸ σκοτάδι. Καὶ τὸ φῶς τ' ὠνόμασε «*ἡμέρα*» καὶ τὸ σκοτάδι «*νόχτα*».

Τὴν δεύτερη ἡμέρα εἶπε κι ἔγινε ὁ *Οὐρανός* καὶ ἡ *Γῆ*.

Τὴν τρίτη ἡμέρα ξεχώρισε τὴν *Ξηρὰ* ἀπὸ τὴν *Θάλασσα*. Στὴν *Ξηρὰ* ἐφύτρωσαν λογῆς-λογῆς φυτὰ καὶ λουλούδια.

Τὴν τετάρτη ἡμέρα ἔκαμε τὸν *Ἥλιο*, τὸ *Φεγγάρι* καὶ τὰ *Ἄστρα*.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα εἶπε κι ἔγιναν τὰ *Πουλιὰ* καὶ τὰ *Ψάρια*.

Καὶ τὴν ἕκτη ἔκαμε ὅλα τὰ ἄλλα *Ζῶα* καὶ τὸν *Ἄνθρωπο*.

2. Ἡ δημιουργία τοῦ Ἀνθρώπου

(Ἡ πλάσις τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὔας)

Ὁ Θεὸς τελευταῖο ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του ἔκαμε τὸν Ἀνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔγινε μόνο μὲ τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ ὅπως ὅλα τὰ προηγούμενα. Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθηκε.

Ἐπῆρε χῶμα, τὸ ἔκαμε λάσπη καὶ ἐπλάσε ἓνα χωματένιο σῶμα. Ὑστερα τὸ φύσηξε μὲ τὴν **Θεία Πνοή Του** κι αὐτὸ πῆρε *Ζωή* καὶ *Ψυχή*. Τοῦ ἔδωσε ἀκόμα *Λογικὸ* καὶ *Μιλιά*.

Τὸν πρῶτον αὐτὸν ἄνθρωπο τὸν ὠνόμασε «*Ἀδάμ*,» δηλαδή, «*Γήϊνον*».

Τὸν **Ἀδάμ**, ὁ καλὸς Θεός, τὸν ἔκαμε πιὸ τέλειον ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα, τόσο πού νὰ εἶναι ὅμοιός Του, δηλαδή «*κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν Του*».

Ὑστερα τὸν ἔβαλε νὰ κατοικήσῃ σ' ἓνα μεγάλο καὶ ὠραῖο κῆπο, τὸν **Παράδεισο!**

Ἐπειτα τὸν ἀποκοίμησε μὲ γλυκὸ ὕπνο. Ἐκοψε μιὰ πλευρά του καὶ ἐπλάσε τὴν πρώτη γυναῖκα, γιὰ νὰ μὴν εἶναι μόνος του. Σ' αὐτὴν ἔδωσε τὸ ὄνομα «*Εὔα*», πού θὰ πῆ «*Ζωή*».

Ὅταν ξύπνησε ὁ Ἀδάμ καὶ εἶδε πὼς θὰ εἶχε καὶ σύντροφο, χάρηκε πολὺ. Σὰ νὰ κατάλαβε ὅτι ἡ Εὔα ἔγινε ἀπὸ τὸ πλευρὸ του καὶ εἶπε :

— *Αὕτῃ εἶναι «σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου καὶ ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου».*

Τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ὁ Δημιουργὸς ἀναπαύθηκε

Ὁ Θεὸς εὐλόγησε ὕστερα τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ καὶ τοὺς εἶπε :

— *Ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς Γῆς.*

Τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ὁ Θεὸς ἀναπαύθηκε. Ἡ ἑβδομη ἡμέρα ὠνομάσθηκε «**Σάββατον**», δηλαδή, «*ἡμέρα ἀναπαύσεως*».

3. Τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ λέγονται **Πρωτόπλαστοι**, γιατί εἶναι οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ποὺ *πλάσθησαν* καὶ δὲν γεννήθηκαν.

Λέγονται καὶ **Προπάτορες**, γιατί ἀπ' αὐτοὺς κατάγονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Μέσα στὸν ὠραῖο Παράδεισο, οἱ Πρωτόπλαστοι, ζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Εἶχαν ὅ,τι ἠθελαν καὶ τίποτε δὲν τοὺς ἔλειπε. Ὁ καλὸς Θεὸς τοὺς εἶχε χαρίσει ἀπ' ὅλα τὰ καλά. Τὰ πουλιά καὶ τὰ ζῶα ἦσαν φίλοι τους. Τὰ λουλούδια ἀνθίζαν γι' αὐτούς. Καὶ ἄφθονα δέντρα μὲ κάθε λογῆς καρπὸ ἦσαν δικά τους.

Ὁ Θεὸς τότε τοὺς εἶπε :

— *Ἐδῶ μέσα εἶναι ὅλα δικά σας. Οἱ καρποὶ τῶν δέντρων εἶναι γιὰ σᾶς. Προσέξτε ὅμως ἐκεῖνο τὸ δέντρο. Εἶναι τὸ δέντρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Τοὺς καρποὺς του δὲν πρέπει νὰ τοὺς φάτε γιατί θὰ πεθάνετε.*

Καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ ἀπηγορευμένο δέντρο.

Ὁ Σατανᾶς ὅμως, (ὁ Διάβολος), ζήλεψε τὴν εὐτυχία τους καὶ θέλησε νὰ τοὺς καταστρέψῃ.

Μεταμορφώθηκε λοιπὸν σὲ φίδι, ἀνέβηκε στὸ ἀπηγορευμένο δέντρο καὶ καθὼς περνοῦσε ἀπὸ κάτω ἢ Εὐα, τῆς λέγει :

— *Γιατὶ Εὐα δὲν τρώγεις ἀπ' τοὺς καρποὺς αὐτοῦ τοῦ δέντρου ;*

— *Δὲν πρέπει νὰ φάγω, ἀπήτησεν ἡ Εὐα. Εἶναι ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἄν φάγω θὰ πεθάνω.*

— *Ἀνόητη, τῆς λέγει πάλι τὸ φίδι. Δὲν θὰ πάθῃς τίποτε. Ὅχι μόνο δὲ θὰ πάθῃς κακό, ἀλλὰ θὰ γίνῃς σὰν τὸν Θεό.*

Ἡ Εὐα ξεγελάσθηκε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Σατανᾶ, ἔφαγε ἕναν καρπὸ κι ἔδωσε καὶ στὸν Ἀδάμ!

Σὲ λίγο κατάλαβαν τὸ κακὸ ποῦ ἔκαμαν κι ἄρχισαν νὰ τρέμουν ἀπὸ τὸ φόβο τους.

Φοβισμένοι τότε καὶ ντροπιασμένοι ἔτρεξαν νὰ κρυφτοῦν μέσα στὰ πυκνόφυλλα δέντρα τοῦ Παραδείσου.

4. Ἡ τιμωρία τῶν Πρωτοπλάστων

Οἱ Πρωτόπλαστοι κατάλαβαν τὴν ἁμαρτία τους. Ἐχασαν τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία τους. Ἡ παρακοὴ ποῦ ἔκαμαν, τοὺς ἀνοίξε τὸν δρόμο τῆς δυστυχίας. Πῶς θ' ἀντίκρουζαν τώρα πιά τὸν Θεό ;

Φοβισμένοι προσπαθοῦσαν νὰ κρυφτοῦν καὶ νὰ κρύψουν τὴ γύμνια τους ἀνάμεσα στὶς φυλλωσιές τῶν πυκνόφυλλων δέντρων. Σὲ λίγο ὅμως ἄκουσαν τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ :

— *Ἀδάμ, Ἀδάμ, ποῦ εἶσαι ;*

— *Κύριε, ἀπάντησε ὁ Ἀδάμ, ἄκουσα τὴν φωνὴ Σοὺ καὶ κρύφτηκα ἀπὸ τὸ φόβο μου. Δὲν τολμῶ νὰ παρουσιασθῶ ἐμπρὸς Σοὺ !*

Ὁ Θεὸς ὅμως ποῦ εἶναι *Πατριάρχης*, τοῦ εἶπε :

Ἡ Ἔξωσις ἐκ τοῦ Παράδεισου

— Γιατί παράκουσες τὴν Ἐντολή Μου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένο καρπὸ ;

— Δὲν φταίω ἐγώ, Κύριε, ἡ Εὐὰ μὲ ξεγέλασε, ἀπάντησε ὁ Ἀδάμ.
Ὁ Θεὸς τότε τοὺς καταράσθηκα καὶ εἶπε :

— Ἐσύ, Ἀδάμ, μὲ ἰδοῶτα νὰ βγάξεις τὸ φρομὶ σου.

— Κι ἐσύ, Εὐὰ, μὲ πόνου νὰ γεννᾷς τὰ παιδιά σου.

Καὶ τέλος στὸ φίδι εἶπε :

— Φίδι, νὰ σέρονσαι μὲ τὴν κοιλιά καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι ἐχθρὸς σου.

Κι ἀμέσως ἔστειλε τὸν Ἄγγελό Του καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Τὸ μεγάλο αὐτὸ ἁμάρτημα ποὺ ἔκαμαν οἱ Προπάτορές μας, ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ, λέγεται *Προπατορικὸ ἁμάρτημα*.

5. Κάϊν και Ἄβελ

Ὁ Ἀδάμ και ἡ Εὐά ἔκαμαν δυὸ παιδιά : Τὸν Κάϊν και τὸν Ἄβελ. Ὁ Κάϊν καλλιεργοῦσε τὴ γῆ. Ἦταν γεωργός. Ὁ Ἄβελ ἔβοσκε κοπάδια ζῶα. Ἦταν βοσκός.

Και οἱ δυὸ τους προσεύχονταν στὸ Θεὸ και πάντοτε πρόσφεραν θυσία. Ὁ Κάϊν ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς γῆς και ὁ Ἄβελ ἀπὸ τὰ ζῶα του.

Μιὰ ἡμέρα θυσίαζαν και οἱ δυὸ τους. Ἀλλὰ ὁ Κάϊν δὲν θυσίαζε μὲ καλὴ καρδιά και μὲ σεβασμό.

Ὁ Θεὸς ποὺ εἶναι Παντογνώστης κατάλαβε τὶς σκέψεις και τὰ αἰσθήματα τοῦ Κάϊν και δὲν δέχτηκε τὴ θυσία του. Ὅμως, τὴν θυσία τοῦ Ἄβελ τὴν δέχτηκε μὲ εὐχαρίστησι.

Ἔτσι, ἐνῶ ὁ καπνὸς ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ Ἄβελ πῆγαινε ἴσια στὸν Οὐρανό, ὁ καπνὸς ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ Κάϊν σκορπιζόταν στὸ πλάι.

Τὸ πρόσεξε ὁ Κάϊν και μῖσος ἄναψε στὴ καρδιά του γιὰ τὸν Ἄβελ. Προσπαθοῦσε λοιπὸν νὰ κάμη κακὸ στὸν ἀδελφὸ του.

Μιὰ ἡμέρα ποὺ βγῆκαν μαζὶ στὴν ἐξοχή, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ ὁ Κάϊν, δίνει μιὰ στὸν ἀδελφὸ του και τὸν σκοτώνει. Ὑστερα ξεκίνησε νὰ γυρίσῃ και νόμιζε πὼς δὲν τὸν εἶδε κανεὶς. Ἀλλὰ ὁ Θεός, ποὺ τὰ βλέπει ὅλα τοῦ φώναξε :

— Κάϊν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου ;

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Κάϊν. Δὲν εἶμαι φύλακας τοῦ ἀδελφοῦ μου !

— Κακοῦργε ! τοῦ εἶπε τότε ὁ Θεός. Τὸ ἀθῶο αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου φωνάζει και ἡ φωνή του φτάνει ὡς Ἐμέ. Δὲν τὴν ἀκοῦς ; Καταραμένος νὰ εἶσαι. Ὁ τόπος νὰ φεύγῃ ἀπὸ ἐμπρός σου. Σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ νὰ τρέμῃς σὰν τὰ φύλλα πὸν τὰ φυσᾷ ὁ ἄνεμος... !

Τρομαγμένος ὁ Κάϊν φεύγει κι ὅλο φεύγει.

Ἡ ζωὴ του κατήντησε μαρτύριο. Οὔτε τὸ σῶμα του, οὔτε ἡ μαύρη ψυχὴ του θὰ εὔρισκαν ἡσυχία πιά. Ἡ σκιά τοῦ ἀθῶου Ἄβελ τὸν κυνηγοῦσε παντοῦ.

6. Ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε

Ὁ Ἀδάμ και ἡ Εὐά ἔκαμαν τρία παιδιά. Τὸν Κάϊν, Ἄβελ και τὸν Σῆθ.

Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ, οἱ ἄνθρωποι ἐπλήθυναν, μὰ γε-

μάτοι από κακίες ζούσαν μακριά απ' τόν ἀληθινὸ Θεό. Ξεχνούσαν τις θείες συμβουλές και ἔπεφταν σὲ ἁμαρτίες.

Ἀνάμεσα σ' ὄλους ξεχώριζεν ἕνας καλὸς ἄνθρωπος. Τὸν ἔλεγε Νῶε. Εἶχε τρία παιδιά. Τὸν Σήμ, τὸν Χάμ και τὸν Ἰάφεθ. Ὁ Νῶε και ὄλη ἡ οἰκογένειά του ἦσαν δίκαιοι και εὐσεβεῖς. Ἐκαναν πάντα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Στὸ Νῶε παράγγειλεν ὁ Θεὸς νὰ κατασκευάσῃ μία μεγάλη **Κιβωτό**. Νὰ κλεισθῇ μέσα μετὴν οἰκογένειά του. Μαζί του νὰ πάρῃ τρία και μισὸ ζευγάρι απ' ὄλα τὰ καθαρὰ ζῶα και ἀπὸ ἕνα ζευγάρι απ' τὰ ἀκάθαρτα.

«Θὰ κάμω κατακλυσμὸ, τοῦ εἶπε, και θὰ πρίξω ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, πὸν λησιμόνησαν τὸ Θεό. Μόνο ἐσέ, Νῶε, θὰ σωθῆς μετὴν οἰκογένειά σου και τὰ ζῶα, γιὰ νὰ ξαναγίνῃ ὁ Κόσμος».

7. Ὁ Κατακλυσμὸς

Ὁ Νῶε ἔκαμε τὴν **Κιβωτό**, τὴν ἄλειψε μετὴν πίσσα και ἔβαλε τὰ ζῶα μέσα, ὅπως παράγγειλε ὁ Θεός. Μπῆκε και ὁ ἴδιος μετὴν οἰκογένειά του και ἔκλεισε καλά.

Τότε ὁ Οὐρανὸς συννέφιασε. Μαῦρα κατάμυρα σύννεφα, πλησίασαν στὴ Γῆ και τρομεροὶ ἄνεμοι σηκώθηκαν. Βροντές, ἀστραπὲς και κερανοὶ γέμισαν τὴν Πλάση και δυνατὴ βροχὴ ἄρχισε νὰ πέφτῃ στὴ Γῆ.

Σαράντα μερόνυχτα κράτησε ἡ βροχὴ.

Ἡ Κιβωτὸς ἔπλεε πάνω στὰ νερά, πὸν εἶχαν σκεπάσει κάμπους και βουνά.

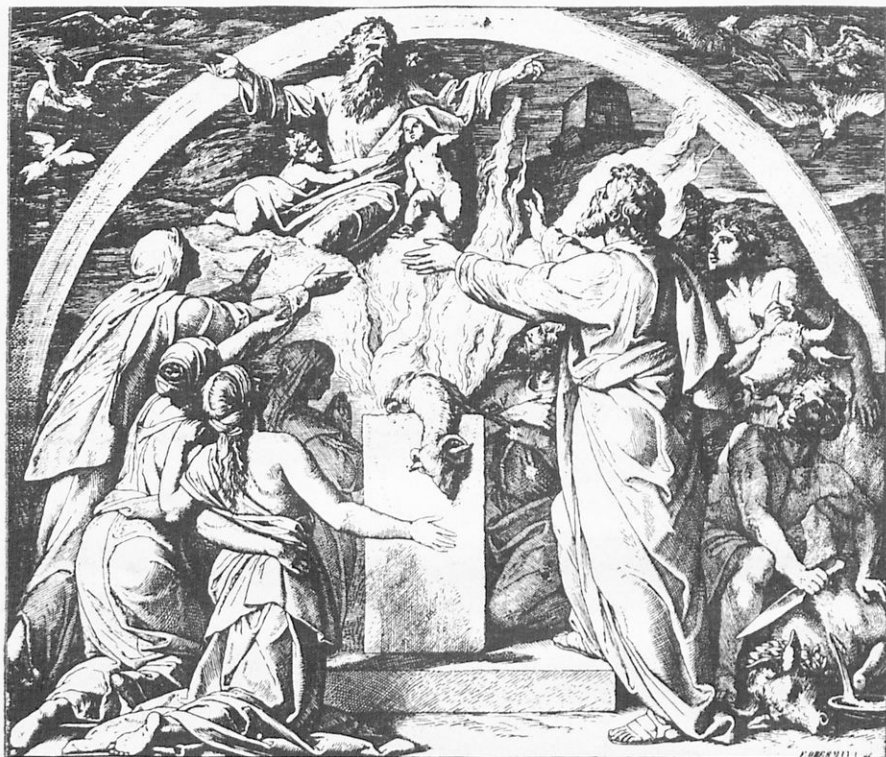
Οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι προσπαθοῦσαν νὰ σωθοῦν. Σκαρφάλωναν στὰ δέντρα, στὰ βουνά. Μὰ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἦταν δίκαια και μεγάλη. Κανεὶς δὲν σώθηκε.

Στὶς σαράντα μέρες, ὁ Οὐρανὸς ἄρχισε νὰ καθαρίζῃ και ἡ βροχὴ σιγὰ - σιγὰ σταμάτησε. Ὁ Νῶε θέλησε νὰ ἐξακριβώσῃ, ἂν τραβήχτηκαν τὰ νερά.

Ἄνοιξε τότε ἕνα παράθυρο και ἄφησε ἕναν κόρακα νὰ πετάξῃ. Τὸ κοράκι πέταξε, μὰ δὲν ξαναγύρισε στὴν Κιβωτό. Εὐρῆκε πτώματα και ἔμεινε νὰ τὰ τρώγῃ.

Ὁ Νῶε κατόπιν ἄφησε νὰ πετάξῃ ἕνα περιστέρι. Τὸ περιστέρι φτερούγισε ὀλόγυρα, μὰ ξαναγύρισε ἀμέσως, γιὰτὶ δὲν βρῆκε πουθενὰ οὔτε ἕνα ψηλὸ δέντρο νὰ καθίσῃ. Ἦστερ' ἀπὸ ἑπτὰ ἡμέρες τὸ ἄφησε πάλι νὰ πετάξῃ, ἀλλὰ και πάλι ξαναγύρισε.

Ἄφου πέρασαν ἄλλες ἑπτὰ ἡμέρες τ' ἄφησε και γιὰ τρίτη φο-

Ὁ Νῶε θυσιάζει.

ρά. Τὸ περιστέρι τώρα γύρισε, φέρνοντας στὸ ράμφος του ἓνα κλαδί ἐλιᾶς.

Κατάλαβε τότε ὁ Νῶε πὼς τὰ νερά τραβήχθηκαν καὶ ἄνοιξε τὴν Κιβωτό. Βγήκε καὶ εἶδε πὼς εἶχαν σταθῆ στὴν κορυφή τοῦ βουνοῦ ἸΑραάτ, στὴν Ἀρμενία.

Χαρούμενοι γιὰ τὴ σωτηρία τους βγήκαν ὅλοι ἀπὸ τὴν Κιβωτό. Μαζί τους ξεχύθηκαν καὶ τὰ ζῶα καὶ σκόρπισαν.

Ἄμεσως ὁ Νῶε ἔκαμε θυσία στὸ Θεό καὶ Τὸν εὐχαρίστησε.

Ὁ Θεός, γιὰ νὰ δείξει τὴν ἀγάπη Του καὶ νὰ βεβαιώσῃ τὸ Νῶε, ὅτι δὲ θὰ ξανακάμῃ κατακλυσμό, φανέρωσε τὸ Οὐράνιο Τόξο. Τὸ εἶδε ὁ Νῶε καὶ ἐδόξασε τὸν Δημιουργό. Τὸ ἴδιο Οὐράνιο Τόξο βλέπομε κι ἡμεῖς πολλές φορές στὸν οὐρανὸ νὰ λαμπυρίζῃ μὲ τὰ

ἑπτὰ του πανέμορφα χρώματα καὶ ἀναθυμούμαστε τὴν ἱστορία τοῦ Νῶε.

8. Ὁ Πύργος Βαβέλ

Μετὰ τὸν κατακλυσμὸ, ὁ Νῶε ἔμεινε στὴν Ἀρμενία. Ἀργότερα οἱ ἀπόγονοί του προχώρησαν κι ἔφθασαν σὲ μιὰ πεδιάδα ποὺ εἶναι ἀνάμεσα σὲ δύο ποτάμια, τὴν *Μεσοποταμία*.

Στὴ νέα τους πατρίδα ἐπλήθυναν. Οἱ ἄνθρωποι ξανάγιναν τόσο πολλοί, ποὺ δὲν τοὺς χωροῦσε ὁ τόπος. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ χωρίσουν καὶ νὰ πᾶνε σὲ ἄλλες χῶρες. Πρὶν νὰ φύγουν, θέλησαν νὰ κάνουν ἓνα μεγάλο Πύργο, τόσο ψηλὸ ποὺ νὰ φτάνη στὸν Οὐρανό.

Ὁ Θεός, ὅμως, γιὰ τὸν μεγάλο ἐγωϊσμὸ ποὺ ἔδειξαν, τοὺς ἔκαμε νὰ μιλοῦν διαφορετικὴ γλῶσσα ὁ καθένας τοὺς καὶ νὰ μὴ μποροῦν νὰ συνεννοηθοῦν μεταξύ τους.

Ἔτσι ὁ Πύργος ἔμεινε στὴ μέση καὶ ὠνομάσθηκε **Πύργος Βαβέλ**, ποὺ σημαίνει « σύγχυσι γλωσσῶν ».

Μετὰ τὸ πάθημά τους αὐτό, σκόρπισαν σὲ διάφορα μέρη τῆς Γῆς.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ **Σήμ**, λέγονται **Σημίτες** καὶ ἔμειναν στὴν Ἀσία. Τοῦ **Χάμ** λέγονται **Χαμίτες** καὶ πῆγαν πρὸς τὴν Ἀφρική καὶ τοῦ **Ἰάφεθ** ἦλθαν στὴν Εὐρώπη.

Ἀπ' ὅλους, πιστοὶ στὸν ἀληθινὸ Θεὸ ἔμειναν, οἱ ἀπόγονοι τοῦ **Σήμ**.

1η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Ἡ Θεία Δημιουργία

Ὁ Θεὸς *μονάχα* μὲ τὸν Λόγον Του σὲ ἕξι ἡμέρες ἔκανε τὸν Κόσμο ποὺ βλέπομε σήμερα. Τὸν **Ἀδὰμ** τὸν ἐπλασε « *κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν Του* » καὶ μαζί μὲ τὴν **Εὐά** τοὺς ἔβαλε νὰ μείνουν στὸν *Παράδεισο*.

Οἱ πρωτόπλαστοι πέφτουν στὸ *Προπατορικὸ ἁμάρτημα* καὶ ὁ Θεὸς τοὺς τιμωρεῖ γιὰ τὴν παρακοή τους.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐά ἔκαμαν τρία παιδιά : τὸν **Κάιν**, τὸν **Ἀβελ** καὶ τὸν **Σήθ**. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Πρωτοπλάστων εἶναι ἀσεβεῖς κι ὁ Θεὸς τοὺς τιμωρεῖ μὲ τὸν κατακλυσμὸ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ **Νῶε** ποὺ σώζεται μὲ τὴν οἰκογένειά του στὸ βουνὸ **Ἀραράτ**. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ὑπερήφανοι, προσπαθοῦν νὰ χτίσουν ἓνα πύργο ὡς τὸν Οὐρανό. Ὁ Θεὸς

τοὺς τιμωρεῖ μὲ τὴν « σὺ γ γ υ σ ι γ λ ω σ σ ῶ ν ἢ Βαβέλ » γιὰ τὴν ὑπερηφάνειά τους.

Ἑρωτήσεις :

- 1) Τί ἔκανε ὁ Θεὸς τὴν πρώτη ἡμέρα καὶ τί τὴν τελευταία ;
- 2) Ποιοὶ λέγονται πρωτόπλαστοι ἢ Προπάτορες καὶ γιατί ;
- 3) Ποιὰ ἐντολὴ ἔδωσε ὁ Θεὸς στοὺς Πρωτοπλάστους ὅταν τοὺς ἔβαλε στὸν Παράδεισο ;
- 4) Πῶς ἐτιμώρησε ὁ Θεὸς τὸν Ἀδάμ ; Τὴν Εὐά ; Τὸ φίδι ;
- 5) Ποιὸς ἦταν ὁ πρόγονος τοῦ Νῶε ;
- 6) Γιατί λέμε ; « Ἀπὸ τὸ σπῆτι εἶναι σωστὴ ζωὴ τοῦ Νῶε ; »
- 7) Ποιὰ ἦταν τὰ παιδιά τοῦ Νῶε καὶ ποῦ κατοίκησαν οἱ ἀπόγονοι καθενός ;
- 8) Τίνος παιδιοῦ τοῦ Νῶε εἶσαι ἀπόγονος ;
- 9) Γιατί ὁ Θεὸς φανέρωσε τὸ Οὐράνιο Τόξο ;
- 10) Γιατί τὸ κλωνάρι τῆς ἐλιᾶς εἶναι σημάδι εἰρήνης ;

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.
ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Πατριάρχαι λέγονται οί εϋσεβείς και άπλοϊκοί άνθρωποι που άξιώθηκαν από το Θεό να γίνουν άρχηγοί τής φυλής των.

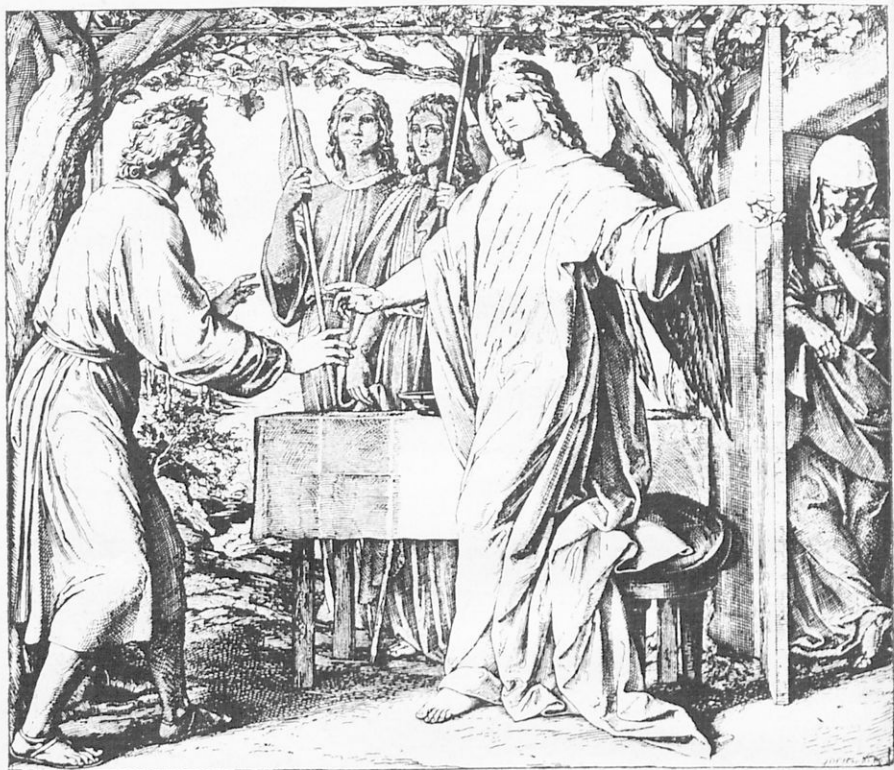
Στην άρχή ησαν άρχηγοί μιās οικογενείας. Όσο περνούσαν τὰ χρόνια, έπλήθαιναν οί άνθρωποι και από μιὰ οικογένεια γίνονταν πολλές. Έτσι σχηματίζονταν ή Φυλή.

Ό άρχηγός τής μεγάλης αϋτής οικογενείας λέγεται Πατριάρχης.

Σπουδαίοι Πατριάρχαι είναι ό Άβραάμ, ό Ίσαάκ και ό Ίακώβ.

Άπ' αϋτούς κατάγονται οί Ίσραηλίτες, οί Ίουδαίοι ή Έβραίοι, όπως λέγονται, και αϋτούς διάλεξεν ό Θεός για να εκτελοϋν τισ έντολές Του.

Ὁ Ἀβραάμ δέχεται τὴν ἐπίσκεψιν τῶν τριῶν Ἀγγέλων

1. Ὁ Ἀβραάμ Πατριάρχης τῶν Ἑβραίων

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε σκορπίστηκαν σ' ὅλες τὶς χῶρες. Ὅλοι τοὺς ξέχασαν τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ἐλάτρευαν τὰ εἰδῶλα, δηλαδή, τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι, τὴν βροχή, τὴν ἀστραπή, τὸν κεραυνό, τὰ ζῶα, τὰ ὄρη καὶ ἄλλα πολλά.

Μόνον οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ — οἱ Σημίτες — πίστευαν στὸν ἀληθινὸ Θεό, ἀλλὰ δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ τὸν λησμόνησαν κι αὐτοί.

Ἐνας μονάχα ἔμεινε πιστὸς στὸ Θεό : Ὁ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος Ἀβραάμ.

Αὐτὸν διάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ Πατριάρχην τῶν Ἰσραηλιτῶν. Καὶ κάποια μέρα τοῦ εἶπε :

— 'Αβραάμ, ἐτοιμάσου νὰ φύγῃς. Ἐφησε τὴν Πατοίδα καὶ τὸ σπίτι σου. Θὰ πᾶς στὴ χώρα ποὺ θὰ σοῦ δείξω. Ἐκεῖ θὰ εὐλογηθῆς καὶ θὰ γίνῃς ἀρχηγὸς μεγάλου λαοῦ. Ἀπὸ τὴ γενιά σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς Γῆς...

Ὁ Ἄβραάμ ἀμέσως μάζεψε τὰ ὑπάρχοντά του, πῆρε καὶ τὴ γυναῖκα του τὴ **Σάρρα**, τὸν ἀνεψιὸ του **Λῶτ**, τοὺς ὑπηρέτες του, καὶ ξεκίνησαν. Πέρασαν τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ ἔφθασαν στὴ Γῆ **Χαναάν**. Αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Νὰ μείνουν ἐκεῖ.

Οἱ ἐντόπιοι, ὅταν τοὺς εἶδαν, τοὺς ὠνόμασαν **Ἑβραίους**, δηλαδή, *διαβάτες, περαχωρίτες*, γιὰ τὴ ἦλθαν ἀπὸ τὴ χώρα ποὺ εἶναι πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ.

2. Ὁ Ἄβραάμ καὶ ὁ Λῶτ χωρίζουν

Στὴ **Χαναάν**, ὅπου κατοίκησαν, ἐπλήθυναν σιγὰ - σιγὰ οἱ δυὸ οἰκογένειες τοῦ **Ἄβραάμ** καὶ τοῦ **Λῶτ**.

Οἱ βοσκοὶ ὅμως τοῦ Λῶτ κάθε μέρα μάλωναν μὲ τοὺς βοσκούς τοῦ Ἄβραάμ γιὰ τὰ λιβάδια.

Ὁ Ἄβραάμ μιὰ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ κάμῃ τίποτε ἄλλο, φώναξε τὸν ἀγαπημένο του ἀνεψιὸ καὶ τοῦ εἶπε :

— *Ἀνεψιέ μου, ὁ τόπος αὐτὸς δὲν μᾶς χωρεῖ ὅλους. Γιὰ νὰ πά-
φουν τὰ μαλώματα τῶν βοσκῶν μας πρέπει νὰ πᾶς σὲ ἄλλο τόπο.*

Ὁ Λῶτ ἄκουσε τὸ θεῖο του, εἶδε κι αὐτὸς πὼς ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ δέχθηκε νὰ φύγῃ. Πῆρε τοὺς ὑπηρέτες του, τοὺς βοσκούς του καὶ τὰ κοπάδια του καὶ πῆγε νὰ κατοικήσῃ στὰ **Σόδομα**.

Ὁ Ἄβραάμ ἔμεινε στὴ **Χαναάν**. Ἦταν εὐτυχισμένος, ἂν καὶ δὲν εἶχε παιδί. Εἶχε γεράσει, μὰ πάντα εἶχε τὴν ἐλπίδα διότι ὁ Θεὸς τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ ὅτι ἀπ' τὴ γενιά του θὰ εὐλογηθοῦν οἱ φυλὲς τῆς γῆς.

3. Καταστροφή στὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα

Ὁ Λῶτ μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ τὰ ὑπάρχοντά του ἔφθασε στὰ **Σόδομα**. Στὴν πόλι αὐτὴ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν κακοὶ καὶ ἀμαρτωλοί. Γι' αὐτὸ, ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ, μιὰ νύχτα ὁ Θεὸς παράγ-
γειλε στὸ Λῶτ νὰ φύγῃ, γιὰ τὴν καταστρέψῃ.

— *Νὰ φύγετε γιὰ τὴ πόλι αὐτὴ θὰ καῖ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς εἶναι
τόσο κακοὶ ποὺ ἡ ἀμαρτία τους ἔφθασε στὸν Οὐρανὸ. Λῶτ, νὰ φύγετε
καὶ μὴ γυρίσετε οὔτε μιὰ ματιὰ νὰ ρίξετε πίσω σας, γιὰ τὴν θὰ χαθῆτε.*

Ὁ Λώτ φεύγει ἀπὸ τὰ Σόδομα

Πρῶι - πρῶι ὁ Λώτ πῆρε τὴν γυναῖκα του καὶ τὶς κόρες του καὶ ἔφυγαν μακρῶν ἀπ' τὴν καταραμένη πόλι.

Δὲν προχώρησαν πολὺ καὶ τότε βροντὲς κι ἀστραπὲς ἀκούστηκαν πίσω τους. Φωτιὰ καὶ θειάφι ἔπεφτε ἀπ' τὸν Οὐρανὸ καὶ ὅλα καίγονταν.

Ἡ γυναῖκα τοῦ Λώτ δὲν κρατήθηκε. Ἀπὸ περιέργεια γύρισε νὰ ἰδῆ. Μὰ ὅπως γύρισε δὲν ξαναμίλησε. Ἔμεινε ἐκεῖ στὸν τόπο νεκρή. Ἔγινε μιὰ « στήλη ἁλατος »!

Οἱ ἄλλοι προχώρησαν χωρὶς νὰ κοιτάξουν πίσω τους.

Στὸ μέρος ὅπου πρὶν, ἦσαν τὰ Σόδομα, τώρα εἶχε γίνει μιὰ λίμνη. Σήμερα τὴ λένε *Νεκρὰ θάλασσα*.

4. Ἡ γέννησι τοῦ Ἰσαάκ

Ὁ Θεὸς εἶχεν εὐλογῆσαι τὸν Ἀβραάμ καὶ τὴν γυναῖκα του, τὴν **Σάρρα** καὶ ζούσαν εὐτυχισμένοι. Ὁ Ἀβραάμ ἦταν 120 χρονῶν καὶ ἡ Σάρρα 90.

Μιά μέρα παρουσιάζονται περαστικοὶ ἀπ' ἐκεῖ τρεῖς ξένοι. Ὁ Ἀβραάμ τοὺς καλοδέχτηκε καὶ τοὺς περιποιήθηκε. Συζητῶντας οἱ ξένοι εἶπαν πὼς ἡ Σάρρα σ' ἓνα χρόνο θὰ γεννήσῃ τὸ παιδί, πὺ χρόνια περιμένουν. Ἡ Σάρρα πὺ ἄκουσε τυχαῖα τὴ συζήτησι, γέλασε. Ἐκεῖνοι τὴν ἀντελήφθησαν καὶ τῆς εἶπαν :

— *Γιατὶ γελᾷς, Σάρρα ; Ξεχνᾷς πὼς γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τὰ πῶ ἀδύνατα εἶναι δυνατά ; Σὲ ἓνα χρόνο θὰ γεννήσῃς παιδί, ἀγόρι, καὶ θὰ τὸ ὀνομάσῃς Ἰσαάκ.*

Πραγματικά. Τὸν ἄλλο χρόνο ἡ Σάρρα ἐγέννησε ἀγόρι καὶ τὸ ὠνόμασαν **Ἰσαάκ**, δηλαδὴ « *χαρά* ». Ἐγινε ὅπως εἶπαν οἱ τρεῖς ξένοι, πὺ ἦσαν Ἄγγελοι σταλμένοι ἀπὸ τὸν Θεό.

Τώρα ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα ἦσαν πολὺ εὐτυχισμένοι.

5. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ὁ Ἀβραάμ καμάρωνε τὸν μοναχογιό του, τὸν Ἰσαάκ, πὺ ἦταν 12 χρονῶν.

Κάποια μέρα, ἀκούει τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ λέγῃ :

— *Ἀβραάμ, πάρε τὸ γνιὸ σου καὶ πήγανε στὸ βουνὸ νὰ τὸν θυσιάσῃς !*

Ὁ Ἀβραάμ κλονίσθηκε! Ἀλλὰ γρήγορα συνῆλθε. Ἡ πίστι του στὸ Θεὸ καὶ Δημιουργό του ἦταν πῶ μεγάλη καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπη πὺ εἶχε στὸ παιδί του.

Ἐτοιμάσθηκε λοιπόν, πῆρε τὸν Ἰσαάκ καὶ ξεκίνησαν.

Ὅταν ἔφθασαν στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ, ἄφησε ἐκεῖ τὰ ζῶα καὶ τοὺς ὑπηρέτες του, κι αὐτὸς μὲ τὸν Ἰσαάκ ἀνέβηκαν στὴν κορυφή. Ἀνεβαίνοντας, ὁ Ἀβραάμ ἐφόρτωσε τὸν Ἰσαάκ μὲ ἓνα δεμάτι ξύλα, πὺ θὰ χρειάζονταν γιὰ τὴ φωτιά.

Ἐπὶ τέλους, ἔφθασαν στὸ μέρος τῆς θυσίας καί, ἐνῶ ἐτοίμαζαν τὰ ξύλα, ὁ ἄθῳς Ἰσαάκ ἐρώτησε μὲ ἀπορία :

— *Πατέρα μου, ὅλα εἶναι ἐτοιμα. Μὰ πὺ εἶναι τὸ ζῶο πὺ θὰ θυσιάσωμε ;*

Ὁ Ἀβραάμ, πὺ μὲ δυσκολία κρατοῦσε τὰ δάκρυα, δὲν ἀπάντησε. Ἀλλὰ ἀμέσως τὸν ἔδεσε κι ἐσήκωσε τὸ χέρι κρατῶντας τὸ μαχαίρι, νὰ τὸν θυσιάσῃ. Δὲν ἐπρόφθασε ὅμως νὰ τὸ κατεβάσῃ καὶ

τὸ χέρι στάθηκε ἐκεῖ ὅπως τὸ εἶχε σηκωμένο, σάν κάποιος νὰ τὸ κρατοῦσε. Ἐγύρισε καὶ εἶδε στὸ πλάϊ ἓνα κριάρι καὶ τὸν ἄγγελο ποὺ τοῦ ἔλεγε :

— Ἄβραάμ, στάσου. Ὁ Θεὸς δὲν θέλει νὰ θυσιάσῃς τὸ γιὸ σου. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι σου. Ἄφησε τὸ παιδί καὶ θυσίασε τὸ πρόβατο...

Χαρούμενος ὁ Ἄβραάμ ἐθυσίασε τὸ κριάρι, εὐχαρίστησε τὸν Πανάγαθο Θεὸ καὶ μὲ τὸν Ἰσαάκ κατέβηκαν ἀπ' τὸ βουνό.

Ὁ Θεὸς τότε τοὺς εὐλόγησε, λέγοντας :

— Ἄβραάμ! Γιὰ τὴν Πίστι καὶ τὴν ὑπακοή σου στὶς ἐντολές Μου, νὰ εἶσαι εὐλογημένος καὶ οἱ ἀπόγονοί σου νὰ γεμίσουν τὴ Γῆ ὅπως τὰ ἄστρα τὸν Οὐρανό !

6. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ

Ὁ Ἄβραάμ γέρασε πολὺ. Ἡ γυναίκα του ἡ Σάρρα πέθανε σὲ ἡλικία 127 χρονῶν. Πρὶν πεθάνῃ καὶ αὐτός, ἀποφάσισε νὰ παντρεύῃ τὸν Ἰσαάκ. Μὰ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ γυναίκα Χαναanaία. Ἐπιθυμοῦσε ὁ γιὸς του νὰ πάρῃ γυναίκα ἀπὸ τὸ σόι του.

Φώναξε λοιπὸν τὸν πιστὸ του ὑπηρέτη **Ἐλιέξερ** καὶ τὸν ἔστειλε στὸν ἀδελφὸ του **Βαθουήλ**, νὰ βρῇ γυναίκα γιὰ τὸν Ἰσαάκ.

Ὁ Ἐλιέξερ φορτωμένος δῶρα ξεκίνησε γιὰ τὴν *Μεσοποταμία*. Ἐφθασε στὴν πόλι *Χαρράν* καὶ στάθηκε μὲ τὶς καμηλές του ἔξω ἀπὸ αὐτὴν σ' ἓνα πηγάδι νὰ ξεκουρασθῇ. Ἐκεῖ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Καὶ νὰ ἀπὸ τὴ πόλι φάνηκε μιὰ κοπέλλα ποὺ πήγαινε στὸ πηγάδι γιὰ νερό. Ἦταν ἡ **Ρεβέκκα**, ἡ ἐγγονὴ τοῦ Βαθουήλ. Ἡ Ρεβέκκα πρόσφερε νερὸ στὸν κουρασμένο Ἐλιέξερ, πότισε καὶ τὶς γκαμηλές καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ φύγῃ.

Ὁ Ἐλιέξερ πολὺ εὐχαριστήθηκε ἀπ' τὴν καλὴ συμπεριφορὰ τῆς Ρεβέκκας καὶ τῆς ἔδωσε πλοῦσια δῶρα. Τῆς εἶπε μάλιστα καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του.

Ἡ Ρεβέκκα ἔτρεξε στὸ σπίτι καὶ διηγήθηκε στοὺς δικούς της γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ ξένου. Ὁ ἀδελφός της, ὁ **Λάβαν**, πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Ἐλιέξερ. Τὸν πῆρε σπίτι ὅπου μὲ χαρὰ τὸν φιλοξένησαν.

Ὅταν ξεκουράσθηκε ὁ Ἐλιέξερ, ζήτησε τὴ Ρεβέκκα, ἀπὸ τοὺς δικούς της, νὰ γίνῃ νύφη τοῦ Ἄβραάμ καὶ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ἐκεῖνοι δέχθηκαν μὲ χαρὰ τὴν πρότασι καὶ σὲ λίγες μέρες ὁ Ἐλιέξερ, ἀφοῦ πρόσφερε πλοῦσια δῶρα στοὺς συμπεθέρους, ἔφυγε μὲ τὴ Ρεβέκκα γιὰ τὴν *Χαναάν*.

Ὁ Ἐλιέζερ καὶ ἡ Ρεβέκκα

Ὅταν ἔφθασαν στὴ Χαναάν, εὐτυχισμένος ὁ Ἄβραάμ πάντρεψε τὸν Ἰσαὰκ μὲ τὴν Ρεβέκκα, τοὺς εὐλόγησε καὶ σὲ λίγα χρόνια πέθανε σὲ βαθιὰ γηρατειά.

7. Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ

Ὁ Ἰσαὰκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἀπόχτησαν δυὸ δίδυμα ἀγόρια : τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Ἄν καὶ ἦσαν δίδυμα, δὲν ἔμοιαζαν μετὰξὺ τους.

Ὁ Ἡσαῦ εἶχε τριχωτὸ σῶμα, ἦταν σκληραγωγημένος καὶ καλὸς κυνηγός. Ἦταν ὁ πρωτότοκος καὶ θὰ κληρονομοῦσε τὴν περιουσία ἀπὸ τοὺς γονεῖς του.

Ὁ Ἰσαὰκ ἀγαποῦσε πρὸ πολὺ τὸν Ἡσαῦ, γιὰ τοῦ ἔφερνε κνήγι καὶ τὸν περιποιόταν.

Ὁ Ἰακώβ ἦταν λεπτό παιδί μὲ δέρμα μαλακὸ καὶ πολὺ ἤσυχος. Ἔμενε πάντα στὸ σπίτι, κοντὰ στὴ μητέρα του καὶ τὴν βοηθοῦσε στὶς δουλειές της. Αὐτὸν ἀγαποῦσε πρὸ πολὺ ἡ Ρεβέκκα.

Μιὰ μέρα ὁ Ἡσαῦ γύρισε ἀπὸ τὰ χωράφια, πολὺ πεινασμένος. Εἶδε τὸν Ἰακώβ νὰ τρώη καὶ τοῦ ζήτησε ἓνα πιάτο φακές. Ὁ Ἰακώβ τοῦ ἔδωσε, ἀφοῦ πρῶτα τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ παραχωρήσῃ τὰ πρωτοτόκια, δηλαδή, τὴν πατρικὴ περιουσία.

Ὁ Ἡσαῦ χωρὶς νὰ συλλογισθῇ, ὠρκίσθηκε πὺς τοῦ χαρίζει ὅλα τὰ δικαιώματα, πού εἶχε σὰν πρωτότοκος.

Ἔτσι ὁ Ἡσαῦ « ἀντὶ πινακίου φακῆς » ἔχασε τὰ πρωτοτόκια.

8. Ὁ Ἰσαάκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ

Ὁ Ἰσαάκ γέρασε πολὺ, τόσο πολὺ, πού δὲν ἔβλεπε πιά. Κατάλαβε πὺς ἔφτανε τὸ τέλος του. Πρὶν πεθάνῃ ζήτησε νὰ εὐλογήσῃ τὸν πρωτότοκο γιὸ του, τὸν Ἡσαῦ. Δὲν ἤξερε τίποτε γιὰ τὰ πρωτοτόκια.

Ἐφώνηξε λοιπὸν τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάη νὰ τοῦ φέρῃ κυνήγι καὶ ὕστερα νὰ τοῦ δώσῃ τὴν εὐλογία του. Ὁ Ἡσαῦ ἔφυγε...

Ἡ Ρεβέκκα πού ἄκουσε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γέρο Ἰσαάκ, ἐφώνηξε τὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, ετοίμασε γρήγορα φαγητὸ στὸν πατέρα σου γιὰ νὰ σοῦ δώσῃ τὴν εὐλογία του...

Ὁ Ἰακώβ ἔσφαξε ἀμέσως δυὸ μικρὰ κατσικάκια. Ἡ Ρεβέκκα τὰ μαγείρευε ὥραϊα, ὅπως ἄρεσαν στὸν Ἰσαάκ. Ὑστερα σκέπασε τὰ χέρια καὶ τὸ λαιμὸ τοῦ Ἰακώβ μὲ τὰ δέρματα τῶν κατσικιῶν, γιὰ νὰ φαίνωνται τριχωτά, καὶ τὸν ἔστειλε νὰ πάη τὸ φαγητὸ στὸν πατέρα του.

Ὁ Ἰακώβ ἔκαμε ὅπως τὸν συμβούλευε ἡ μητέρα του. Ἐπῆγε τὸ φαγητὸ στὸν πατέρα καὶ τοῦ εἶπε :

— Πατέρα, σοῦ ἔφερα τὸ φαγητὸ πὺς ζήτησες. Φάγε καὶ δώσε μου τὴν εὐλογία σου !

Ὁ Ἰσαάκ ἀπόρησε πού ὁ Ἡσαῦ γύρισε καὶ ετοίμασε καὶ τὸ φαγητὸ τόσο γρήγορα.

Τὸν ἐχάιδεψε στὸ λαιμὸ καὶ στὰ χέρια καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἡ μὲν φωνή, εἶναι φωνὴ Ἰακώβ, ἀλλ' αἱ χεῖρες εἶναι χεῖρες τοῦ Ἡσαῦ.

Ἐφαγε κι ὕστερα τὸν εὐλόγησε καὶ τὸν εὐχήθηκε νὰ ἐξουσιάσῃ τὸν ἀδελφὸ του καὶ νὰ ἔχη ὅλα τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς.

Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ

Σὲ λίγο γύρισε καὶ ὁ Ἡσαῦ ἀπ' τὸ κυνήγι. Ἐτοίμασε τὸ φαγητὸ καὶ ἔτρεξε στὸν πατέρα του. Μὰ ἡ εὐλογία εἶχε πιά δοθῆ.

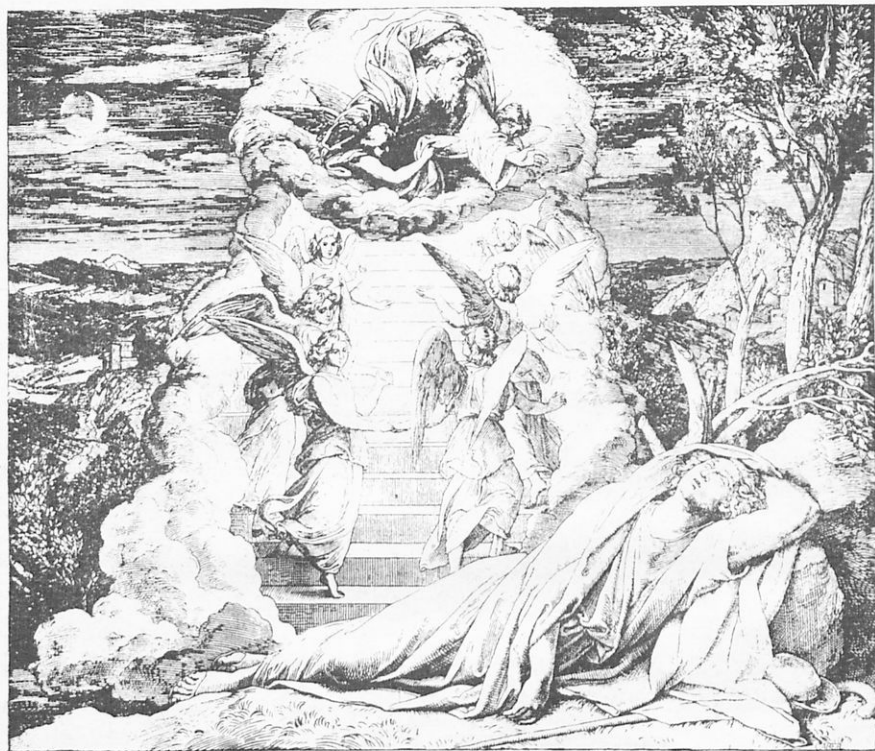
Ὁ Ἡσαῦ θύμωσε πολὺ. Ὁ Ἰσαὰκ τὸν παρηγόρησε καὶ εὐλόγησε κι' αὐτόν, ἀλλὰ τὴν εὐλογία τοῦ πρωτοτόκου τὴν πήρε ὁ Ἰακώβ.

Γι' αὐτὸ ὁ Ἡσαῦ ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἀδελφὸ του.

9. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰακώβ

Ἡ Ρεβέκκα καὶ ὁ Ἰσαὰκ, γιὰ νὰ γλυτώσουν τὸν Ἰακώβ ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Ἡσαῦ, συμφώνησαν νὰ τὸν στείλουν μακριά.

Τὸν ἔστειλαν, λοιπόν, στὴ Μεσοποταμία στὸ θεῖο του, τὸν Λάβαν.

Τὸ ὄνειρον τοῦ Ἰακώβ

Ὁ Ἰακώβ καταλυπημένος ἀποχαιρέτησε τοὺς γονεῖς του καὶ ἔφυγε.

Περπάτησε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ τὸ βράδυ ἔφθασε σ' ἓνα ἐρημικὸ μέρος.

Ἐκεῖ κάθησε, ἔφαγε καὶ κουρασμένος ὅπως ἦταν, ἔβαλε μιὰ πέτρα γιὰ προσκέφαλο καὶ ἀποκοιμήθηκε.

Τὴ νύκτα εἶδε ἓνα περίεργο ὄνειρο. Ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ἐκοιμόταν εἶδε μιὰ σκάλα πού ἔφτανε στὸν οὐρανό. Ἄγγελοι λευκοντυμένοι ἀνεβokatέβαιναν καὶ στὴν κορυφή ἐφαινόταν ὁ Θεός, πού τοῦ ἔλεγε :

— Ἰακώβ, μὴ φοβεῖσαι. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου καὶ θὰ ἔχῃς τὴν προστασίαν Μου. Θὰ σοῦ χαρίσω τὸν τόπον αὐτόν, καὶ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς.

Ὁ Ἰακώβ ξύπνησε τρομαγμένος. Ὄταν συνήλθε, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ καὶ ὑποσχέθηκε στὸ γυρισμὸ νὰ χτίσῃ βωμὸ στὸν τόπο, ὅπου κοιμήθηκε.

Ἔπειτα συνέχισε τὸ δρόμο του καὶ ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες ἔφτασε στὴ πατρίδα τῆς μητέρας του.

Ὁ θεῖος του ὁ Λάβαν τὸν δέχθηκε μὲ χαρὰ καὶ τοῦ ἔδωσε ἐργασία.

Ὁ Ἰακώβ ἦταν πολὺ ἐργατικὸς καὶ βοηθοῦσε τὸν θεῖο του στὶς δουλειές. Καὶ ὁ Λάβαν τὸν ἀγάπησε πολὺ. Τὸν βοήθησε νὰ κάμῃ δική του περιουσία καὶ τὸν πάντρεψε μὲ τὶς κόρες του Λεῖα καὶ Ραχήλ.

10. Ἐπιστροφή στὴ Χαναάν

Εἴκοσι χρόνια ἔμεινε στὴν Μεσοποταμία ὁ Ἰακώβ. Ἀπόκτησε πολλὰ πλούτη καὶ δώδεκα παιδιά. Νὰ τὰ ὀνόματά τους :

Ρουβὴμ, Συμεὼν, Λευὶ,
Ἰούδας, Ἰσάακ, Ζαβουλὼν,
Δάν, Νεφθαλήμ, Γάδ,
Ἀσσήρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

Ὁ Ἰακώβ, ἂν καὶ εἶχε ἀπ' ὅλα τὰ καλά, δὲν ἦταν εὐχαριστημένος. Θυμώταν τὴν πατρίδα του, τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν Ἡσαῦ, τὸν ἀδελφὸ του καὶ βαθιὰ ἦταν ἡ λύπη του ποὺ ζοῦσε μακριὰ τους.

Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Χαναάν. Ἐπῆρε ὅλα τὰ πλούτη του, τὰ κοπάδια του καὶ ξεκίνησε.

Πλησίαζε στὴ Χαναάν, ὅταν μιὰ βραδυὰ εἶδε στ' ὄνειρό του, πὼς πάλευε τάχα μ' ἓνα γίγαντα, ποὺ εἶχε θεϊκὴ μορφή. Πάλευαν ὅλη τὴ νύχτα καὶ κατὰ τὰ ξημερώματα ὁ γίγαντας τοῦ εἶπε :

— Ἰακώβ, ἀπὸ τώρα καὶ πέρα θὰ λέγεσαι Ἰσραήλ γιατί ἐπάλαυες μὲ τὸν Θεὸ καὶ ἐγίνες δυνατός.

Ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ λέγονται Ἰσραηλίτες.

Ὁ Ἡσαῦ μόλις ἔμαθε πὼς ὁ ἀδελφός του γυρίζει, ἔτρεξε χαρούμενος νὰ τὸν ὑποδεχθῇ. Ὄταν συναντήθηκαν, ἀγκαλιάστηκαν, καὶ πῆγαν στὸν γέροντα πατέρα τους, τὸν Ἰσαάκ.

Ὁ Ἰσαάκ χάρηκε πολὺ, βλέποντας τὰ παιδιά του ἀγαπημένα.

Ἔστερα ὁ Ἰακώβ πῆγε στὸν τόπο, ὅπου εἶχε ἰδῆ τὸ ὄνειρο, ὅταν ἔφευγε, κι ἔχτισε βωμὸ.

Πατριάρχες

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη Πατριάρχες λέγονται οἱ γεννάρχεις τῶν Ἰσραηλιτῶν ἢ Ἑβραίων : ὁ Ἄβραάμ—ὁ Ἰσαάκ—ὁ Ἰακώβ.

1. Ἄβραάμ : Εἶναι εὐσεβῆς ἀπόγονος τοῦ Σὴμ. Ὁ Ἄβραάμ μετὰ τὴν γυναῖκα του Σάρρα καὶ τὸν ἀνηψιὸν του Λῶτ ἔρχονται εἰς τὴν Γῆ Χαναάν, περνῶντας τὸν Ἰορδάνη ποταμὸν.

Ὁ Λῶτ χωρίζεται ἀπὸ τὸ θεῖο του, γιατί μάλλον οἱ βοσκοὶ καὶ πηγαίνει εἰς τὰ ἀμαρτωλὰ Σόδομα. Ὁ Θεὸς καταστρέφει τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα. Ἀπὸ τὴν καταστροφὴν σώζεται ὁ Λῶτ. Ἡ γυναῖκα τοῦ Λῶτ τιμωρεῖται γιὰ τὴν περιέργειάν της.

Σὲ βαθειὰ γεράματα ἡ Σάρρα γεννᾷ τὸν Ἰσαάκ. Ὁ Θεὸς ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἄβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸ παιδί του, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν του.

2. Ἰσαάκ : Ὁ Ἰσαάκ παντρεύεται τὴν Ρεβέκκα καὶ ἀποκτᾷ δύο παιδιά. Τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ.

Ὁ Ἰακώβ ἐξαπατᾷ τὸν πατέρα του καὶ παίρνει τὴν εὐλογία του. Ἔτσι ἀποκτᾷ τὰ πρωτοτόκια.

Φεύγει ὅμως φοβισμένος. Πηγαίνει εἰς τὸ θεῖο του Λάβαν, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ θυμὸν τοῦ Ἡσαῦ.

3. Ἰακώβ. Ὁ Ἰακώβ γυρίζει ὕστερα ἀπὸ 20 χρόνια εἰς τὴν πατρίδα του Χαναάν ἔχοντας τὰ 12 παιδιά του. Ὁ ἀδελφός του Ἡσαῦ τὸν δέχεται μετὰ μεγάλη χαρὰ.

Ἐρωτήσεις :

1. Ἀπὸ ποιά χώρα ἦρθε ὁ Ἄβραάμ καὶ μετὰ ποιοὺς, εἰς τὴν γῆν Χαναάν ;
2. Γιατί ὠνομάστηκαν Ἑβραῖοι οἱ ἀπόγονοί του ;
3. Γιατί χώρισε ὁ Λῶτ ἀπὸ τὸν θεῖο του ;
4. Γιατί καὶ πῶς ὁ Θεὸς κατέστρεψε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα ;
5. Γιατί λέμε : « Ἐμεινε σὺν στήλῃ ἄλατος » ;
6. Πῶς δοκίμασε ὁ Θεὸς τὴν πίστιν τοῦ Ἄβραάμ ;
7. Ποιὸν ἔστειλε ὁ Ἄβραάμ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν νὰ βρῇ γυναῖκα γιὰ τὸν Ἰσαάκ ;
8. Πῶς τὴν ἔλεγον τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰσαάκ καὶ τίνος ἀδελφὴ ἦταν ;
9. Γιατί ὁ Ἡσαῦ ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰακώβ ;
10. Σὲ ποιὸν κατέφυγε ὁ Ἰακώβ γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ θυμὸν τοῦ ἀδελφοῦ του ;
11. Θυμᾶσαι τίς δύο γυναῖκες τοῦ Ἰακώβ καὶ τὰ 12 παιδιά του ;
12. Σὲ ποῖο μέρος κοιμήθηκε καὶ εἶδε τὸ ὄνειρον ὁ Ἰακώβ ; Τί ἔχτισε ἐκεῖ μετὰ τὸ γυρισμὸν του ;
13. Γιατί οἱ Ἑβραῖοι ὠνομάστηκαν Ἰσραηλιτῆς ;
14. Τί σημαίνει ἡ λέξις « Ἰσραήλ » ;

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ

1. Τὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσήφ

Ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιά του ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸ προτελευταῖο, τὸν Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν ὑπάκουος καὶ ἡσυχος. Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας του τοῦ ἔκανε τὰ πιὸ καλὰ φορέματα καὶ τὸν εἶχε πάντοτε κοντά του. Τελευταῖα τοῦ εἶχε κάμει καὶ ἓνα ὠραῖο κόκκινο ἐπανωφόρι.

Τὰ ἄλλα ἀδελφία του τὸν μισοῦσαν καὶ τὸν ζήλευαν. Τὸ μῖσος τους μεγάλωσε πιὸ πολύ, ὅταν τοὺς διηγήθηκε δύο ὄνειρα πού εἶδε :

Στὸ πρῶτο ὄνειρο εἶδε « πὼς μάζευε στάχυα μὲ τ' ἀδελφία του, καὶ τὰ ἔκαναν δεμάτια. Μὰ ἐνῶ τὸ δικό του δεμάτι στεκόταν ὄρθιο, τῶν γονιῶν του καὶ τῶν ἀδελφῶν του ἔπεφταν καὶ προσκυνοῦσαν τὸ δικό του ».

Στὸ δεύτερο ὄνειρο εἶδε « πὼς ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ τ' ἀστέρια ἔπεφταν καὶ τὸν προσκυνοῦσαν ! »

Ὁ πατέρας του μόλις ἄκουσε τὰ ὄνειρα, τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, θὰ σὲ προσκυνήσωμε κάποτε κι ἐγὼ καὶ τ' ἀδελφία σου.

2. Ἡ πώλησι τοῦ Ἰωσήφ

Μιά μέρα ὁ Ἰακώβ φώναξε τὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε :

— Πήγαινε παιδί μου, στ' ἀδελφία σου νὰ ἰδῆς ποῦ βόσκουν τὰ κοπάδια καὶ νὰ τοὺς πᾶς καὶ φαγητό.

Ὁ Ἰωσήφ ἔφυγεν ἀμέσως. Περπάτησε πολύ, ὥσπου εἶδε ἀπὸ μακριὰ τ' ἀδελφία του.

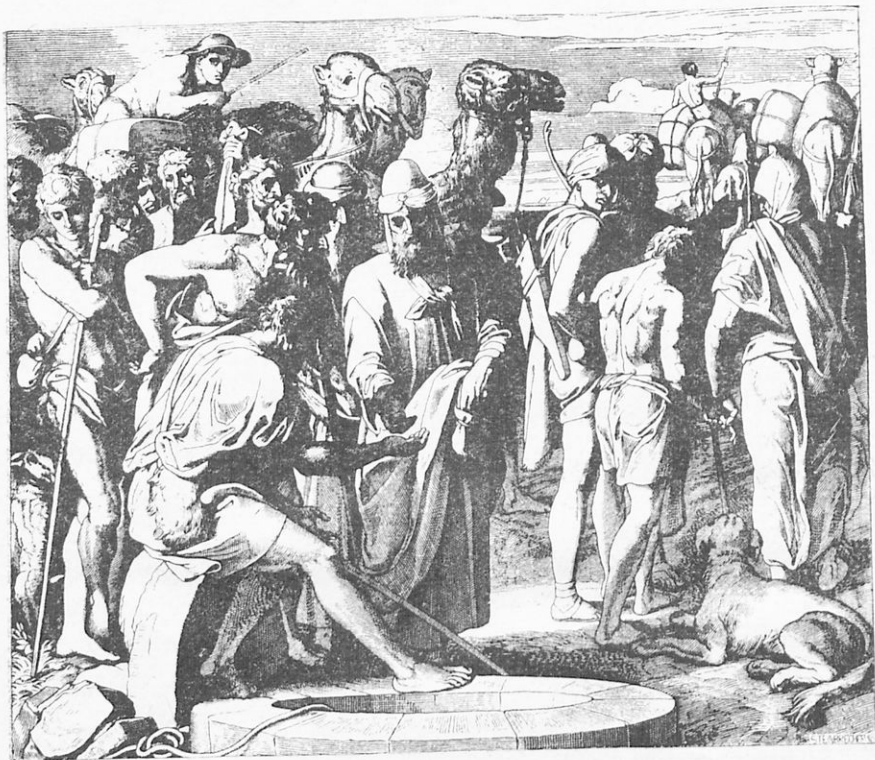
Ἐκεῖνοι, μόλις τὸν εἶδαν νὰ ἔρχεται, εἶπαν μεταξὺ τους :

— Νὰ τὸν σκοτώσωμε τὸν ὀνειροπιασμένο.

Ἀλλὰ ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός τους, ὁ **Ρουβήμ**, τοὺς λέει :

— Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ σκοτώσωμε τὸν ἀδελφό μας. Καλύτερα νὰ τὸν πωροῦμε στὸ λάζκο καὶ νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πείνα.

Ὅλοι συμφώνησαν μὲ τὴ γνώμη του. Καὶ μόλις ἔφθασε ὁ Ἰω-

Ἡ πώλησι τοῦ Ἰωσήφ

σήφ, τὸν ἄρπαξαν, τὸν ἐγδυσαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὸ βαθὺ λάκκο.

Ὁ Ρουβὴμ, εἶχε σκοπὸ τῆ νύχτα νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Ἰωσήφ καὶ νὰ τὸν στείλῃ στὸν πατέρα του.

Ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ μερικοὶ ξένοι. Ἦσαν ἔμποροι.

Ὁ Ἰούδας τότε εἶπε στ' ἀδέλφια του, ἀντὶ ν' ἀφήσουν τὸν Ἰωσήφ νὰ πεθάνῃ στὸ λάκκο, νὰ τὸν πουλήσουν στοὺς ἔμπόρους νὰ πάρουν καὶ χρήματα.

Ὅλοι συμφώνησαν μὲ τῇ γνώμῃ τοῦ Ἰούδα καὶ πούλησαν τὸν Ἰωσήφ στοὺς ξένους ἔμπόρους.

Γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὸν χαμὸ τοῦ Ἰωσήφ, τ' ἄσπλαχνα καὶ κακὰ ἀδέλφια, ἔσφαξαν ἓνα κατσίκι κι ἔβαψαν μὲ αἷμα τὸ ὠραῖο ἐπανωφόρι του. Τὸ βράδυ ποὺ γύρισαν στὸ σπίτι, τὸ ἔδειξαν στὸν πατέρα τους.

Ὁ Ἰακώβ, μόλις εἶδε τὸ ἐπανωφόρι τοῦ πιὸ ἀγαπημένου παιδιοῦ του καταματωμένο, στενοχωρήθηκε πολὺ κι ἔκλαιγε :

— Ἀγαπημένο μου παιδί, ἔλεγε. Ποιὸς ξέρει ποιὸ ἄγριο θηρίο σὲ κατασπάραξε. Καλὸ μου παιδί, γιατί νὰ σὲ στείλω μόνο σου στήν ἐρημιά !

«Μεγάλο κακὸ φέρνει ὁ φθόνος».

3. Ὁ Ἰωσήφ στήν Αἴγυπτο

Οἱ ἔμποροι ὠδήγησαν τὸν Ἰωσήφ στήν Αἴγυπτο, καί τὸν ἐπούλησαν στὸν **Πετεφρῆ**, τὸν ἀρχιμάγειρα τοῦ **Φαραώ**.

Ὁ Ἰωσήφ ἔκαμε καλὴ ἐντύπωση στὸν Πετεφρῆ καί τὸν πῆρε σπίτι του, γιὰ δούλο.

Ὁ Ἰωσήφ ἔκανε ὅλες τίς δουλειὲς φρόνιμα καί μὲ τάξι. Ὄταν ὁ Πετεφρῆς εἶδε πόσο τίμιο καί ἐργατικὸ παιδί ἦταν, τὸν διώρισε *οἰζονόμο* καί διαχειριστὴ τῆς περιουσίας του.

Ἡ γυναίκα τοῦ Πετεφρῆ ὅμως, ποὺ ἦταν πολὺ κακὴ, κατηγορήσε τὸν Ἰωσήφ στὸν ἄνδρα της, ὅτι εἶναι πονηρὸς καί κακός.

Ὁ Πετεφρῆς, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἦσαν ἀληθινὲς οἱ κατηγορίες τῆς γυναίκας του, ἐφυλάκισε τὸν ἄθῳ Ἰωσήφ καί τὸν ἐδιώξε ἀπ' τὴν ὑπηρεσία του.

Ὁ Ἰωσήφ, χωρὶς νὰ εἰπῇ κακὸ λόγο γιὰ τὸν Πετεφρῆ, πῆγε στὴ φυλακή. Ἐκανε τὴ προσευχὴ του κάθε μέρα καί ζητοῦσε τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ.

4. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακή

Ὁ Θεὸς ὅμως, ποὺ προστατεύει τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, ἐπροστάτευσε καί τὸν Ἰωσήφ στὴ φυλακή.

Ἐπειδὴ ἡ διαγωγὴ του ἦταν πολὺ καλὴ, ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν τὸν πῆρε βοηθό του καί τὸν διώρισε ἐπιστάτη τῶν ἄλλων φυλακισμένων.

Μιά μέρα ὁ Ἰωσήφ, ποὺ ἐπιθεωροῦσε τοὺς ἄλλους φυλακισμένους, εἶδε δύο ἀπ' αὐτοὺς νὰ κάθονται συλλογισμένοι καί λυπημένοι. Ὁ ἓνας ἦταν ὁ ἀρχιοικονόμος καί ὁ ἄλλος ὁ ἀρχισιτοποιὸς τοῦ Φαραώ. Τοὺς εἶχαν κατηγορήσει πὼς ἤθελαν νὰ σκοτώσουν τὸ Φαραώ καί τοὺς φυλάκισαν.

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐπλησίασε καί τοὺς ἐρώτησε νὰ μάθῃ τὴν αἰτία τῆς λύπης τῶν. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν, ὅτι εἶδεν ὁ καθένας τους

ἀπὸ ἓνα ὄνειρο, ποὺ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ ἐξηγήσῃ. Γι' αὐτὸ κάθονταν ἔτσι συλλογισμένοι...

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς παρηγόρησε καὶ τοὺς εἶπε νὰ τοῦ διηγηθοῦν τὰ ὄνειρά τους.

Πρῶτος διηγήθηκε τὸ ὄνειρό του ὁ ἀρχιοινοχός.

— *Εἶδα, εἶπε, ἓνα κλῆμα μὲ τρία κλαδιὰ γεμάτα σταφύλια. Ἐπῆρα τὰ σταφύλια, τὰ ἔστρωσα στὸ ποτήρι τοῦ Φαραὼ καὶ τοῦ ἔδωσα νὰ πιῇ...*

Ὁ Ἰωσήφ τοῦ ἐξήγησε ἀμέσως τὸ ὄνειρο :

— *Σὲ τρεῖς μέρες, τοῦ λέει, θὰ βγῆς ἀπ' τὴ φυλακὴ καὶ θὰ ξαναπᾶς στὴ θέσι σου. Μόνο σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ ξεχάσης νὰ πῆς στὸ Φαραὼ, νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ μένα, γιὰτὶ εἶμαι ἀθῶος.*

Ἐπειτα διηγήθηκε ὁ ἀρχισιτοποῖς τὸ ὄνειρό του :

— *Εἶδα, εἶπε ἐκεῖνος, πὼς εἶχα στὸ κεφάλι μου τρία κἀνιστρα. Στὸ τρίτο ἦσαν γλνκίσματα καὶ κατέβησαν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ἔτρωγαν.*

Ὁ Ἰωσήφ, ἐξήγησε κι αὐτὸ τὸ ὄνειρο καὶ εἶπε :

— *Τὸ δικό σου ὄνειρο εἶναι κακό. Σὲ τρεῖς ἡμέρες, θα διαταξῇ ὁ βασιλιάς νὰ σὲ ἀποκεφαλίσουν καὶ νὰ κρεμάσουν τὸ σῶμά σου νὰ τὸ φᾶνε τὰ ὄρνια.*

Ὅπως εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, ἔτσι κι ἔγινε.

Ὁ ἀρχιοινοχός ἐγλύτωσε. Ὁ ἀρχισιτοποῖς ἐκρεμάσθηκε.

5. Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραὼ

Ὁ ἀρχιοινοχός τοῦ Φαραὼ λησμόνησε τὸν Ἰωσήφ. Ἀλλὰ δὲν τὸν ξέχασε ὁ δίκαιος Θεός, ποὺ ὅλα τὰ βλέπει.

Δυὸ χρόνια ἀκόμα ἔμεινε φυλακισμένος ὁ ἀθῶος Ἰωσήφ. Οὔτε στιγμή δὲν ἔχασε τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστι τοῦ στὸ Θεό.

Καὶ νὰ πὼς ἐσώθηκε :

Μιὰ νύχτα ὁ Φαραὼ εἶδε δυὸ ὄνειρα ποὺ τὸν ἐτρόμαξαν. Στὸ πρῶτο εἶδε : « *πὼς καθόταν στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου ποταμοῦ. Ξαφνικὰ βγῆκαν μέσα ἀπ' τὸ ποτάμι ἐπὶ ὠραῖες καὶ παχειὲς ἀγελάδες κι ἔβροσχον. Ἀλλὰ σὲ λίγο βγῆκαν ἐπὶ ἀδύνατες καὶ κατέφαγαν τίς παχειές* ».

Ὁ Φαραὼ, ξύπνησε καὶ σὰν ἀποκοιμήθηκε πάλι, εἶδε τὸ δεῦτερο ὄνειρο :

« *Πὼς τάχα ἐφύτρωσαν ἐπὶ στάχνα παχιά καὶ καυπερά. Ἀλλὰ σὲ λίγο φύτρωσαν ἄλλα ἐπὶ ἀδύνατα, ποὺ κατάπιαν τὰ καλοθρεμμένα* ».

Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ

Ξύπνησε πάλι ὁ Φαραῶ καὶ τρομαγμένος κάλεσε ὅλους τοὺς σοφοὺς τοῦ βασιλείου του νὰ ἐξηγήσουν τὰ ὄνειρά του.

6. Ὁ Ἰωσήφ δοξάζεται

Κανένας ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ποὺ ἐκάλεσε ὁ Φαραῶ, δὲν μπόρεσε νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ὄνειρά του. Τότε ὁ ἀρχιοινοχόος θυμήθηκε τὸν Ἰωσήφ.

Τρέχει στὸ βασιλεῖα του καὶ τοῦ λέει πὸς μόνο ἓνας μπορεῖ νὰ δώσῃ σωστὴ ἐξήγησι. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωσήφ ποὺ ἦταν φυλακισμένος.

Ὁ Φαραῶ διέταξε ἀμέσως νὰ τὸν φέρουν μπροστά του.

Ὁ Ἰωσήφ ἐφόρεσε τὰ καλά του ρούχα καὶ παρουσιάσθηκε.

Ὁ Φαραὼ τοῦ διηγῆθηκε τὰ δύο ὄνειρα. Σάν τ' ἄκουσε ὁ Ἰωσήφ, εἶπε :

« Βασιλεῦ ! Καὶ τὰ δύο ὄνειρα λένε τὸ ἴδιο πράγμα. Οἱ ἑπτὰ παχειές ἀγελάδες καὶ τὰ ἑπτὰ καλοθρεμμένα στάχυα, σημαίνουν ἑπτὰ χρόνια εὐτυχίας στὴ χώρα σου. Ἡ γῆ θὰ δώσει πλοῦσια τοὺς καρπούς της.

Οἱ ἑπτὰ ὅμως ἀδύνατες ἀγελάδες καὶ τὰ ἑπτὰ ἄκαρπα στάχυα σημαίνουν ἑπτὰ χρόνια δυστυχίας, πὺν θάροθουν μετὰ ἀπ' τὰ εὐτυχισμένα. Ἡ γῆ θὰ πάψη νὰ δίνει καρπούς. Γι' αὐτὸ σὲ συμβουλεύω νὰ βοῆς ἕναν καλὸ οἰκονόμο νὰ φροντίσει, νὰ μὴ δυστυχήσῃ ὁ λαὸς σου ».

Ὁ Φαραὼ θαύμασε τὴ σοφία τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὸν πῆρε βοηθό του. Τὸν διώρισε δεῦτερο βασιλιά. Τὸν ἔντυσε βασιλικά καὶ τοῦ φόρεσε τὸ δικό του δακτυλίδι.

Ἦστερα τὸν ἀνέβασε στὸ χρυσὸ του ἀμάξι καὶ τὸν περιέφερε μέσα στὴν πόλι, νὰ ἰδοῦν ὅλοι τὸν δεῦτερο βασιλιά τους.

7. Τὰ ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

Στὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐφορίας τῆς γῆς, ὁ Ἰωσήφ μάζεψε πολὺ σιτάρι. Ἔχτισε σὲ ὅλες τὶς πόλεις τῆς χώρας ἀποθήκες καὶ τὶς γέμισε.

Ἦστερα ἦρθαν τὰ ἑπτὰ δύστυχα χρόνια. Σ' ὅλες τὶς ἄλλες χώρες ἔπεσε πείνα. Καὶ μονάχα στὴν Αἴγυπτο δὲν πείνασε κανεὶς.

Ὁ Ἰωσήφ εἶχε φροντίσει τόσο καλά.

Ἡ πείνα ἔφθασε καὶ στὴ Χαναάν, ὅπου ζοῦσαν τ' ἀδέλφια του.

Ὁ Ἰακώβ ἔμαθε πὸς μόνο στὴν Αἴγυπτο ὑπῆρχε σιτάρι. Ἔδωσε λοιπὸν χρήματα στὰ δέκα παιδιά του καὶ τᾶστειλε ν' ἀγοράσουν ἀπὸ τὸν Φαραὼ. Γιὰ συντροφιά του κράτησε τὸν μικρότερο γιὸ του, τὸν **Βενιαμίν**.

Τὰ δέκα ἀδέλφια ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο. Παρουσιάσθηκαν στὸν ἄρχοντα Ἰωσήφ. Ἔπесαν, τὸν προσκύνησαν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ τοὺς πουλήσῃ σιτάρι.

Ὁ Ἰωσήφ γνώρισε τ' ἀδέλφια του. Μὰ δὲν τοὺς φανερώθηκε καὶ τοὺς εἶπε :

— Δὲν φαίνεσθε καλοὶ ἄνθρωποι. Εἶσθε κατάσκοποι κι ἤλθατε γιὰ κακό.

Καὶ τοὺς ἐφυλάκισε.

Σὲ τρεῖς ἡμέρες πῆγε νὰ τοὺς ἰδῇ καὶ τοὺς εἶπε :

— Θὰ σᾶς δώσω σιτάρι. Μὰ θὰ κρατήσω ἕναν ἀπὸ σᾶς. Οἱ ἄλλοι θὰ πᾶτε στὴν πατρίδα σας καὶ θὰ μοῦ φέρετε ἐδῶ καὶ τὸν μικρότερο ἀδελφό σας, τὸν **Βενιαμίν**.

Ἀκούοντας αὐτὰ τὰ λόγια ἐκεῖνοι, εἶπαν μεταξύ τους :

— *Νά, πὸν ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ γιὰ τὸ κακὸν ποὺ κάναμε στὸν ἀδελφὸ μας, τὸν Ἰωσήφ.*

Ἐνόμιζαν ὅτι ὁ ἄρχοντας δὲν καταλάβαινε τὴ γλῶσσα τους. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως πὸν ἄκουσε τί εἶπαν, συγκινήθηκε, πῆγε πρὸ πέρα κι ἔκλαψε χωρὶς νὰ τὸν ἴδουν.

Στὴ φυλακὴ κράτησε μόνο τὸν **Συμεὼν**. Μετὰ πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ δώσουν σιτᾶρι στοὺς ἄλλους καὶ νὰ βάλουν τὰ χρήματα μὲ τρόπο, μέσα στὰ σακκιά τους.

Ὅταν ἔφθασαν στὴ Χαναάν, διηγήθηκαν στὸν Ἰακῶβ ὅλα ὅσα ἐγιναν. Ἀνοίγοντας τοὺς σάκκους βρῆκαν καὶ τὰ χρήματά τους μέσα καὶ τότε ἀπόρησαν.

Ὁ Ἰακῶβ στενοχωρήθηκε γιὰ τὸν Συμεὼν. Καὶ δὲν δεχόταν καμμιά κουβέντα γιὰ τὸν Βενιαμίν.

Ἀναγκάστηκε ὅμως νὰ τὸν στείλῃ κι αὐτὸν μαζί μὲ τοὺς ἄλλους, γιὰ τὸ σιτᾶρι ἐτελείωσε καὶ χρειάζονταν κι ἄλλο. Ἔτσι τ' ἀδέλφια ξεκίνησαν πάλι γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Μαζί τους τώρα ἦταν καὶ ὁ Βενιαμίν, πὸν μὲ μεγάλη λύπη τὸν ἄφησε ὁ Ἰακῶβ νὰ φύγῃ.

8. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται

Ὅταν ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο, ἐπῆγαν κατ' εὐθείαν στὸν Ἰωσήφ. Ἔπεσαν, τὸν προσκύνησαν καὶ τοῦ προσέφεραν πλούσια δῶρα.

Ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πὸν εἶδε τὸν Βενιαμίν. Τοὺς ἐρώτησε γιὰ τὸν πατέρα τους. Ὑστερα διέταξε νὰ τοὺς ἐτοιμάσουν πλούσιο φαγητό.

Στὸ τραπέζι τοὺς τοποθέτησε κατὰ σειρὰν ἡλικίας καὶ στὸ πιάτο τοῦ Βενιαμίν ἔβαλε περισσότερο φαγητό.

Ἀφοῦ ἔφαγαν, πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ γεμίσουν τοὺς σάκκους μὲ σιτᾶρι, χωρὶς νὰ κρατήσουν τὰ χρήματα. Στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμίν εἶπε νὰ βάλουν κρυφὰ τὸ ἀσημένιο ποτήρι του.

Εὐχαριστημένοι τώρα ὅλοι οἱ ἀδελφοὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸν γυρισμό. Μὰ δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ, καὶ ἄνθρωποι τοῦ Ἰωσήφ τοὺς ἔσταμάτησαν καὶ τοὺς ἀνάγκασαν νὰ γυρῶσιν πάλι στὴν πόλι.

— *Εἶσθε κλέφτες, τοὺς εἶπαν. Κλέψατε τὸ ἀσημένιο ποτήρι τοῦ Κυρίου μας.*

Στενοχωρημένοι καὶ φοβισμένοι γύρισαν πάλι στὸ παλάτι καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Ἰωσήφ νὰ τοὺς λυπηθῇ.

Ἐκεῖνος τότε τοὺς εἶπε :

Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ του

— Δὲν θὰ τιμωρηθῆτε ὅλοι παρὰ μόνον ἐκεῖνος ποὺ ἔχει πάρει τὸ ποτήρι μου. Αὐτὸν θὰ τὸν κρατήσω ἐδῶ.

Ἐψάξαν καὶ τὸ ποτήρι βρέθηκε στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμίν !
Τὰ ἀδέλφια τότε ξέσπασαν σὲ κλάματα.

Ὁ Ἰούδας ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ παρακαλοῦσε τὸν Ἰωσήφ :

— Κύριε, λυτήσου τὸν γέροντα πατέρα μας. Ἄν χάση καὶ τὸν Βενιαμίν θὰ πεθάνῃ ἀπ' τὴ λύπη του. Κράτησε ἐμένα γιὰ δοῦλο σου καὶ συγχώρεσε τὸν Βενιαμίν. Ἄφησέ τον νὰ γυρίσῃ στὸν πατέρα μας.

Ὁ Ἰωσήφ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ περισσότερο. Φανερώθηκε ποιὸς ἦταν. Τοὺς συγχώρησε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοῦ ἔκαμαν, τοὺς φίλησε ὅλους καὶ πρὸ πολλοῦ τὸν Βενιαμίν.

Ἦστερα τοὺς εἶπε νὰ γυρίσουν στὴ Χαναάν. Νὰ πάρουν καὶ τὸν γέροντα πατέρα καὶ νὰ ἔλθουν ὅλοι στὴν Αἴγυπτο, γιὰτὶ ἡ πείνα θὰ κρατοῦσε ἀκόμη πέντε χρόνια.

9. Ὁ Ἰακώβ ἔρχεται στὴν Αἴγυπτο

Ὁ Ἰακώβ, χάρηκε πού εἶδε τὰ παιδιά του νὰ γυρίζουν. Μὰ ἡ χαρὰ του ἔγινε πιὸ μεγάλη, ὅταν ἔμαθε τὰ νέα γιὰ τὸ χαμένο παιδί του, τὸν Ἰωσήφ.

— Ζῆ ὁ Ἰωσήφ λοιπόν ; Καὶ εἶναι ἄρχοντας τῆς Αἰγύπτου ! Γρήγορα νὰ φύγωμε καὶ νὰ πάμε κοντά του. Νὰ τὸν ἰδῶ κι ἄς πεθάνω, ἔλεγε.

Ἐτοιμάσθηκαν ὅλοι κι ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ἰωσήφ, ὅταν ἔμαθε πὼς ἔρχεται ὁ πατέρας του, βγῆκε μὲ τὸ βασιλικό του ἄρμα νὰ τὸν ὑποδεχθῆ.

Σὲ λίγο συναντήθηκαν. Μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἀγκάλιασε τὸν γέρο Ἰακώβ καὶ πῆγαν ὅλοι μαζί στὸ παλάτι.

Ὁ Ἰακώβ ἔζησε εὐτυχισμένος τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, στὴν Αἴγυπτο.

Ἐκεῖ πέθανε, ἀφοῦ ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ νὰ τὸν θάψουν στὴ Χαναάν, στὴν πατρίδα τους.

3η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ

Τὰ ἀδελφία τοῦ Ἰωσήφ τὸν μισοῦν καὶ τὸν πωλοῦν σὲ Αἰγυπτίους ἐμπόρους. Οἱ ἔμποροι τὸν πωλοῦν στὸν ἀρχιμάγειρα τοῦ Φαραὼ Πετεφρῆ. Ἡ γυναίκα τοῦ Πετεφρῆ κατηγορεῖ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν φυλακίζουν.

Στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ ἐξηγεῖ τὰ ὄνειρα τοῦ ἀρχινοχοῦ καὶ ἀρχισιτοποιοῦ τοῦ Φαραὼ καὶ ἡ ἐξηγήσι βγαίνει σωστή.

Ὁ Φαραὼ βλέπει δυὸ τρομερὰ ὄνειρα, πού κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Ὁ ἀρχινοχὸς λέγει στὸ Φαραὼ νὰ φωνάξουν τὸν Ἰωσήφ νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὰ δυὸ ὄνειρα.

Ὁ Ἰωσήφ ἐξηγεῖ τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραὼ κι αὐτὸς εὐχαριστημένος τὸν βγάζει ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ τὸν παίρνει βοηθό του.

Πεῖνα πέφτει στὴ Χαναάν καὶ τὰ ἀδελφία τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται στὴν Αἴγυπτο γιὰ σιτάρι. Ὁ Ἰωσήφ τὰ γνωρίζει, ἀλλὰ δὲν τοὺς φανερώνεται ἀπὸ τὴν ἀρχή. Στὸ τέλος πέφτει στὴν ἀγκαλιά τους κλαίγοντας καὶ φέρνει καὶ τὸ γέρο Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο, ὅπου ζοῦν εὐτυχισμένοι γιὰ πολλὰ χρόνια.

Ἐρωτήσεις :

1. Ποιὰ ὄνειρα εἶδε ὁ Ἰωσήφ ;
2. Τί συμβούλεψε ὁ Ρουβὴμ τὰ ἀδελφία του νὰ κάνουν τὸν Ἰωσήφ ; Γιατί ;

3. Τι ἔφεραν στὸν Ἰακώβ γιὰ νὰ δείξουν ὅτι ὁ Ἰωσήφ φαγώθηκε ἀπὸ θηρία ;
4. Γιατί ὁ Πετεφρῆς ἐφυλάκισε τὸν Ἰωσήφ ;
5. Ποιὸ ἦταν τὸ ὄνειρο τοῦ ἀρχιοινοχοῦ ; Ποιὸ τοῦ ἀρχιιτροποιοῦ ; Τὶ ἐξήγησι ἔδωσε ὁ Ἰωσήφ στὸν καθένα ;
6. Ποιὰ τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ ; Ποιὰ ἡ ἐξήγησι τοὺς ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ ;
7. Πῶς ἔδειξε ὁ Φαραῶ ὅτι διορίζει τὸν Ἰωσήφ βοηθὸ του ;
8. Πῶς φέρθηκε ὁ Ἰωσήφ στὰ δέκα ἀδέλφια του ποὺ πῆγαν γιὰ σιτᾶρι στὴν Αἴγυπτο ;
9. Τὶ τοὺς ἔκανε ὁ Ἰωσήφ γιὰ νὰ φέρουν καὶ τὸν Βενιαμίν ;
10. Πῶς ὁ Ἰωσήφ φανερώθηκε στ' ἀδέλφια του ;

Ἡ διάσωσης τοῦ Μωϋσῆ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ΄

Μ Ω Ψ Σ Η Σ

1. Γέννησι τοῦ Μωϋσῆ

Τετρακόσια χρόνια μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, οἱ Ἰσραηλιῖτες ἔγιναν πολλές χιλιάδες. Τόσο πολὺ ἐπλήθυναν ποὺ οἱ Αἰγύπτιοι ἀνησύχησαν.

Οἱ Φαραὼ ἔβλεπαν νὰ γεμίξη ἡ χώρα τους Ἰσραηλιῖτες καὶ φοβήθηκαν μήπως τοὺς πάρουν καὶ τὴ βασιλεία. Γι' αὐτὸ ἄρχισαν διωγμὸ ἐναντίον τους.

Στὴν ἀρχὴ τοὺς ἔβαζαν νὰ κάνουν βαρειὰς ἐργασίες γιὰ νὰ πεθαίνουν. Μὰ δὲν κατάφεραν τίποτε. Οἱ Ἑβραῖοι, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἐπλήθαιναν ἀντὶ νὰ λιγосτεύουν.

Τότε ὁ Φαραὼ διέταξε νὰ πνίγονται ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν, στὸ Νεῖλο ποταμὸ.

Μιὰ Ἑβραία, γιὰ νὰ σώσῃ τ' ἀγοράκι της, τὸ ἔκρυψε καὶ τὸ μεγάλωνε κρυφά. Ἐκεῖνο ἔκλαιγε καὶ ἡ μητέρα του γιὰ νὰ μὴ προδοθῆ, σοφίστηκε νὰ τὸ σώσῃ διαφορετικὰ.

Ἔκαμε ἓνα καλαμένιο καλάθι κι ἀπέξω τὸ ἄλειψε μὲ πίσσα. Ὕστερα ἔβαλε μέσα τὸ νήπιο, ποὺ ἦταν τριῶν μηνῶν, ἔκλεισε τὸ καλάθι καὶ τὸ ἔδωσε στὴν κόρη της τὴν **Μυριάμ**, νὰ τὸ πάῃ στὸ Νεῖλο ποταμὸ καὶ κοντὰ στὸ μέρος ὅπου συνήθιζε νὰ λούζεται ἡ βασιλοπούλα.

2. Ὁ Μωϋσῆς σώζεται

Ἡ Μυριάμ πῆρε τὸ καλάθι, ποὺ εἶχε τ' ἀδελφάκι της μέσα, κι ἔτρεξε στὸ ποτάμι. Τ' ἄφησε κοντὰ στὸ μέρος ποὺ θὰ ἐπήγαινε ἡ βασιλοπούλα καὶ κρύφθηκε στὰ χαμόκλαδα νὰ ἰδῆ τί θ' ἀπογίνῃ.

Σὲ λίγο ἔφθασε ἡ βασιλοπούλα μὲ τὶς δούλες της. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔτοιμαζόταν νὰ λουστῆ, ἄκουσε κλάμματα. Γύρισε καὶ εἶδε τὸ καλάθι. Φώναξε τότε στὶς δούλες της νὰ τὸ ἀνοίξουν ἀμέσως.

Τὸ ἀνοίγουν καὶ τί νὰ ἰδοῦν! Ἐνα ὥραϊο ἀγοράκι ποὺ ἄπλωνε τὰ χεράκια του χαρούμενο!

Ἡ βασιλοπούλα χαρούμενη εἶπε στίς δοῦλες τῆς νά τὸ πάρουν μαζί τους στοῦ παλάτι.

Ξαφνικὰ παρουσιάζεται ἡ Μυριάμ καὶ λέει στὴ βασιλοπούλα :

— Μήπως χρειάζεσθε παραμιάνα γιὰ τὸ ἀγοράκι ; Ξέρω ἐγὼ μιὰ γερόντη καὶ πολὺ καλή.

Ἡ βασιλοπούλα δέχθηκε μὲ χαρὰ τὴ πρότασι τῆς Μυριάμ καὶ τῆς εἶπε νά στείλῃ τὴν παραμιάνα ἐκεῖνη ἀμέσως στοῦ παλάτι.

Ἡ Μυριάμ ἔτρεξε χαρούμενη κι ἔστειλε τὴ μάνα τῆς τὴ βασιλοπούλα. Ἔτσι ἡ μητέρα πῆρε τ' ἀγοράκι τῆς καὶ τὸ μεγάλωσε ὡς τριῶν χρονῶν. Ὑστερα ἡ βασιλοπούλα τὸ πῆρε στοῦ παλάτι καὶ τὸ μεγάλωσε βασιλικά. Τὸ υἱοθέτησε καὶ τὸ ὠνόμασε **Μωϋσῆ**, δηλαδή, « Σωσμένος ἀπὸ τὸ νερό ».

3. Ὁ Μωϋσῆς φεύγει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο

Ἡ βασιλοπούλα ἀνέθρεψε βασιλικά τὸν Μωϋσῆ. Ἐξυπνος ὅπως ἦταν, ἔγινε σοφὸς καὶ δυνατὸς. Μόνον ἦταν βραδύγλωσσος καὶ ἀδύνατος στὴ φωνή.

Ἄν καὶ ἀνατράφηκε στοῦ παλάτι τοῦ Φαραώ, δὲν ἐλησμόνησε πὼς ἦταν Ἰσραηλίτης. Στενοχωριόταν μάλιστα πολὺ, πού ἔβλεπε τοὺς πατριῶτες του νά βασανίζονται ἀπ' τοὺς Αἰγυπτίους.

Μιά ἡμέρα εἶδε κάποιον Αἰγύπτιο νά κτυπᾷ ἕναν Ἑβραῖο.

Ὁ Μωϋσῆς πλησίασε κι ἔκαμε παρατηρήσεις στὸν Αἰγύπτιο. Ἐκεῖνος ἐθύμωσε καὶ ὤρμησε νά τὸν κτυπήσῃ κι αὐτόν. Ὁ Μωϋσῆς ὅμως, δυνατὸς ὅπως ἦταν, τὸν κτύπησε καὶ τὸν ἔρριξε κάτω νεκρό. Κοίταξε τότε γύρω του. Δὲν τὸν ἔβλεπε κανεὶς κι ἔθαψε τὸν Αἰγύπτιο στὴν ἄμμο.

Ἄλλὰ τὸ μυστικὸ φανερώθηκε. Τὸ ἔμαθε κι ὁ Φαραώ.

Ὁ Μωϋσῆς ἀναγκάστηκε τότε νά φύγῃ. Ἐπῆγε στὴ χώρα **Μαδιάμ**. Ἐκεῖ γνωρίσθηκε μὲ τὸν ἱερέα **Ἰοθάρ** καὶ παντρεύθηκε τὴν κόρη του, τὴν **Σεφώρα**.

4. Ὁ Θεὸς καλεῖ τὸν Μωϋσῆ νά σώσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες

Οἱ Ἰσραηλίτες περνοῦσαν ἄσχημα. Οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς ἐβασάνιζαν κι ἡ ζωὴ τους ἦταν ἀβάσταχτη. Τὴ σωτηρία τους περίμεναν μόνο ἀπὸ τὸ Θεό.

Κι ἀλήθεια ! Ὁ Θεὸς δὲν ξέχασε τὸ λαό του. Ἀποφάσισε νά στείλῃ τὸν Μωϋσῆ νά τοὺς ὀδηγήσῃ στὴ πατρίδα τους, τὴ Χαναάν.

Μιά ἡμέρα, ὁ Μωϋσῆς, ἐκεῖ πού ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθε-

Ὁ Μωϋσῆς ἔμπρὸς στὴν φλεγόμενη βάτο

ροῦ του, ξαφνιάσθηκε μὲ κάτι παράξενο ποῦ εἶδε: Ἐπὶ μιᾷ βάτῳ ἔβγαιναν φλόγες χωρὶς αὐτὴ νὰ καίεται!

Γεμάτος περιέργεια ἐπῆγε κοντὰ νὰ ἰδῆ. Μὰ δὲν εἶχε ζυγώσει, καὶ μιᾷ φωνῇ — ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ — τὸν σταμάτησε:

— Μωϋσῆ, στάσου μακριά. Βγάλε τὰ ἐποδήμιά σου. Ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἱερός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Ἐλυπήθηκα πρὸς τὸν λαόν μου ποὺ ἐποφέρει. Θὰ πᾶς καὶ θὰ γίνῃς σὺ ὁ ὁδηγός του. Θὰ τὸν ὀδηγήσῃς στὴ Χαναὰν ὅπου ἀφθονοὶ τρέχει τὸ γάλα καὶ τὸ μέλι...

Ὁ Μωϋσῆς ὅμως φοβόταν νὰ γυρίσῃ στὴν Αἴγυπτο. Γι' αὐτὸ δικαιολογήθηκε στὸ Θεὸ λέγοντας:

— Κόριτε, δὲν θὰ τὰ καταφέρω. Εἶμαι βραδύγλωσσος καὶ μὲ ἀδύνατη φωνή.

Ὁ Θεὸς ὁμῶς τοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ ἔτσι ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ μὲ τὸν ἀδελφὸ του τὸν Ἀαρών, πού τὸν συνάντησε, ἐπῆγε στὴν Αἴγυπτο, ὅπου τὸν ὑποδέχθηκαν μὲ χαρὰ οἱ Ἰσραηλῖτες.

5. Οἱ δέκα πληγές τοῦ Φαραῶ

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών, εἶπαν στοὺς πατριῶτες τους, τὴν ἀπόφασί τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα παρουσιάσθηκαν στὸ Φαραῶ καὶ τοῦ εἶπαν :

— Φαραῶ, ὁ Θεὸς παραγγέλλει ν' ἀφήσης τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ γυροῦσιν στὴν πατρίδα τους.

Ὁ Φαραῶ τοὺς εἶπε νὰ φύγουν καὶ δὲν ἔδωσε σημασία.

Τότε ὁ Μωϋσῆς, γιὰ νὰ δείξη ὅτι ἔλεγε τὴν ἀλήθεια, ἔκαμε θαύματα ἐμπρὸς του.

Ἐρριξε κάτω τὸ ραβδί του καὶ ἐγίνε φίδι. Τὸ ξανάπιασε καὶ ἐγίνε πάλι ραβδί. Κι ἄλλα θαύματα ἔκαμε, ἀλλὰ ὁ Φαραῶ δὲν ὑπάκουσε στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἐγίνε ἀκόμη σκληρότερος. Διέταξε νὰ βασανίζωνται πιὸ πολὺ οἱ Ἰσραηλῖτες.

Τότε ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε σκληρὰ τοὺς Αἰγυπτίους. Τοὺς ἔστειλε δέκα φοβερὰς πληγὰς.

- 1) Τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ Νείλου ἐγίνε αἷμα καὶ τὰ ψάρια ἐποφῶσαν.
- 2) Ἡ γόηρα ἐγέμισε βατράχους ὡς μέσα στὰ σπίτια.
- 3) Σκνίπες ἐβασάνιζαν ἀνθρώπους καὶ ζῶα.
- 4) Τρομερὰς μύγες ἐνοχλοῦσαν τοὺς Αἰγυπτίους.
- 5) Ἐπόφθησαν ὅλα τὰ ζῶα τους.
- 6) Ἐγέμισαν ἀπὸ πληγὰς καὶ φουσκάλες οἱ Αἰγύπτιοι.
- 7) Δυνατὸ χαλάζι κατέστρεψε τὰ σπαρτά τους.
- 8) Σύννεφο ἀπὸ ἀκρίδες κατέστρεψαν κάθε πρασινάδα.
- 9) Φοβερὸ σκοτάδι ἐσκέπασε τὴν Αἴγυπτο.
- 10) Ἐθανατώθηκαν ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων, μέσα σὲ μιὰ νύχτα.

6. Ἡ ἔξοδος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο

Πρὶν γίνῃ ἡ τελευταία καὶ πιὸ σκληρὴ τιμωρία, οἱ Ἰσραηλῖτες εἰδοποιήθηκαν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ φύγουν. Κάθε οἰκο-

γένεια διατάχθηκε νὰ σφάζη ἕνα ἀρνὶ καὶ μὲ τὸ αἷμα του νὰ βάψη τὶς πόρτες τοῦ σπιτιοῦ της.

Τὸ ψωμί τους νὰ εἶναι ἄζυμο καὶ νὰ βράσουν χόρτα πικρά.

Τῆ νύχτα ἐκεῖνη ποὺ ἦταν *Πανσέληνος*, θὰ ἔτρωγαν καὶ θὰ ἦσαν ἔτοιμοι νὰ φύγουν.

Τὴν ἴδια νύχτα, ποὺ οἱ Ἰσραηλῖτες ἐτοιμάζονταν, οἱ Αἰγύπτιοι εἶχαν τὸ μεγάλο θανατικὸ τῶν ἀρσενικῶν παιδιῶν.

Ὁ Φαραὼ, κατατρομαγμένος πιά, ἐφώναξε τὸν Μωϋσῆ καὶ εἶπε πὼς εἶναι ἐλεύθεροι νὰ φύγουν οἱ Ἰσραηλῖτες.

Τὴν ἐξοδὸ τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἐορτάζουν οἱ Ἰσραηλῖτες κάθε χρόνο. Ἡ ἐορτὴ λέγεται «*Πάσχα*».

7. Οἱ Ἰσραηλῖτες περνοῦν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα

Οἱ Ἰσραηλῖτες, ὅπως ἦσαν ἔτοιμοι, μὲ ὀδηγοὺς τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν, ἐξεκίνησαν γιὰ τὴν πατρίδα τους τὴ Χαναάν. Ἦσαν ὅλοι - ὅλοι 600 χιλιάδες ἄνδρες, χωρὶς τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά.

Ὁ Φαραὼ ὅμως μετάνοιωσε ποὺ ἔφυγαν οἱ σκλάβοι του καὶ ἔστειλε στρατὸ νὰ τοὺς ξαναφέρει στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ στρατὸς τοὺς ἔφθασε στὴν *Ἐρυθρὰ θάλασσα*.

Οἱ Ἰσραηλῖτες εἶδαν τοὺς Αἰγυπτίους κι ἀπελπίστηκαν. Μόνο ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν δὲν ἔχασαν τὸ θάρρος των. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐσώθηκαν ὅλοι. Καὶ νὰ πῶς :

Ἀνάμεσα στοὺς Αἰγυπτίους καὶ Ἰσραηλῖτες ἀπλώθηκε πυκνὴ ὀμίχλη. Ὁ Μωϋσῆς τότε σήκωσε τὸ ραβδί του πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα. Τὰ νερὰ ἐχωρίσθηκαν κι ἄνοιξε φαρδὺς δρόμος ξηρᾶς, ἀπ' ὅπου πέρασαν ὅλοι, χωρὶς νὰ βραχοῦν.

Τότε διελύθη ἡ ὀμίχλη καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ὤρμησαν νὰ περάσουν κι αὐτοί. Ὁ Μωϋσῆς ξανασήκωσε τὸ ραβδί καὶ τὰ νερὰ ἐνώθησαν.

Στὰ νερὰ βρῆκαν τὸ θάνατο ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι στρατιῶτες.

Οἱ Ἰσραηλῖτες ἐδόξασαν τὸ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία τους.

8. Στὴν ἔρημο

Οἱ Ἰσραηλῖτες εἶχαν πολὺ δρόμο ἀκόμη νὰ κάμουν, γιὰ νὰ φθάσουν στὴν πολυπόθητη *Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας*, τὴν Χαναάν.

Καὶ τώρα ἔφθασαν σὲ μιὰ μεγάλῃ ἔρημο. Οἱ τροφές τους ἐτελείωσαν καὶ στὴν ἔρημο δὲν εὑρίσκαν τίποτε. Ἡ πείνα τοὺς ἐθέριζε καὶ πιὸ πολὺ τοὺς ἐβασάνιζε ἡ δίψα. Ἀρχίζαν νὰ φωνάζουν,

Οἱ διώκται Αἰγύπτιοι πνίγονται καὶ οἱ Ἰσραηλῖται σώζονται...

νὰ διαμαρτύρωνται καὶ νὰ τὰ βάζουν μετὸν Μωϋσῆ. Καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἤθελαν νὰ γυρίσουν στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Μωϋσῆς ὑπέφερε κι αὐτὸς καὶ τοὺς παρηγοροῦσε λέγοντας :

— Μὴν ἀπελπίζεσθε, ἀλλὰ νὰ πιστεῦτε. Ὁ Θεὸς πάλι θὰ μᾶς βοηθήσῃ.

Καὶ πραγματικά. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὶς δεήσεις τοῦ Μωϋσῆ. Καὶ κάποιο πρωτὶ πού ξύπνησαν οἱ Ἰσραηλῖτες εἶδαν τὸν τόπο γεμάτο ἀπὸ ἓνα εἶδος τροφῆς, πού τοὺς ἔρριξε ὁ Θεός. Ἦταν τὸ « Μάννα », πού θὰ τοὺς ἔστελνε ὁ Θεὸς ὅσο καιρὸ θὰ βρίσκονταν στὴν ἔρημο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ « Μάννα », ὁ Θεὸς ἔστειλε καὶ πλῆθος ὀρτύκια. Ἀλλὰ καὶ τὸ νερὸ δὲν τοὺς ἔλειψε. Ὁ Μωϋσῆς μετὸ ραβδί του ἐχτύπησε τὴ γῆ κι ἀμέσως ξεπήδησε ἄφθονο καὶ δροσερὸ νερὸ.

Οἱ Ἑβραῖοι ἔπαψαν νὰ φωνάζουν τώρα καὶ εὐγνωμονοῦσαν τὸν Θεὸ καὶ τὸν ὁδηγὸ τους τὸν Μωϋσῆ.

Ἀπὸ τὸ « Μάννα » ἔβαλαν λίγο σὲ μιὰ χρυσῆ στάμνα, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν πορεία τους μέσα στὴν ἔρημο.

9. Στὸ ὄρος Σινᾶ

Τρεῖς μῆνες ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε πὺ ἐφυγαν οἱ Ἰσραηλίτες ἀπ' τὴν Αἴγυπτο. Καὶ τώρα ἔφθασαν στὸ ὄρος Σινᾶ.

Ὁ Μωϋσῆς τότε ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, ὅπως τοῦ παρήγγειλε ὁ Θεός. Ἐκεῖ τοῦ εἶπε, πὺ θὰ βοηθῆ πάντοτε τοὺς Ἰσραηλίτες, ἂν ὑπακούουν στὸ θέλημά Του. Καί, ἂν κάνουν τὶς ἐντολές Του, θὰ τοὺς δοξάσῃ καὶ γρήγορα θὰ τοὺς ὁδηγήσῃ στὴ *Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας*.

Ὁ Μωϋσῆς κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ εἶπε σὲ ὅλους, ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Θεός. Τότε οἱ Ἰσραηλίτες ὑποσχέθηκαν ὅτι θὰ ὑπακούουν καὶ θὰ ἐκτελοῦν τὶς Ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν ἐνήστεψαν δυὸ ἡμέρες καὶ ἐλούσθηκαν.

Ἔτσι καθαροὶ περίμεναν τὶς Ἐντολές τοῦ Θεοῦ.

Σὲ τρεῖς μέρες ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε πάλι στὸ ὄρος Σινᾶ. Τὸ βουνὸ ἐσκεπάσθηκε μονομιᾶς ἀπὸ καπνοῦς.

Βροντές, ἀστραπές καὶ κεραυνοὶ ἐτάραζαν ὅλο τὸν τόπο. Τὸ βουνὸ ἐκουνιόταν ὀλόκληρο. Φλόγες καὶ σαλπίσματα ἀγγελικά, ἐφανερώσαν τὴ παρουσία τοῦ Θεοῦ!

Πραγματικὰ ὁ Θεὸς ἦταν ἐκεῖ. Φοβισμένοι οἱ Ἰσραηλίτες ἄκουσαν τὴ βροντερῆ Θεϊκὴ φωνὴ πὺ ἔλεγε τὶς Δέκα Ἐντολές στὸν Μωϋσῆ.

Τ Ρ Ο Π Α Ρ Ι Α

Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς ἐπ' εὐθείας, ράβδῳ τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε,
τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι· τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς Φαραὼ τοῖς ἄρμασι
κροτήσας ἤνωσεν, ἐπ' εὐρους διαγράψας τὸ ἀήττητον ὄπλον· διὸ
Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξαστε! ».

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ἢ αἱ 10 ΕΝΤΟΛΑΙ

- 1η Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος καὶ Θεὸς σου, ποὺ σὲ ἐλευθέρωσα ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους. Μὴ πιστεύης σὲ ἄλλους Θεούς.
- 2η Νὰ μὴν προσκυνᾷς, οὔτε νὰ λατρεύης, τὰ εἰδῶλα.
- 3η Νὰ μὴ προφέρης τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίουτοῦ Θεοῦ σου γιὰ ἀσήμαντα πράγματα.
- 4η Ἐξι μέρες νὰ ἐργάζεσαι καὶ νὰ κάνης ὅλες τὶς ἐργασίες σου. Τὴν ἑβδόμη νὰ τὴν ἀφιερώνης στὸ Θεό.
- 5η Νὰ τιμᾷς καὶ νὰ σέβεσαι τοὺς γονεῖς σου γιὰ νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια εὐτυχισμένος.
- 6η Νὰ μὴ σκοτώσης.
- 7η Νὰ μὴ προσβάλῃς τὴν ὑπόληψι τοῦ ἄλλου.
- 8η Νὰ μὴ κλέψης.
- 9η Νὰ μὴ συκοφαντῆς καὶ ὀρκίζεσαι ψέμματα.
- 10η Νὰ μὴ ἐπιθυμῆς τὰ ξένα πράγματα, τὰ ξένα ζῶα, τὴν ξένη περιουσία.

11. Ὁ Μωϋσῆς ὀρίζει τις ἑορτὲς τῶν Ἑβραίων

Οἱ 10 Ἐντολὲς ἐδόθησαν στὸ Μωϋσῆ ἀπὸ τὸν Θεό, γραμμένες σὲ δυὸ λίθινες πλάκες.

Ὁ Μωϋσῆς κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά του τὸ θεϊκὸ δῶρο, τὶς 10 Ἐντολὲς, κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἅγιο βουνό. Ἄφησε τὶς Ἐντολὲς στοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ πάλι ἀνέβηκε στὸ Σινᾶ γιὰ νὰ λάβῃ ἄλλες παραγγελίες ἀπὸ τὸ Θεό.

Αὐτὴ τῆ φορὰ ὁ Μωϋσῆς ἔμεινε στὸ βουνό σαράντα ἡμέρες. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἐνόμισαν ὅτι τοὺς ἐξέχασε ἢ ὅτι ἐχάθηκε.

Ἐξέχασαν τὴν ὑπόσχεσί τους, ὅτι θὰ ἐκτελοῦν τὶς Ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ ἄρχισαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδῶλα. Ἐκαμῖαν μάλιστα ἓνα χρυσὸ μοσχάρι, ποὺ τὸ προσκυνοῦσαν γιὰ Θεό.

Ὁ Μωϋσῆς, ὅταν κατέβηκε κι ἀντίκρουσε τὸ κατάντημα τοῦ λαοῦ του, ἐθύμωσε πολὺ. Ἐτιμώρησε τοὺς πρωταίτιους, κατέστρεψε τὸ χρυσὸ μοσχάρι καὶ στὸ θυμὸ του ἔσπασε καὶ τὶς πλάκες μὲ τὶς Δέκα Ἐντολὲς.

Οἱ Ἰσραηλῖτες φοβισμένοι ἐζήτησαν συγχώρεσι ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς εἶδε ποὺ μετάνοιωσαν εἰλικρινὰ καὶ ἀνέβηκε πάλι στὸ Σινᾶ. Ἐπῆρε ἄλλες πλάκες μὲ τὶς 10 Ἐντολὲς καὶ σὰν κατέβηκε ἐδίδαξε σὲ ὅλους τὴ σημασία κάθε ἐντολῆς. Τότε ὥρισε καὶ τὶς ἑορτὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

- 1) Τὸ Σάββατο = ποὺ εἶναι ἡμέρα ἀναπαύσεως τῶν Ἑβραίων.
- 2) Τὸ Πάσχα = ἐνθύμιο τῆς ἐξόδου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.
- 3) Ἡ Σκηνοπηγία = γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἔρημο ὅπου ἔμειναν σὲ σκηνές.
- 4) Ἡ Πεντηκοστή = Εὐχαριστοῦν τὸν Θεὸν διὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν πρώτων καρπῶν (ἑορτὴ τῶν Ἀπαρχῶν).

Ἦστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἐτοποθέτησαν τὶς 10 Ἐντολὲς σὲ ἓνα κιβώτιο, ποὺ ὠνομάσθηκε « Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ».

Ἡ ἐπιστροφή τῶν κατασκόπων

12. Ἡ κατασκόπευσις τῆς Χαναάν καὶ τὸ τέλος τοῦ Μωϋσῆ

Στοὺς πρόποδες τοῦ Σινᾶ ἔμειναν ἓνα ὁλόκληρο χρόνο. Ὑστερα ξεκίνησαν πάλι γιὰ τὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας.

Ἐπλησίαζαν στὴ Χαναάν, ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἐδιάλεξε 12 γεροῦς ἄνδρες μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Τοὺς ἔστειλε νὰ κατασκοπεύσουν τὴ Χαναάν.

Ἐκεῖνοι ἐπῆγαν κι ὅταν ἐγύρισαν εἶπαν τόσα πολλὰ γιὰ τὴ θαυμαστὴ χώρα. Ἔδειξαν καὶ ἓνα τεράστιο σταφύλι, πού τὸ σήκωναν δυὸ ἄνδρες! Τόσο μεγάλο ἦταν!

Εἶπαν ἀκόμη γιὰ τὰ δυνατὰ κάστρα, πού εἶχαν οἱ πολιτεῖες καὶ γιὰ τοὺς δυνατοὺς ἄνδρες, πού τὶς ἐφύλαγαν.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἀκούοντας τὶς τελευταῖες λέξεις ἀπελπίστηκαν. Ἄρχισαν πάλι νὰ τὰ βάζουν μετὰ τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν ἀδελφὸν του τὸν Ἀαρῶν. Ἐξέχασαν τὸ Θεὸ πού σὲ κάθε δύσκολη περίστασι τοὺς βοηθοῦσε. Γιὰ τὴν ἀπιστία τους αὐτὴ ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμώρησε. Ἡ τιμωρία ἦταν βαρεῖα: "Ὅλοι ὅσοι ἦσαν πάνω ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν, δὲν θάρθαν ποτὲ στὴ πατρίδα τους, τὴ Χαναάν.

Σαράντα χρόνια περιπλανήθηκαν στὴν ἔρημο Φαράν. Ὅλοι οἱ μεγάλοι εἶχαν πεθάνει.

Ὁ Ἀαρῶν ἀπέθανε. Ἐπλησίαζε καὶ τὸ τέλος τοῦ Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς, πρὶν πεθάνῃ, παρεκάλεσε τὸ Θεὸ, νὰ τὸν ἀξιῶσιν ν' ἀντικρῶσιν τὴν Χαναάν.

Ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε ν' ἀνέβῃ στὸ βουνὸ Νεβό. Ὁ Μωϋσῆς ἔβαλε ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τότε ἀνέβηκε στὴ κορυφὴ πού τοῦ εἶπε ὁ Θεός. Ἐκεῖ Ἄγγελος Κυρίου τοῦ ἔδειξε πέρα μακρὰ τὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας.

Εὐχαριστημένος ὁ Μωϋσῆς ἔδοξολόγησε τὸν Θεὸ καὶ ἔπειτα ἐξεψύχησε. Οἱ Ἰσραηλίτες ἔκλαψαν πολὺ γιὰ τὸ θάνατον τοῦ σοφοῦ ἀρχηγοῦ τους καὶ ἐπένθησαν 30 ἡμέρες.

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

13. Οἱ Ἰσραηλίτες φθάνουν στὴ Χαναάν

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσῆ, οἱ Ἰσραηλίτες ἐπροχώρησαν, μετὰ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

Ἐμπρὸς ἐπήγαιναν οἱ ἱερεῖς, κρατῶντας τὴν **Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης**.

Ὅταν ἔφθασαν στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, ἐγίνε πάλι θαῦμα, ὅπως στὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα. Μόλις μπῆκαν στὸ ποτάμι οἱ ἱερεῖς μετὰ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, τὰ νερὰ ἐσταμάτησαν, ἐχώρισαν καὶ ἔτσι πέρασαν ὅλοι χωρὶς νὰ πάθῃ κανεὶς τίποτε.

Οἱ ἐντόπιοι, οἱ *Χαναταῖοι*, βλέποντας αὐτὸ τὸ θαῦμα, ἐσάστισαν καὶ ἔχασαν τὸ θάρρος των.

Οἱ Ἰσραηλίτες προχωρῶντας ἔφθασαν στὴν πόλι *Ἰεριχώ*, πού ἦταν πολὺ ὠχυρωμένη.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐφύλαγαν γερὰ τὰ κάστρα της καὶ ἦταν δύσκολο στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ νικήσουν. Οἱ Ἰσραηλίτες ὁμῶς εἶχαν βοηθὸν τοὺς τὸν ἀληθινὸ Θεὸ, πού τόσες φορὲς τοὺς ἔδειξε τὴν προ-

Ἡ Ἱεριχώ κυριεύεται.

στασία Του, καὶ εἶχαν μεγάλο ἐνθουσιασμό, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἦσαν εἰδωλολάτρεις.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τότε παρεκάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ἔπρεπε νὰ πάρῃ τὴν πόλι Ἱεριχώ, γιατί εὐκόλα θὰ κατακοῦσε τὴν ὑπόλοιπη χώρα.

Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ καί, ὅπως πάντα, τοὺς εἶπε τι νὰ κάμουν.

Ἐμπρὸς ἐπήγαιναν οἱ ἱερεῖς κρατῶντας τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης καὶ πίσω ἀκολουθοῦσαν οἱ σαλπικτῆς καὶ ὁ λαός. Κάθε μέρα ἔκαναν τὸ γῦρο τῆς πόλεως. Αὐτὸ κράτησε ἕξι μέρες.

Τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ἤχησαν οἱ σάλπιγγες καὶ ὄλος ὁ λαὸς ἄρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατά! Μιὰ βοή σηκώθηκε καὶ τότε ἐγίνε ἄλλο θαῦμα,

πού κατετρόμαξε τούς ειδωλολάτρεις και τούς ἔκαμε νά μὴ ἀντισταθοῦν στοὺς Ἰσραηλίτες.

Τὰ τείχη τῆς πόλεως ἐγκρεμίστηκαν σάν ἀπὸ φοβερό σεισμό. Οἱ Ἰσραηλίτες μῆκαν μέσα χωρὶς νά δώσουν μάχη.

Ἔστερα ἀπ' αὐτὴ τὴ νίκη, πού ἦταν θαῦμα Θεοῦ, εὐκόλα πῆραν ὅλη τὴ Χαναάν και ἐνίκησαν ὅλους τούς λαοὺς πού τὴν κατοικοῦσαν.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τότε ἐκάλεσε τις 12 φυλὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν και ἔδωσε σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ ἓνα μέρος τῆς Χαναάν. Ἀπ' ὅλες τις φυλὲς ἡ πιὸ δοξασμένη ἐγινε ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα. Γι' αὐτὸ οἱ Ἰσραηλίτες λέγονται και Ἰουδαῖοι.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὅταν κατάλαβε ὅτι θὰ πέθαινε, ἐκάλεσε τούς Ἰσραηλίτες και τούς συμβούλευσε νά μὴ ξεχνοῦν τις εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ.

Τώρα ἔπρεπε νά εἶναι εὐτυχησμένοι στὴ γῆ πού τούς ὑποσχέθηκε ὁ Θεός. Ἦσαν στὴ γῆ τῶν Πατέρων τους Ἀβραάμ — Ἰσαάκ και Ἰακώβ.

4η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

ΜΩ·Υ·ΣΗΣ

Ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι πληθαίνουν στὴν Αἴγυπτο, οἱ Φαραὼ φοβοῦνται μὴ τούς πάρουν τὴ βασιλεία. Τούς βάζουν νά κάνουν βαρβαρικές δουλειές σάν δοῦλοι, και τέλος νά τούς πνίγουν τὰ ἀρσενικά παιδιὰ στὸν Νεῖλο ποταμό.

Μιὰ Ἑβραία κρύβει στὴν ὄχθη τοῦ Νεῖλου σ' ἓνα καλάθι τὸ μωρό της. Τὸ βρίσκει ἡ βασιλοπούλα, τὸ παίρνει στὸ παλάτι και τὸ ὀνομάζει Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς μεγαλώνει, μαθαίνει ὅτι εἶναι Ἰσραηλίτης και ἀναγκάζεται νά φύγῃ στὴ γῆ Μαδιάμ. Ὁ Θεός τὸν στέλνει νά ὀδηγήσῃ τούς Ἰσραηλίτες μετὰ τὸν ἀδελφὸ του Ἀαρὼν στὴ γῆ Χαναάν. Ἔστερα ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες πού κρατοῦν 40 χρόνια, οἱ Ἰσραηλίτες ξαναγυρίζουν στὴν γῆ τῶν Πατέρων τους, μετὰ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, γιατί ὁ Μωϋσῆς εἶχε πεθάνει.

Ἐρωτήσεις :

1. Γιατί οἱ Αἰγύπτιοι βασανίζουν τούς Ἰσραηλίτες ;
2. Πῶς σώθηκε ὁ Μωϋσῆς ; Και τί θὰ πῆ ἡ λέξι Μωϋσῆς ;
3. Γιατί ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο στὴ γῆ Μαδιάμ και σὲ ποιὸν

πῆγε ;

4. Μὲ ποιὸ τρόπο ὁ Θεὸς φανέρωσε στὸν Μωϋσῆ τὴ θέλησί του νὰ ὀδηγηθοῦν οἱ Ἰσραηλῖτες στὴ Γῆ Χαναάν ;
5. Πῶς ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν ἔδειξαν στὸ Φαραῶ, ὅτι εἶναι σταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ σώσουν τοὺς Ἰσραηλῖτες ;
6. Θυμᾶσαι τίς δέκα πληγές τοῦ Φαραῶ ;
7. Πῶς πέρασαν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα οἱ Ἰσραηλῖτες ;
8. Ποῦ βρῆκαν τροφή καὶ νερὸ στὴν Ἔρημο ;
9. Θυμᾶσαι τίς δέκα ἐντολές ; Ποῦ ; πῶς τίς ἐπῆρεν ὁ Μωϋσῆς καὶ ποιὲς εἶναι ;
10. Πῶς λένε τὸ βουνὸ ἀπ' ὅπου ἀντίκρουσε τὴν Χαναάν ὁ Μωϋσῆς πρὶν πεθάνῃ ;
11. Ποιὸς διαδέχθηκε τὸν Μωϋσῆ ;
12. Ποιὰ πόλι κυρίευσε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ;

Ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὸ ὄρος Νεβὼ ἀντικρύζει τὴν Χαναάν
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ Ο Ι Κ Ρ Ι Τ Α Ι

Ο Ἰσραηλιῖτες ἐλησμονοῦσαν πολλές φορές τὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι ἐλάτρευαν τὰ εἰδωλα. Κάθε φορά πού ἐφευγαν ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, δὲν ἔμεναν ἀτιμώρητοι.

Στὴ δυστυχία τους ὅμως, ξαναθυμοῦνταν τὸ Θεὸ καὶ τὶς ἐντολές Του καὶ μετανοοῦσαν. Ζητοῦσαν συγχώρεσι καὶ βοήθεια.

Ὁ Θεὸς πού τοὺς συμπονοῦσε, ἔστειλε ἀνάμεσά τους εὐσεβεῖς καὶ γενναίους ἀνθρώπους, πού τοὺς ἐλευθέρωναν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνδρες, πού μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐνικοῦσαν, ἐγίνονταν ἀρχηγοὶ καὶ στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου καὶ στὸν καιρὸ τῆς Εἰρήνης καὶ λέγονταν Κριταί.

Οἱ σπουδαιότεροι ἀπὸ τοὺς Κριτὲς εἶναι : Ὁ Γοθονιήλ, ἡ Δεβώρα, ὁ Γεδεών, ὁ Σαμψών, ὁ Ἥλὶ καὶ ὁ Σαμουήλ.

1. Ὁ Κριτὴς Γεδεών

Οἱ Κριταί, **Γοθονιήλ** καὶ ἔπειτα ἡ **Δεββώρα**, ἐνίκησαν, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, διαφόρους ἐχθρούς.

Ἡ Δεβώρα, ἐνίκησε τοὺς *Μωαβίτες*.

Ἄργότερα ἐφάνηκε ἄλλος ἐχθρὸς. Ἕνας γειτονικὸς λαὸς, οἱ *Μαδιωνίτες*, ἐμπῆκαν στὴ χώρα τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ τὴν κατέστρεψαν.

Ὁ Θεὸς τότε διάλεξε ἓνα φτωχὸ γεωργό, τὸν Γεδεών, γιὰ νὰ τοὺς σώσει.

Ὁ Γεδεών, πού εἶχε μεγάλη πίστι στὸ Θεό, ἄφησε τὴ δουλειά του καὶ γύρισε στὶς πολιτεῖες τῆς χώρας του καὶ στὰ χωριά της, προσκαλῶντας ὅλους στὴ μάχη. Κι ἔλεγε :

— *Ὅποιος πιστεύει στὸ Θεὸ τῶν Πατέρων μας καὶ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα, ἄς μὲ ἀκολουθήσῃ.*

Μαζί του ἐπῆγαν πολλοί. Ἄπ' ὅλους ξεχώρισε 300 ἄνδρες. Τοὺς ἔδωσε ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ μιὰ στάμνα. Μέσα σὲ κάθε στά-

μνα είχε ἀπὸ ἓνα ἀναμμένο δαυλό. Τοὺς ἐχώρισε σὲ τρεῖς μεγάλες ὁμάδες καὶ τὴν νύχτα ἐκύκλωσε τοὺς Μαδιανῖτες, ποὺ κοιμοῦνταν ξένιαστοι.

Μ᾽ ἓνα σύνθημα οἱ τριακόσιοι ἄνδρες τοῦ Γεδεὼν ἔσπασαν μονομιᾶς τὶς στάμνες κι ἄρχισαν τὰ σαλπίσματα μέσα στὴ νύχτα.

Οἱ Μαδιανῖτες ἐξύπνησαν τρομαγμένοι. Ἄκουσαν σάλπιγγες καὶ φωνές καὶ εἶδαν γύρω τους φωτιές. Ξαφνιασμένοι δὲν πρόφθασαν οὔτε νὰ ντυθοῦν. Ἐβλεπαν τὶς φωτιές νὰ προχωροῦν κατ' ἐπάνω τους. Ἄδικα παρακαλοῦσαν τοὺς ψεύτικους θεοὺς τους νὰ τοὺς σώσουν. Τάχασαν τότε κι ἄρχισαν νὰ φεύγουν καὶ νὰ ἀλληλοσκοτώνωνται.

Ἔτσι ὁ Γεδεὼν μὲ τὰ τριακόσια παλληκάρια του σκόρπισε τοὺς ἐχθροὺς. Ἀκόμα καὶ τοὺς ἀρχηγούς τους, τοὺς ἔπιασε αἰχμάλωτους καὶ πολλοὺς τοὺς ἐφόνευσε.

Ὁ Θεὸς καὶ πάλι βοήθησε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ νικήσουν τοὺς ἐχθροὺς τους.

2. Ὁ Σαμψών

α) Ἕνας ἄλλος γειτονικὸς λαός, ποὺ ἐνοχλοῦσε τοὺς Ἰσραηλίτες, ἦσαν οἱ *Φιλισταῖοι*. Αὐτοὶ ἔμπαιναν στὴν Χαναὰν καὶ προξενοῦσαν καταστροφές.

Ὁ Θεὸς τότε βοήθησε τοὺς Ἰσραηλίτες, μὲ τὸν γενναῖο καὶ εὐσεβῆ κριτῆ, τὸν **Σαμψών**.

Ὁ Σαμψών δὲν ἔπινε ποτὲ ποτά. Εἶχε γερὸ σῶμα καὶ μακρὰ μαλλιά. Στὰ μαλλιά του ἦταν ὅλη ἡ δύναμι ποὺ εἶχε.

Μιὰ μέρα ποὺ βρισκόταν στὴν ἐξοχή, ξαφνικὰ τοῦ ρίχτηκε ἓνα λιοντάρι. Ὁ Σαμψών ὄχι μόνο δὲν ἐφοβήθηκε, ἀλλὰ ὤρμησε, τὸ ἔπιασε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ μὲ τὰ χέρια του, ποὺ ἦταν σὰν σίδερο δυνατά, τὸ ἔπνιξε.

Στοὺς Φιλισταίους ἔκανε μεγάλες καταστροφές. Ἐνῶ πολεμοῦσαν οἱ Ἰσραηλίτες μαζί τους, αὐτὸς ἔπιασε 300 ἀλεπούδες. Σὲ κάθε ζευγάρι ἔδεσε στὶς οὐρές τους ἀπὸ μιὰ ἀναμμένη λαμπάδα καὶ ὅλες μαζί τὶς ἄφησε μέσα στὰ σιτάρια τῶν Φιλισταίων. Ἦταν ἐποχὴ θερισμοῦ καὶ τὰ σιτάρια πῆραν φωτιὰ καὶ κήκαν.

Ὅταν ἄκουαν οἱ Φιλισταῖοι πὼς ἔρχεται ὁ Σαμψών, ἔφευγαν τρομαγμένοι.

Κάποτε ὅμως ἐπροδόθηκε καὶ πιάστηκε αἰχμάλωτος. Στὴ φυλακὴ ποὺ τὸν ἔκλεισαν, τὴν ἔσπασε, ἔρπαξε ἓνα κόκκαλο ποὺ βρέ-

« Ἀποθανέτω ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων »

θηκε μπροστά του (ἦταν τὸ κάτω σαγόνι ἀπὸ γαΐδαρο) καὶ μ' αὐτὸ ἐσκότωσε 1000 Φιλισταίους. Ὑστερα ἔφυγε.

β) Ὁ Σαμψὼν πῆρε γυναίκα τὴν *Δαλιδά*, ποὺ ἦταν Φιλισταία. Αὐτὴ ἔμαθε ἀπ' τὸν ἴδιο, πὼς ἡ δυνάμι του βρισκόταν στὰ μακρὰ του μαλλιά. Αὐτὸ τὸ εἶπε στοὺς πατριῶτες της κι ἐκεῖνοι τὴν κατὰφεραν νὰ τοῦ κόψῃ τὰ μαλλιά ἐπάνω στὸν ὕπνο του.

Ἔτσι ὁ Σαμψὼν ἔπεσε στὴν παγίδα. Ἡ *Δαλιδά* τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά καί, ἀδύναμος πιά, πιάστηκε πάλι αἰχμάλωτος.

Οἱ Φιλισταῖοι τώρα τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακὴ. Μιὰ μέρα, ὕστερα ἀπὸ ἄρκετὸ καιρὸ, ποὺ γιόρταζαν κι ἦσαν μαζεμένοι στὸ ναὸ τους, ἔφεραν καὶ τὸν Σαμψὼν γιὰ νὰ γελάσουν μαζί του. Τὸν ἔδεσαν ἀπὸ δύο μεγάλες κολῶνες στὶς ὁποῖες στηριζόταν τὸ οἰκοδόμημα κι ἄρχισαν τὴ διασκέδασι.

Ὁ Σαμφών, πού στό μεταξύ μεγάλωσαν πάλι τὰ μαλλιά του, παρεκάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς ἐχθρούς του. Ἀγκάλιασε μὲ τὰ μεγάλα του χέρια τὶς κολῶνες καὶ φώναξε :

— Ἀποθανέτω ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων.

Δηλαδή :

— Ἄς πεθάνω μαζί μὲ τοὺς ἀλλοφύλους.

Ὁ Ναὸς ἐσειστήκε κι ἔπεσε σὲ συντρίμια. Ἔτσι ὁ Σαμφών πέθανε, ἀφοῦ ἐφόνευσε 3000 Φιλισταίους, πού ἦσαν μέσα στό ναό.

3. Ἡ λ ἰ

Τρίτος Κριτῆς ἔγινε ὁ εὐσεβὴς Ἡλί. Ἡ πίστι του ἦταν μεγάλη. Εἶχε μεγάλο σεβασμὸ στό Θεὸ καὶ ἐκτελοῦσε πάντα τὸ θέλημά Του.

Εἶχεν ὅμως δυὸ παιδιά πού καλύτερα νὰ μὴν τὰ εἶχε. Εἶχαν πολλὰ ἑλαττώματα. Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν, πού δὲν ἐπίστευαν στὸν Θεό. Μὲ τὴν ἀνυπακοή τους, κατέστρεψαν καὶ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ τὸν πατέρα τους.

Ὁ Ἡλί δὲν τὰ ἐμάλωνε. Δὲν τὰ τιμωροῦσε γιὰ τὴν κακὴ διαγωγή τους. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε καὶ τὰ δυὸ παιδιά καὶ τὸν Ἡλί.

Σὲ μιὰ μάχη πού πολεμοῦσαν οἱ Ἰσραηλίτες μὲ τοὺς Φιλισταίους, σκοτώθηκαν καὶ τὰ δυὸ ἀσεβῆ παιδιά.

Οἱ Φιλισταῖοι ἐνίκησαν, ἐπῆραν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μὲ τὶς 10 ἐντολές καὶ κατέστρεψαν τὴ Σικρη τῶ Ματθασίου. Ὁ Ἡλί, ὅταν ἔμαθε ὅλην αὐτὴν τὴν καταστροφή, ἔπεσε ἀπὸ τὸ κάθισμά του καὶ σκοτώθηκε.

4. Σαμουὴλ

Ὁ Σαμουὴλ ἦταν κι αὐτὸς εὐσεβὴς γι' αὐτὸ κι ἔγινε Κριτῆς. Ἐμορφώθηκε ἀπ' τὸν Ἡλί, γιατί ἦταν πάντα μαζί του.

Ὅταν ἔγινε Κριτῆς, ἡ πατρίδα του ἦταν σκλαβωμένη στοὺς Φιλισταίους.

Ὁ Σαμουὴλ ὅμως, μὲ τὴ διδασκαλία του καὶ μὲ τὴν πίστι πού εἶχε στό Θεό, ξανάδωσε θάρρος στοὺς Ἰσραηλίτες. Ἐπολέμησαν τοὺς Φιλισταίους, τοὺς ἐνίκησαν καὶ ἐλευθέρωσαν τὴν Χαναάν.

Ἐπειτα ἐξανάγκασε τοὺς Φιλισταίους νὰ παραδώσουν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, πού εἶχαν ἀρπάξει στὰ χρόνια τοῦ Ἡλί. Ἐκυβέρνησε τὴν πατρίδα του μὲ δικαιοσύνη.

Όταν ο Σαμουήλ έγέρασε, έβαλε για Κριτές τους δύο γιούς του, αλλά οι Ίσραηλίτες εζήτησαν να τους βάλη Βασιλέα κι όχι Κριτή.

Για βασιλιά έχρισε τον ώραϊο και γενναϊο πολεμιστή του, τον Σαούλ. Ο Σαμουήλ είναι ο τελευταίος Κριτής των Ίσραηλιτών. Ήταν και Προφήτης.

5η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Κριταί

Οί Κριταί ήσαν εϋσεβεΐς και γενναΐοι άνθρωποι, που βοηθούσε ο Θεός και γίνονταν αρχηγοί των Ίσραηλιτών σε καιρούς : Πολέμου και Ειρήνης.

Οί σπουδαιότεροι κριταί ήσαν :

1. Γεδεών. Με τη βοήθεια του Θεού και με 300 άνδρες, που είχαν από μια σάλπιγγα και μια στάμνα με δαυλό ο καθένας, νικά τους Μαδιανίτες και ελευθερώνει τους Ίσραηλίτες.

2. Σαμψών : Ο Σαμψών που τη δύναμή του την είχε στα μαλλιά του, έκανε πολλές καταστροφές στους Φιλισταίους, ώσπου τον πιάσανε με προδοσία της Δαλιδά. Πέθανε ρίχνοντας ένα ναό σε συντρίμια, όπως ήταν δεμένος στους στύλους του μαζί με 3.000 αλλοφύλους.

3. Ήλι : Ο Ήλι αν και εϋσεβής σκοτώθηκε πέφτοντας από το θρόνο του σαν έμαθε το θάνατο των άσεβών παιδιών του και την άρπαγή της Κιβωτού της Διαθήκης, από τους Φιλισταίους.

4. Σαμουήλ : Ο Σαμουήλ παίρνει πίσω την Κιβωτό της Διαθήκης, νικώντας τους Φιλισταίους και χρίει βασιλιά των Ίσραηλιτών τον Σαούλ.

Έρωτήσεις :

1. Τι ήταν οί κριταί και ποιοί οί σπουδαιότεροι ;
2. Τι έλεγε ο Γεδεών για να έμψυχώση τους Ίσραηλίτες ;
3. Πώς ενίκησε τους Μαδιανίτες ;
4. Ποιά κατορθώματα έκανε ο Σαμψών ;
5. Πώς τον έπιασαν οί Φιλισταίοι και ποιο το τέλος του ;
6. Γιατί τιμωρήθηκε από τον Θεό, ο Ήλι ;
7. Από ποιους ελευθέρωσε την πατρίδα του ο Σαμουήλ ;
8. Γιατί έχρισε βασιλιά τον Σαούλ ;
9. Με τίνος δύναμι ενικούσαν οί Κριταί ;
10. Ποιά γυναίκα έγινε Κριτής ;

Ἡ Ροῦθ καὶ ἡ πενθερά της

5. Ἡ καλή νύφη Ροῦθ

Στὸν καιρὸ τῶν Κριτῶν, ἔπεσε μεγάλη πείνα στὴ Χαναάν. Πολλοὶ Ἰσραηλίτες ἔφευγαν καὶ πήγαιναν στὶς γειτονικὲς χῶρες νὰ ζήσουν.

Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἔφυγε κι ὁ Ἑλιμέλεχ ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ. Ἐπῆρε τὴν γυναῖκα του Νωεμὶν καὶ τοὺς δύο γιουὺς του καὶ πήγε στὴ πλούσια χώρα Μωάβ.

Ἐκεῖ οἱ γιοὶ του ἐνυμφεύθηκαν. Ὁ ἓνας ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Ὀρφά καὶ ὁ ἄλλος τὴν Ροῦθ.

Δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Ἑλιμέλεχ πέθανε. Σὲ λίγο πέθαναν καὶ τὰ δύο παιδιὰ του. Ἔτσι ἔμεινε ἡ γριά Νωεμὶν μὲ τίς δύο νύφες της, τὴν Ὀρφά καὶ τὴν Ροῦθ.

Ἡ γριά Νωεμὶν κατάφερε τὴν Ὀρφά νὰ γυρίσῃ πάλι στοὺς γονεῖς της. Τὸ ἴδιο ἐδοκίμασε νὰ κάμῃ καὶ στὴ Ρούθ. Ἡ Ρούθ ὅμως μὲ κανένα τρόπο δὲν θέλησε ν' ἀφήσῃ μόνη τὴν πεθερά της.

— *Μητέρα μου — τῆς εἶπε — δὲν μπορῶ νὰ σὲ ἀφήσω. Ὅπου θὰ πᾶς, θὰ ἔλθω κι ἐγώ. Ὅπου κι ἂν σταθῆς, θὰ σταθῶ κοντά σου. Ὁ Θεός σου εἶναι Θεός μου κι ὁ λαός σου λαός μου. Μόνο ὁ θάνατος θὰ μᾶς χωρίσῃ.*

Ἡ Νωεμὶν ἐπῆρε τὴν Ρούθ μαζί της καὶ γύρισαν στὴν Βηθλεέμ. Στὴν ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ ἡ Ρούθ ἐπήγαινε καὶ ἐμάζευε στάχυα γιὰ νὰ ζήσουν. Ὁ Πανάγαθος Θεὸς τὴν ὠδήγησε στὰ κτήματα τοῦ πλουσίου κτηματίου **Βοόζ**.

Ὁ Βοόζ εἶδε τὴν Ρούθ πόσο ἐργατικὴ ἦταν καὶ, σὰν ἔμαθε τὴν ἱστορία της καὶ τὴν καλὴ της καρδιά, τὴ ζήτησε γιὰ γυναῖκα του.

Ἡ Νωεμὶν ἐδέχθηκε κι ἔδωσε καὶ τὴν εὐχὴ της. Ἔτσι ἡ καλὴ Ρούθ παντρεύθηκε τὸν Βοόζ. Ἀπ' αὐτὴν ἐγεννήθηκε ὁ Ὁββήδ. Ἀπ' τὸν Ὁββήδ, ἐγεννήθηκε ὁ Ἰεσσαὶ κι ἀπ' αὐτὸν ὁ Δαυῖδ.

Ἀπ' τὴ γενιὰ τοῦ Δαυῖδ κατάγεται ὁ **Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός**.

6η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Ἡ καλὴ νύφη ΡΟΥΘ

Στὴν ἐποχὴ τῶν Κριτῶν ὁ Ἐλιμέλεχ καὶ ἡ Νωεμὶν, ἐπειδὴ ἔπεσε πεῖνα στὴ Χαναάν, πηγαίνουν στὴν **Μωάβ**. Τὰ δύο παιδιὰ τους νυμφεύονται **Μωαβίτισσες**. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἐλιμέλεχ καὶ τῶν δύο παιδιῶν της, ἡ Νωεμὶν γυρίζει στὴν Χαναάν μὲ τὴ νύφη της **Ρούθ**.

Ὁ πλούσιος **Βοόζ** παντρεύεται τὴν καλὴ Ρούθ καὶ ἀπὸ τὴ γενεὰ της κατάγεται ὁ **Ἰησοῦς Χριστός**.

Ἐρωτήσεις :

1. Γιατί ὁ Ἐλιμέλεχ καὶ ἡ Νωεμὶν πῆγαν στὴ Μωάβ ;
2. Πῶς τις λέγανε τὶς νύφες τῆς Νωεμὶν ;
3. Τί εἶπε ἡ Ρούθ στὴ Νωεμὶν, ὅταν δὲν θέλησε νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνη ;
4. Γιατί ὁ Βοόζ συμπάθησε τὴν Ρούθ καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα του ;
5. Τί διδάγματα βγαίνουν ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Ρούθ ;

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ'

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

1. Σ α ο υ λ

Πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε ὁ **Σαούλ**. Ἦταν εὐσεβῆς καὶ γενναῖος. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς του καὶ ἀγαπήθηκε ἀπ' τὸ λαό του. Κυβερνοῦσε μὲ δικαιοσύνη τὸ βασίλειό του καὶ ζοῦσε εὐτυχισμένος.

Ἡ εὐτυχία του ὅμως δὲν κράτησε πολὺ. Οἱ πολλὲς νίκες του τὸν ἄλλαξαν. Ἐγίνε πολὺ περήφανος καὶ περιφρονοῦσε ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ὁ Σαμουὴλ τὸν κάλεσε τότε καὶ τοῦ εἶπε νὰ ξαναγίνη ὅπως ἦταν πρὶν καὶ νὰ πάψη νὰ ὑπερηφανεύεται, γιατί αὐτὸ δὲν τὸ θέλει ὁ Θεός. Τοῦ εἶπε πὼς θὰ τιμωρηθῆ, ἂν δὲν ὑπακούσῃ. Ὁ Σαούλ ὅμως δὲν τὸν ἄκουσε.

Ὁ Σαμουὴλ διετάχθηκε τότε ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ πάη στὴ Βηθλεὲμ καὶ νὰ χρίσῃ βασιλέα τὸν μικρότερο γιὸ τοῦ **Ἰεσσαί**, τὸν **Δαυῖδ**.

Κρυφὰ ἀπ' τὸν Σαούλ, ὁ Σαμουὴλ ἔκαμε ὅπως τοῦ παρήγγειλε ὁ Θεός.

Ὁ Σαούλ σὲ λίγο ἔπεσε σὲ βαθεῖα στενοχώρια. Ἐγίνε μελαγχολικὸς καὶ δὲν ἤξερε τί εἶχε.

Οἱ συγγενεῖς του ἔτρεξαν τότε καὶ βρῆκαν τὸ Δαυῖδ ποὺ ἔβοσκε τὰ πρόβατά του. Τὸν ἐπῆραν καὶ τὸν ἐπῆγαν κοντὰ στὸν ἄρρωστο βασιλιά Σαούλ, γιὰ νὰ τὸν διασκεδάξῃ μὲ τὴν κιθάρα του.

Ὁ Δαυῖδ ἔπαιζε πολὺ ὠραῖα καὶ τραγουδοῦσε πολὺ καλὰ. Μὲ τὴ μουσική του ἀνακούφιζε τὸν Σαούλ. Ἐγίνε μάλιστα καὶ φίλος μὲ ἓνα ἀπ' τὰ τρία βασιλόπουλα, τὸν **Ἰωνάθαν**.

2. Δαυῖδ καὶ Γολιάθ

Τὸν ἴδιο καιρὸ ξαναφάνηκαν οἱ ἐχθροὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν, οἱ **Φιλισταῖοι**. Ἀνάμεσά τους βρισκόταν ἓνας φοβερὸς πολεμιστής, ποὺ λεγόταν **Γολιάθ**.

Ἦταν ὁ ἥρωας τῶν Φιλισταίων. Ψηλὸς σὰν γίγαντας. Ἄγριος

Ὁ Δαβὶδ νικά τὸν Γολιάθ

κι ὀρμητικός. Ἄρματωμένος μὲ τεράστια ὄπλα, ἀσπίδα, κοντάρι καὶ ξίφος. Καὶ προφυλαγμένος ἀπὸ δυνατὸ θώρακα.

Αὐτὸς ἔβγαινε κάθε μέρα καὶ φώναζε στοὺς Ἰσραηλῖτες :

— "Ὅποιος εἶναι παλληκάρι ἀπὸ σᾶς, ἄς ἔλθῃ νὰ πολεμήσῃ μαζί μου. Ἄν μὲ νικήσῃ, οἱ Φιλιισταῖοι θὰ γίνωμε δοῦλοί σας. Ἄν τὸν νικήσω ἐγώ, θὰ γίνετε σεῖς δοῦλοι σέ μᾶς.

Ὁ Βασιλιάς Σαοὺλ ἦταν πολὺ στενοχωρημένος καὶ ντροπιασμένος.

Μιά μέρα ἐπῆγε στὸ στρατόπεδο καὶ ὁ Δαυὶδ. Πήγαινε φαγητὸ στ' ἀδέλφια του ποὺ ἦσαν στρατιῶτες. Ἄκουσε τὸν Γολιάθ ποὺ ἔλεγε τὰ περήφανα λόγια του. Παρουσιάσθηκε λοιπὸν στὸν Σαοὺλ καὶ τοῦ εἶπε :

— Βασιλιά μου, ἐγὼ θὰ τὸν πολεμήσω.

Ὁ Σαοὺλ τὸν εἶδε μικρὸ καὶ δὲν τὸν ἄφησε. Μὰ ἀφοῦ ἐπέμενε τοῦ ἔδωσε τὰ ὄπλα του. Ὁ Δαυῖδ ὅμως μὴ μπορῶντας νὰ τὰ σηκῶσῃ τὰ ἄφησε κάτω καὶ προχώρησε μὲ τὸ ραβδί του, τὴν σφεντόνα καὶ πέντε πέτρες.

Ὁ Γολιάθ, μόλις τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε :

— *Γιὰ σκόλο μὲ πέρασες κι ἔρχεσαι μὲ πέτρες ἐναντίον μου ;*

Ὁ Δαυῖδ τοῦ ἀπάντησε :

— *Εἶσαι χειρότερος ἀπὸ σκόλος. Γιατὶ ἐσὺ ἔρχεσαι μὲ ὄπλα ἐναντίον μου, ἐνῶ ἐγὼ ἔρχομαι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μου !*

Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ βάζει μιὰ πέτρα στὴ σφεντόνα καὶ τὴ ρίχνει μὲ δύναμι. Ἡ πέτρα χτύπησε στὸ μέτωπο τὸν Γολιάθ ποὺ ζαλίσθηκε κι ἔπεσε κάτω. Τρέχει ὁ Δαυῖδ, ἀρπάζει τὸ ξίφος καὶ τὸν σκοτώνει.

Μπροστὰ στὸ θαῦμα αὐτὸ οἱ Φιλισταῖοι ἔφυγαν φοβισμένοι.

Οἱ Ἰσραηλίτες τοὺς ἐνίκησαν τώρα εὐκόλα.

Ὁ Δαυῖδ ἐγύρισε στὴν Ἱερουσαλήμ γεμάτος δόξα. Ὁ λαὸς τὸν ὑποδέχθηκε μὲ φωνές :

« Ὁ Σαοὺλ ἐνίκησε χιλιάδες

μὰ ὁ Δαυῖδ ἐσκότωσε μυριάδες ».

3. Σαοὺλ καὶ Δαυῖδ

Ὁ βασιλιάς Σαοὺλ ἐζήλεψε τὸν Δαυῖδ γιὰ τὸ κατόρθωμα ποὺ ἔκαμε. Ἡ ζήλεια δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ἡσυχάσῃ. Νύχτα καὶ μέρα ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσῃ. Τόσο ἦταν τὸ πάθος του ποὺ κάποια μέρα τὴν ὥρα ποὺ ὁ Δαυῖδ τὸν διασκέδαζε μὲ τὴ κιθάρα του, τοῦ ἔρριξε τὸ κοντάρι καταπάνω του, νὰ τὸν σκοτώσῃ.

Ὁ Δαυῖδ ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ στὰ βουνὰ μὲ λίγους συντρόφους του, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ βασιλιά του.

Ὁ Σαοὺλ τὸν κυνήγησε μὲ στρατό.

Μιὰ μέρα κουρασμένος ἀπὸ τὴν καταδίωξι, ἐμπῆκε σὲ μιὰ σπηλιά νὰ ξεκουρασθῇ κι ἀποκοιμήθηκε.

Στὴν ἴδια σπηλιά ἦταν κρυμμένος κι ὁ Δαυῖδ. Θὰ μπορούσε τώρα νὰ σκοτώσῃ τὸ βασιλιά, ποὺ ἦταν ἐχθρὸς του. Ὅμως δὲν τὸ ἔκαμε. Μόνο ἔκοψε ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ βασιλικὸ φόρεμα κι ἔφυγε.

Ὁ Σαοὺλ, ὅταν ἔμαθε πόσο εὐγενικὰ τοῦ ἐφέθηκε ὁ Δαυῖδ, ἐξέχασε τὸ θυμὸ του καὶ τὸν ἐκάλεσε πάλι κοντά του.

Οἱ ἐχθροὶ Φιλισταῖοι ξαναφάνηκαν. Ἐπετέθησαν καὶ σὲ μιὰ

... Καὶ ἔμωσ ὁ Δαυὶδ δὲν σκοπῶνει τὸν ἐχθρὸν τοῦ Σαοῦλ!...

μάχη ἐσκοτώθηκαν καὶ τὰ τρία παιδιά τοῦ Σαοῦλ. Ὁ ἴδιος ἐπληγώθηκε καὶ γιὰ νὰ μὴ πιασθῆ ἀιχμάλωτος, αὐτοκτόνησε.

Ὁ Δαυὶδ ἐλυπήθηκε γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαοῦλ, μὰ πιὸ πολὺ ἔκλαψε γιὰ τὸν Ἰωνάθαν τὸν φίλο του.

Τόση ἦταν ἡ λύπη του ποὺ ἔκαμε κι ἓνα ὄραϊο τραγοῦδι γι' αὐτούς.

*Δροσιά νὰ μὴ σταλάξη ποιεθεὰ
στοῦ Γελβονὲ τοὺς κάμπους, τὰ βοινά.
Ποτὲ μὴ βοέξη στὴ σκληροῦ σας Γῆ
κι οὔτε λουλοῦδι οὔτε καρπὸς νὰ βγῆ.
Ὁ Ἰωνάθαν κι ὁ Σαοῦλ ἐκεῖ.*

πολεμιστὲς κί οἱ δυὸ ἡρωϊκοὶ
μὲ τὰ σπαθιά στὰ χέρια γυμνωμένα
γιὰ τὴν Πατρίδα πέσανε ὠμίμενα !

Λιοτταρόζαυδοι οἱ δυὸ καὶ δυνατοὶ
χρηθῆκαν στὸν ἐχθρὸ σὰν χροσσαετοὶ
κι ἀφοῦ σὰν στάχνα θέρισαν πολλοὺς
πέσαν. οἱ πιὸ καλοὶ μέσ' στοὺς καλοὺς.
Γιὰ τὴν Πατρίδα ἀφῆσαν τὴν προὴ
ἀγαπημένοι ὅπως στὴ ζωὴ.
Δόξα σὲ σᾶς, βασιλιά μας τιμημένε,
καὶ Ἰωνάθαν φίλε τοισαγαπημένε.

4. Ὁ Δαυῖδ βασιλεὺς

Μετὰ τὸ θάνατον τοῦ Σαουλ, οἱ Ἰσραηλίτες ἔβαλαν βασιλιά
τὸν Δαυῖδ.

Ὁ Δαυῖδ ἐνίκησε ὅλους τοὺς ἐχθροὺς κι ἔκαμε πρωτεύουσα τοῦ
κράτους τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἐχτισε ὥραϊα οἰκοδομήματα κι ἀνάκτορα. Ἐκαμε καὶ μιὰ πο-
λυτελεῖ σκηνή, ὅπου μετέφερε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μὲ μεγάλες
τελετές. Ἡ σκηνή ὠνομάσθηκε Σκηνὴ τοῦ Μαωρυάου.

Στὸν καιρὸ τοῦ Δαυῖδ ἡ χώρα μεγάλωσε. Ὁ Δαυῖδ μὲ τὶς νίκες
τοῦ τὴν ἐδόξασε. Ὁ Θεὸς τὸν ἐβοήθησε, γιατί ἦταν δίκαιος καὶ
εὐσεβής.

Σὰν ἄνθρωπος ὅμως ἔπεσε σὲ μιὰ βαρεῖα ἁμαρτία κι ὁ Θεὸς
ἔστειλε τὸν προφήτη **Νάθαν** νὰ τὸν ἐλέγξῃ. Γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ πιὸ
ζωντανὴ τὴν ἁμαρτία του, τοῦ διηγήθηκε μιὰ ἱστορία :

« Κάποτε, βασιλιά μου, σὲ μιὰ πόλι ζοῦσαν δυὸ ἄνθρωποι. Ὁ ἕνας
ἦταν πλούσιος μὲ ἀμέτρητα κοπάδια πρόβατα. Ὁ ἄλλος φτωχὸς μὲ
μιὰ προβατίνα, πὸν τὴν ἀγαποῦσε πολὺ.

» Στὸν πλούσιο ἐπῆγε κάποτε γιὰ ἐπίσκεψι ἕνας φίλος του. Γιὰ
νὰ τὸν περιποιηθῆ, τοῦ ἔσφαξε ἕνα πρόβατο. Μὰ ἀντὶ νὰ σφάξῃ ἀπ' τ'
ἀμέτρητα τὰ δικά του, ἄρπαξε κι ἔσφαξε τὸ μοναδικὸ πρόβατο τοῦ φτω-
χοῦ γείτονα ».

Ὁ Δαυῖδ θυμωμένος, φώναξε :

— Ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ κακοῦργος ; Πρέπει νὰ τὸν τιμωρήσω.

Ὁ Νάθαν τοῦ ἀπήντησε :

— Αὐτὸς εἶσαι σὺ, βασιλιά μου. Ὁ πλούσιος γείτονας εἶσαι σὺ,

Ὁ Δαβὶδ χρίσται βασιλεὺς

καὶ τέτοια εἶναι ἡ ἁμαρτία ποὺ ἔκαμες. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς θὰ σὲ τιμωρήσῃ.

Ὁ Δαυὶδ μετάνοιωσε πικρά. Τότε ἔκαμε τοὺς ὠραίους ψαλμοὺς, ποὺ διαβάζονται καὶ σήμερα στὶς ἐκκλησίες μας καὶ εἶναι γραμμένοι στὸ βιβλίο ποὺ λέγεται *Ψαλτήριον*.

Ἔνας τέτοιος ψαλμὸς εἶναι καὶ στὸ τέλος τοῦ βιβλίου σας.

Ὁ Δαυὶδ προσευχόμενος

Ο ΔΑΥΙΔ ΔΟΞΟΛΟΓΕΙ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ

- Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ.
- Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις Αὐτοῦ.
- Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι Αὐτοῦ.
- Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις Αὐτοῦ.
- Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα Αὐτοῦ. Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας Αὐτοῦ. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

Τὸ ἄσχημο τέλος τοῦ Ἀβεσσαλώμ.

5. Θάνατος τοῦ Ἀβεσσαλώμ.

Ὁ Θεὸς συγχώρησε τὸν Δαυῖδ, γιατί μετάνοιωσε εἰλικρινά. Δὲν τὸν ἄφησε βέβαια ἀτιμώρητο.

Ἀπὸ τοὺς δυὸ γιουὺς του ὁ ἕνας ἦταν ὁ Ἀβεσσαλώμ. Αὐτὸς ἦταν ἀνυπάκουος καὶ πολὺ περήφανος. Τοῦ ἄρσαν οἱ περιπέτειες κι ἤθελε νὰ γίνῃ βασιλεὺς. Ἐφτασε μάλιστα σὲ πόλεμο μὲ τὸν πατέρα του.

Ὁ Δαυῖδ ἔστειλε στρατό, γιὰ νὰ τὸν πιάσουν. Ἐδωσε διαταγὴ νὰ μὴν τὸν σκοτώσουν, ἀλλὰ νὰ τὸν πᾶνε ζωντανὸν μπροστά του.

Κυνηγημένος ὁ Ἀβεσσαλώμ, κι ἐνῶ ἔτρεχε καβάλα στ' ἄλογό του, βρῆκε σκληρὸ θάνατο.

Τὰ μακρὰ του μαλλιά, καθὼς ἔτρεχε, ἐπιάσθηκαν στὰ κλαδιὰ ἐνὸς δένδρου κι ἔμεινε ἐκεῖ κρεμασμένος. Στὸ μεταξὺ τὸν ἐπρό-

Ὁ Σολομῶν βρίσκει τὴν ἀληθινὴ μητέρα...

φθασε ἓνας στρατιώτης τοῦ πατέρα του καὶ τὸν ἐκάρφωσε μὲ τὸ κοντάρι.

Ὁ Δαυὶδ σὰν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ του ἔκλαιγε καὶ ἐφώ-
ναζε :

— Ἀβεσσαλόμ, Ἀβεσσαλόμ παιδί μου ! Καλύτερα νὰ πέθανα
ἐγώ, παρά ἐσύ.

Ὁ Δαυὶδ πέθανε σὲ ἡλικία 70 χρόνων. Ἡ βασιλεία του κρά-
τησε 40 χρόνια. Πρὶν πεθάνῃ ἄφησε διάδοχο στὸ θρόνο, τὸν δεύ-
τερο γιό του, τὸν Σολομῶντα.

6. Ἡ Σοφία καὶ τὰ ἔργα τοῦ Σολομῶντα

Μετὰ τὸν ἔνδοξο βασιλεῖα Δαυὶδ, ἔγινε βασιλεὺς ὁ γιός του ὁ
Σολομῶν, ποὺ ἐδόξασε 40 χρόνια τὸ κράτος τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἄντι νὰ προτιμήσῃ δόξα, μακροζωΐα ἢ πλοῦτη, πού τοῦ ἐχάριζε ὁ Θεός, αὐτὸς ἐζήτησε ἀπ' ὅλα αὐτὰ Σοφία. Ὁ Θεός τόσο εὐχαριστήθηκε, πού τοῦ ἐχάρισε καὶ Σοφία καὶ ὅλα τ' ἄλλα.

Πόσο σοφὸς ἦταν ὁ Σολομών, ἐφάνηκε ἀπ' τὸ ἐξῆς περιστατικό. Δυὸ γυναῖκες παρουσιάσθηκαν ἐμπρὸς του νὰ τοὺς λύσῃ μιὰ διαφορὰ.

Καὶ οἱ δυὸ γυναῖκες εἶχαν γεννήσει ἀπὸ ἓνα παιδί. Τῇ νύχτῃ πού κοιμῶνταν δίπλα δίπλα, ἢ μιὰ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἔπεσε πάνω στοῦ δικό της καὶ κείνο πέθανε. Ἀμέσως ἐτοποθέτησε τὸ πεθαμένο στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἄλλης καὶ πῆρε τὸ ζωντανό.

Τὸ πρωὶ πού ἐξύπνησαν, εἶδε ἡ ἄλλη τὸ πεθαμένο πού δὲν ἦταν δικό της κι ἄρχισαν νὰ μαλώνουν. Τότε ἐπῆγαν στοῦ σοφὸ βασιλιά τους.

Ὁ Σολομών ἔπρεπε νὰ βρῆ ποιά ἀπὸ τίς δυὸ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ἡ κάθε μιὰ ἐφώναζε πὼς εἶναι δικό της τὸ παιδί. Τότε ὁ Σολομών ἐφώναζε ἓνα στρατιώτῃ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάρῃ τὸ μωρό, νὰ τὸ κόψῃ σὲ δυὸ καὶ νὰ δώσῃ ἀπὸ μισὸ στὴν κάθε μιὰ.

Ἡ ἀληθινὴ μητέρα ἔβαλε σπαρακτικὰ φωνὰς κι ἔλεγε :

— *Βασιλιά μου, μὴν σκοτώνῃς τὸ παιδί. Προτιμῶ νὰ τὸ βλέπω ζωντανὸ κι ἂς τὸ ἔχῃ αὐτὴ ἢ ἕνῃ. Μή, βασιλιά μου...*

Ἡ ἄλλη ἐστεκόταν ἀμίλητη. Ὁ Σολομών κατάλαβε τότε ποιά ἔλεγε τὴν ἀλήθεια κι ἔδωσε τὸ μωρὸ στὴν ἀληθινὴ μητέρα.

Ὁ Σολομών ἔκανε πολλὰ καὶ ὠραῖα ἔργα. Μὰ τὸ μεγαλύτερο ἔργο πού τὸν ἐδόξασε, εἶναι ὁ Ναὸς πού ἔκτισε στὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Ναὸς ἐπῆρε τὸ ὄνομα — *Ναὸς τοῦ Σολομῶντος*.

Ὁ Σολομών ἐβασίλευσε 40 χρόνια.

Ἐγραψε πολλὰ βιβλία, ὅπου φαίνεται ἡ μεγάλη του σοφία. Τὰ βιβλία αὐτὰ βρίσκονται στοῦ Ἱερὸ βιβλίῳ « Ἁγία Γραφή ».

7. Ροβοὰμ καὶ Ἱεροβοὰμ

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Σολομῶντα, βασιλιάς ἐγίνε ὁ γιὸς του, ὁ **Ροβοὰμ**. Αὐτὸς ἐφέρετο ἄσχημα στοῦ λαοῦ του καὶ ἦταν σκληρὸς καὶ ἄδικος. Γι' αὐτὸ ὁ λαὸς ἐπανεστάτησε καὶ ἀπὸ τίς 12 φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ μόνο δυὸ ἔμειναν πιστὲς στοῦ Ροβοὰμ. Ἡ φυλὴ τοῦ **Ἰούδα** καὶ ἡ φυλὴ τοῦ **Βενιαμίν**. Οἱ ἄλλες 10 φυλὰς ἔκαμαν βασιλιά τὸν **Ἱεροβοὰμ**, πού ὁ πατέρας του ἦταν στὴν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Σολομῶντα.

Τὸ βασίλειο τοῦ Σολομῶντα χωρίσθηκε στὰ δυὸ. Στὸ ἓνα ἐγίνε

βασιλιάς ὁ Ροβοάμ με πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ στὸ ἄλλο ὁ Ἱεροβοάμ με πρωτεύουσα τὴν Σαμάρεια.

Καὶ στὰ δύο βασίλεια ὁ λαὸς ἄρχισε νὰ λησμονῇ τὸν Θεὸ καὶ νὰ πιστεῦθῃ στὰ εἰδωλα. Ἔτσι ἔχασαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δύναμί τους. Τὸ βασίλειο τοῦ Ἱεροβοάμ κατελήφθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους καὶ Βαβυλωνίους. Τὸ βασίλειο τοῦ Ροβοάμ ἐσκαβώθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὸ βασιλιά τῶν Βαβυλωνίων, τὸν Ναβουχοδονόσορα.

Οἱ Ἰσραηλιῖτες ἐπιάσθηκαν αἰχμάλωτοι καὶ μεταφέρθηκαν δούλοι στὴ Βαβυλώνα.

Ἔτσι ἐτιμωρήθηκαν γιὰ τὴν ἀσέβειά τους στὸ Θεό.

7η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Οἱ Βασιλεῖς

1. **Σαούλ :** Εἶναι ὁ πρῶτος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν μὰ γίνεται περήφανος μετὰ τὴν νίκη του. Ὁ Θεὸς τοῦ στέλνει μιὰ στενοχώρια, πού γιὰ νὰ τὴν ξεχάσῃ χρειάστηκε νὰ πάῃ κοντά του, μετὰ τὴν λύρα του, ὁ Δαυῖδ.

Ὁ Δαυῖδ μετὰ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νικά τὸν γίγαντα Φιλισταῖο Γολιάθ καὶ ὁ λαὸς τὸν δοξάζει. Ὁ Σαούλ ζηλεύει καὶ θέλει νὰ σκοτώσῃ τὸν Δαυῖδ. Ὁ Δαυῖδ μετὰ τὴ συμπεριφορά του κάνει τὸν Σαούλ νὰ τὸν ξαναγαπήσῃ. Οἱ Φιλισταῖοι σκοτώνουν τὰ τρία παιδιά τοῦ Σαούλ καὶ ὁ ἴδιος αὐτοκτονεῖ γιὰ νὰ μὴ πιαστῇ αἰχμάλωτος.

2. **Δαυῖδ :** Μεγάλωσε τὴ χώρα του καὶ τὴ δόξασε. Ἐπειδὴ ἡμάρτησε ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν προφῆτη Νάθαν καὶ τὸν συμβούλεψε. Ὁ Δαυῖδ μετανοεῖ καὶ γράφει ὠραίους ψαλμούς. Γιὰ τὴν ἁμαρτία του ὅμως τὸν τιμωρεῖ μετὰ τὴν ἐπανάστασι καὶ τὸ θάνατο τοῦ γιου τοῦ Ἀβессαλόμ.

Ὁ Δαυῖδ ἔκαμε ψαλμούς. Λέγεται καὶ Προφητὰ νὰ ἔ.

3. **Σολομών :** Ὁ Θεὸς χαρίζει σοφία στὸ Σολομώντα καὶ γιὰ 40 χρόνια βασίλεψε δίκαια τὸ κράτος του. Ἐκτίσθη τὸ μεγάλο Ναὸ «Ναὸς τοῦ Σολομώντος» καὶ ἔγραψε πολλὰ βιβλία.

4. **Ροβοάμ καὶ Ἱεροβοάμ :** Τὸ βασίλειο τῶν Ἰσραηλιτῶν χωρίζεται σὲ δύο βασίλεια, πού λησμονοῦν τὸ Θεὸ καὶ ὑποτάσσονται στοὺς Ἀσσυρίους καὶ τοὺς Βαβυλωνίους.

Ἑρωτήσεις :

1. Γιατί ὁ Σαοὺλ ἔπεσε σὲ βαθειὰ στενοχώρια καὶ πῶς διεσκέδαζε τὴ μελαγχολία του ;
2. Τί ἔλεγε ὁ Γολιάθ προκαλῶντας τοὺς Ἰσραηλίτες ;
3. Μὲ τί ὄπλα ὁ Δαυῖδ ἀντιμετώπισε τὸν Γολιάθ ;
4. Πῶς ὑποδέχθηκε ὁ λαὸς τὸν νικητὴ Δαυῖδ ;
5. Γιατί ὁ Σαοὺλ κυνηγοῦσε τὸν Δαυῖδ ;
6. Πῶς φέρθηκε ὁ Δαυῖδ στὸ βασιλιά του ;
7. Πῶς συμβούλεψε ὁ Νάθαν τὸν Δαυῖδ νὰ μετανοήσῃ γιὰ τὴν ἁμαρτία ποῦ ἔκανε ;
8. Τί εἶναι τὸ ψαλτήριον ;
9. Ποιὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ Ἀβεσσαλώμ ;
10. Ἀπὸ ποῦ φαίνεται ἡ σοφία τοῦ Σολομῶντος ;
11. Ποιά ἔργα ἔκανε ὁ Σολομών ;
12. Ποιῶν φυλῶν εἶχαν βασιλιά τὸν Ροβοάμ ;
13. Ποιῶν τὸν Ἱεροβοάμ ;
14. Ποιοὶ κατέλυσαν τὰ βασίλεια τῶν Ἰσραηλιτῶν ;
15. Ποιῶν ἦταν βασιλεῖς τῶν Ἀσσυρίων καὶ ποιῶν τῶν Βαβυλωνίων ;

Ο Ι Π Ρ Ο Φ Η Τ Α Ι

Μετά την διάλυσι τοῦ μεγάλου κράτους τοῦ Σολομῶντα, στό Ἰσραηλιτικό ἔθνος ἐπέρασαν πολλοὶ βασιλεῖς. Ὅμως δὲν ἦσαν εὐσεβεῖς καὶ δὲν ἐπίστευαν στὸν ἀληθινὸ Θεό.

Ἀνάμεσα στοὺς Ἰσραηλίτες ὑπῆρχαν καὶ μερικοὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι μὲ μεγάλη πίστι στὸ Θεό. Σ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἔδωσε τὸ χάρισμα, νὰ προλέγουν τὰ μέλλοντα, δηλαδή, νὰ προφητεύουν πολλὰ πράγματα ποὺ θὰ γίνονταν στὸ μέλλον. Οἱ φωτισμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι λέγονται Προφῆται.

Κάθε φορά ποὺ οἱ Ἰσραηλίτες λησμονοῦσαν τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, οἱ Προφῆται ἔβγαιναν ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς συμβούλευαν. Δὲν ἐδίσταζαν νὰ μαλώσουν καὶ τοὺς ἀσεβεῖς βασιλεῖς, γι' αὐτὸ πολλοὶ βρῆκαν μαρτυρικό θάνατο.

Οἱ Προφῆται προεῖπαν πολλὰ σπουδαῖα πράγματα ποὺ θὰ γίνονταν στὸ μέλλον. Προεῖπαν καὶ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Κυρίου ημῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Σπουδαιότεροι ἀπὸ τοὺς Προφῆτες εἶναι οἱ: Ἡλίας, Ἡσαίας, Ἱερεμίας, ὁ Δανιὴλ καὶ ὁ Ἴωνᾶς.

Ὁ Ἡλίας εἰς τὴν Ἐρημον

1. Ὁ Προφήτης Ἡλίας ἢ Ἡλιοῦ

α) Ὁ Προφήτης Ἡλίας λέγεται καὶ **Ζηλωτής**. Ἐξησε στὸν καιρὸ πού βασιλιάς στὸ Ἰσραηλιτικὸ ἔθνος ἦτο ὁ Ἄχαάβ. Αὐτὸς ἦταν ἀσεβὴς καὶ ἄδικος. Εἶχε διατάξει ὅλοι νὰ λατρεύουν γιὰ Θεὸ τὸν **Βάαλ**, δηλ. τὸν Ἡλιο.

Ὁ Ἡλίας ἦταν ἀτρόμητος προφήτης. Ὅλο τὸν καιρὸ, σχεδόν, ἐξοῦσε στὰ βουνά. Μόνο ὅταν ἤθελε νὰ συμβουλευθῆ, κατέβαινε στὶς πόλεις. Φοροῦσε μιὰ προβιά, πού λεγόταν *Μηλωτή*.

Ὁ Προφήτης Ἡλίας παρουσιάσθηκε στὸν ἀσεβῆ Ἄχαάβ καὶ τὸν μάλωσε γιὰ τὴν κακὴ του διαγωγὴ καὶ τὴν ἀσέβειά του. Τοῦ εἶπε πὼς ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμωρήσῃ μὲ φοβερὴ ξηρασία καὶ πείνα,

πού θά βαστάξη τριάμιση χρόνια. Κατόπιν ἔφυγε, γιατί ὁ Ἀχαάβ εἶχε θυμώσει πολὺ ἐναντίον του. Ἐπῆγε σὲ μιὰ ὄρεινὴ χαράδρα. Ἐκεῖ τὸν ἔτρεφαν τὰ κοράκια.

Ὁ Ἡλίας κατόπιν, πηγαίνοντας στὸ χωριὸ *Σαρεπτά*, συνάντησε μιὰ φτωχὴ γυναῖκα πού ἐμάζευε ξύλα. Τῆς ἐζήτησε νερὸ νὰ πιῇ καὶ λίγο ψωμί νὰ φάη.

Ἡ φτωχὴ γυναῖκα τοῦ εἶπε, πὼς τῆς ἀπόμεινε λίγο ἀλεύρι καὶ λάδι καὶ ἂν ἤθελε, μπορούσε νὰ πάη σπίτι της νὰ μοιραθοῦν τὸ τελευταῖο τους φαγητό. Γιατί ὕστερα, τοῦ εἶπε, θά πεθάνουν τῆς πείνας κι αὐτὴ καὶ τὸ παιδί της.

Ὁ Προφήτης τῆς εἶπε νὰ μὴ φοβάται. Γιατί ἀπὸ τὴ μέρα ἐκείνη καὶ σ' ὄλο τὸν καιρὸ τῆς πείνας, θά εἶχε καὶ λάδι καὶ ἀλεύρι ἄφθονο.

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἡ φτωχὴ γυναῖκα καὶ τὸ παιδί της ἐξῆσαν ὄλο τὸν καιρὸ τῆς πείνας καὶ δὲν τοὺς ἔλειψε οὔτε τὸ λάδι οὔτε τὸ ἀλεύρι.

β) **Τὰ θαύματα τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ**: Ἡ ξηρασία ἐκράτησε τριάμιση χρόνια. Ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα ἐθέριζαν τοὺς ἀνθρώπους. Οὔτε σταγόνα βροχῆς δὲν ἔπεσε. Τὰ ζῶα ἐμοφοῦσαν. Ἄδικα παρακαλοῦσαν οἱ ἄσεβεῖς καὶ ὁ **Ἀχαάβ**, τὸν ψεύτικο Θεό τους, τὸν **Βάαλ**, νὰ ρίξη βροχή.

Τότε ὁ λαὸς μετάνοιωσε καὶ ζήτησε συγχώρεσι ἀπ' τὸν ἀληθινὸ Θεό.

Ἐτρέξαν ὅλοι στὸν Προφήτη Ἡλία καὶ τοῦ εἶπαν νὰ προσευχηθῇ στὸν Πανάγαθο Θεὸ νὰ τοὺς λυπηθῇ.

Ὁ Θεός, ὅπως πάντοτε, τοὺς ἐσυγχώρησε καὶ ἔρριξε ἄφθονη βροχὴ πού ἐδρόσισε τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπότισε τὴ γῆ.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἐδόξασαν κι εὐχαρίστησαν τὸ Θεό.

Τότε ὁ Προφήτης Ἡλίας παρουσιάσθηκε πάλι στὸ βασιλιά Ἀχαάβ καὶ τὸν προσκάλεσε ἐπάνω στὸ βουνὸ *Κάρμηλον*. Ἐκεῖ θά τοῦ φανέρωνε τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴ δύναμι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ

Ὁ Ἀχαάβ συμφώνησε καὶ ἐκάλεσε στὸ βουνὸ καὶ ὄλους τοὺς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ **Βάαλ**. Συγκεντρώθηκαν ἐκεῖ τετρακόσιοι πενήντα εἰδωλολάτρες ἱερεῖς.

Ὁ Προφήτης Ἡλίας εἶπε στοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάαλ νὰ παρακαλέσουν τὸ Θεό τους νὰ ρίξη φωτιὰ στὸ βωμό τους, ν'ἀνάψουν τὰ ξύλα ὅπου ἦταν τὸ μοσχάρι τῆς θυσίας των.

— *Κατόπι, τοὺς εἶπε, θά προσευχηθῶ κι ἐγὼ στὸ Θεό μου. Ὅποιος Θεός θά ρίξη φωτιὰ κι ἀνάψουν τὰ ξύλα τῆς θυσίας, θά εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός καὶ αὐτὸν θά προσκνηθῶμε ὅλοι.*

Ὁ Ἡλίας εἰς τοὺς οὐρανοὺς

Οἱ Ἱερεῖς τοῦ Βάαλ ἐτοίμασαν τὸ βωμὸ καὶ παρακαλοῦσαν τὸ Θεό τους, ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ μεσημέρι, νὰ κάμη τὸ θαῦμα. Μὰ τοῦ κάκου.

Τότε προσευχήθηκε ὁ Προφήτης Ἡλίας. Καὶ τὸ θαῦμα ἐγίνε ! Φλόγα ἔπεσε στὸ βωμὸ κι ἔκαψε τὰ ξύλα, τὸ μοσχάρι καὶ τὶς πέτρες ἀκόμη.

Οἱ Ἰσραηλίτες μόλιν εἶδαν τὸ θαῦμα ἐφώνησαν : « *Μέγας ὁ Θεὸς Ἡλιοῦ !* ».

Ὅταν τὰ ἔμαθε αὐτὰ ἡ βασίλισσα, ἤθελε νὰ σκοτώσῃ τὸν Προφήτη.

Γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν ὀργή της ὁ Ἡλίας, ἔφυγε μακρὰ. Ἐκεῖ διετάχθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Παλαιστίνη. Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ συνάντησε τὸν Ἐλισσαῖο, τὸν ὁποῖον ἐπῆρε μαζί του. Ἐνῶ προχωροῦσαν, σὲ μιὰ στιγμή δυὸ πύρινα ἄλογα καὶ ἓνα

Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας

ἀμάξι πύρινο, σὰν ἀνεμοστρόβιλος, ἄρπαξαν τὸν Ἡλία στὸν οὐρανό. Ὁ Ἐλισσαῖος ἐπρόφθασε ν' ἄρπάξει τὴ μηλωτὴ τοῦ Προφήτου καὶ ἔτσι ἐπῆρε τὸ χάρισμα νὰ προφητεύῃ κι αὐτὸς καὶ νὰ κάνῃ θαύματα.

Τὸν Προφήτη Ἡλία ἑορτάζει ἡ ἐκκλησία μας στὶς 20 Ἰουλίου. Οἱ ναοὶ τοῦ κτίζονται στὶς κορυφές λόφων ἢ βουνῶν.

2. Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας

Ὁ Ἡσαΐας εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς Προφῆτες. Ἐγεννήθηκε στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐζησε στὰ χρόνια τοῦ χωρισμοῦ τῶν Ἰσραηλιτῶν σὲ δύο Βασίλεια. Καὶ ἐδίδασκε στὸ Βασίλειο τοῦ Ἰούδα.

Τὸ χάρισμα νὰ προφητεύη τὸ ἐπῆρε μιὰ μέρα ποὺ ἔκανε τὴν προσευχὴ του. Εἶδα ἓνα θαυμαστὸ ὄραμα.

Εἶδε τὸ Θεὸ νὰ κάθεται σὲ ἓνα θρόνον λαμπρὸ ποὺ ἀκτινοβολοῦσε. Γύρω του πλήθος ἄγγελοι ὑμνοῦσαν μὲ αὐτὰ τὰ λόγια :
« Ἁγιος, Ἁγιος, Ἁγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης Σου ».

Μ' αὐτὸ τὸ ὄραμα ὁ Ἡσαΐας κατάλαβε πὼς τὸ ἔργο του εἶναι νὰ διδάσκη, νὰ συμβουλευῆ καὶ νὰ προφητεύη.

Δὲν ἐδείλιασε οὔτε στὸν πιὸ ἰσχυρὸ νὰ πῆ τὴν ἀλήθεια. Κατηγοροῦσε τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἔλεγε :

— Δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀξία οἱ προσευχῆς σας, ὅταν εἶναι μονάχα λόγια. Ἔργα θέλει ὁ Θεός. Προάξεις καλῆς καὶ ὄχι λόγια. Ἀλλοίμονό σας ἁμαρτωλοί. Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τιμωρήσῃ.

Μ' αὐτὰ κι ἄλλα λόγια, ἐμάλωνε καὶ τοὺς βασιλιάδες ἀκόμη. Ἐπροφήτευσε τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἡ πιὸ σπουδαία προφητεία ἦταν γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ. Μὲ κάθε λεπτομέρεια προεῖπε τὴ Γέννησι, τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασί Του.

Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας πέθανε μαρτυρικά, ὅταν βασιλεὺς στὴν Ἱερουσαλήμ ἦταν ὁ ἀσεβὴς **Μανασσῆς**. Ἐμαρτύρησε 700 χρόνια π. Χ.

Οἱ προφητεῖες του εἶναι γραμμένες στὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ διαβάζονται στὶς ἐκκλησίαις μας πολλὰς φορὲς κάθε χρόνο.

3. Ὁ Προφήτης Ἱερεμίας

Ὁ Προφήτης Ἱερεμίας ἐγεννήθηκε κοντὰ στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ μικρὸς ἐπῆρε τὸ χάρισμα νὰ προφητεύη.

Σὰν τοὺς ἄλλους προφῆτες, δὲν ἐφοβόταν κι αὐτὸς νὰ διδάσκη τὴν ἀλήθεια. Ἐκαλοῦσε τοὺς Ἰσραηλιτῆς νὰ μετανοήσουν, γιὰτὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ πέσῃ ἐπάνω τους.

Μιὰ μέρα, μὲ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἔβαλε στὰ χέρια του καὶ στὸ λαιμὸ του δεσμὰ καὶ βγῆκε στὴν πλατεῖα τῆς Ἱερουσαλήμ. Οἱ Ἰσραηλιτῆς ἐμαζεύθησαν γύρω του νὰ τὸν ἀκούσουν. Καὶ τότε ἐπροφήτευσε τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς Βαβυλωνίους :

— Ἡ πόλι, τοὺς εἶπε, θὰ ξεθεμελιωθῇ. Τίποτε δὲν θὰ μείνῃ παρὰ μόνον ἐρείπια. Καὶ σεῖς ὅλοι ποὺ λησιμονήσατε τὸν ἀληθινὸ Θεό, θὰ συρθῆτε δεμένοι, ἔτσι ὅπως μὲ βλέπετε, μαζονὰ στὴν ἐχθρική χώρα !

Ὁ βασιλιάς, ὅταν πληροφορήθηκε αὐτὰ ποὺ ἔλεγε ὁ Προφή-

Οί θρῆνοι τοῦ Ἱερεμίου

της, ἐθύμωσε καὶ διέταξε νὰ τὸν βασανίσουν καὶ νὰ τὸν ρίξουν στὴ φυλακὴ.

Ὅπως προεῖπε ὁ Ἱερεμίας, ἔτσι κι ἔγινε. Ὁ βασιλεὺς **Ναβουχοδονόσορ**, κατέστρεψε τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀκόμα καὶ τὸ *Ναὸ τοῦ Σολομῶντος*. Ὅλους τοὺς Ἰσραηλίτες τοὺς ἐπῆρε αἰχμαλώτους.

Ὁ Ἱερεμίας, ποὺ ἦταν φυλακισμένος, ἐλευθερώθηκε, ἀλλὰ ἐπροτίμησε νὰ μείνῃ στὴν κατεστραμμένη πατρίδα του.

Κάθε μέρα ἐπήγαινε στὰ ἐρείπια κι ἐκλαίγε τὸ κατάντημα τῆς πατρίδας του.

Ἀργότερα τὸν ἐπῆραν στὴν *Βαβυλῶνα*, ὅπου οἱ πατριῶτες του τὸν ἐσκότωσαν μὲ λιθοβολισμό.

Καὶ οἱ προφητεῖες τοῦ Ἱερεμίου, εἶναι γραμμένες στὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

4. Ὁ Προφήτης Δανιήλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες

Ἀνάμεσα στοὺς αἰχμαλώτους Ἰσραηλιτες, ἦσαν καὶ τέσσερες νέοι :

Ὁ Δανιήλ, ὁ Ἀζαρίας, ὁ Ἀνανίας καὶ ὁ Μισαήλ.

Ἦσαν οἱ πιὸ ἐξυπνοὶ καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἐδιάλεξε κι αὐτοὺς μαζί μὲ ἄλλους Ἰσραηλιτες, νὰ τοὺς μορφώσῃ.

Τοὺς ἠθελε γιὰ ὑπαλλήλους στὸ κράτος του.

Ὅταν ἐμορφώθηκαν, ἐτοποθετήθηκαν σὲ καλὰς θέσεις καὶ ὁ Δανιήλ ἐπῆρε τὴ σπουδαιότερη.

Ἄν καὶ ἐζοῦσαν ἀνάμεσα σὲ ἄσεβεῖς, αὐτοὶ οἱ νέοι δὲν ἐλησμόνησαν ποτὲ τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὁ Δανιήλ μάλιστα εἶχε τὸ χάρισμα νὰ ἐξηγῇ τὰ ὄνειρα καὶ νὰ προφητεῦῃ.

Κάποτε ὁ Ναβουχοδονόσορ εἶδε ἓνα ὄνειρο, πού τὸν ἔκανε νὰ ταραχθῇ πολὺ. Ἐκάλεσε τὸν Δανιήλ καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐθυμόταν τὸ ὄνειρο, τοῦ εἶπε νὰ τὸ μαντεύσῃ.

Ὁ Δανιήλ, ἀφοῦ προσευχήθηκε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους τρεῖς, ἐπῆγε στὸ βασιλιά, ἐμάντευσε ποιὸ ὄνειρο ἦταν κι ἔδωσε σοφὴ ἐξήγησι. Τόσο εὐχαριστήθηκε ὁ βασιλεὺς πού τὸν διώρισε ἐπιθεωρητὴ καὶ ἄρχοντα ὄλων τῶν διοικητῶν τοῦ βασιλείου του.

5. Οἱ τρεῖς παῖδες στὴν κάμινο

Μιὰ μέρα ὁ βασιλεὺς διέταξε ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ βασιλείου του νὰ προσκυνήσουν μιὰ ὠραία εἰκόνα τοῦ θεοῦ Βήλου (Ἡλίου).

— *Ὅποιος δὲν προσκυνήσῃ, εἶπε, θὰ καὶ ζωντανός.*

Οἱ τρεῖς νέοι, πού ἦσαν ἐκεῖ, ἐπροτίμησαν νὰ καοῦν ζωντανοί, παρά νὰ προσκυνήσουν τὸν ψεύτικο θεό.

Ἐθύμωσε ὁ βασιλεὺς καὶ διέταξε νὰ τοὺς ρίξουν δεμένους σ' ἓνα καμίνι νὰ καοῦν.

Οἱ τρεῖς νέοι γεμάτοι πίστι ἀπάντησαν στὸ βασιλιά, πὼς ὁ Θεὸς τοὺς θὰ τοὺς σώσῃ καὶ δὲν φοβοῦνται τὴν τιμωρία του.

Ὅταν τοὺς ἔρριξαν στὸ καμίνι μὲ τίς φλόγες, Ἄγγελος Κυρίου τοὺς ἀγκάλιασε καὶ μαζί του ἄρχισαν νὰ ὑμνοῦν τὸ Θεό.

Ὁ βασιλεὺς, βλέποντας τέτοιο θαῦμα καὶ τὸν ἄγγελο ἀνάμεσά τους, διέταξε ἀμέσως νὰ τοὺς βγάλουν ἀπ' τὸ καμίνι.

Ἐτιμώρησε τοὺς ἐχθροὺς τῶν τριῶν νέων κι ἔβγαλε διαταγὴ κανεὶς πιά νὰ μὴ βρίζῃ τὸν θαυματουργό Θεό τους.

7. 'Ο Προφήτης 'Ιωνᾶς

'Ο 'Ιωνᾶς ἔζησε 300 χρόνια σχεδὸν πρὶν ἀπὸ τὸ Δανιήλ. Εἶναι ὁ παλαιότερος ἀπὸ τοὺς Προφῆτες.

'Επροφήτευσε τὴν Ταφή καὶ 'Ανάστασι τοῦ Χριστοῦ.

'Ο Θεὸς κάποτε τὸν διέταξε νὰ πάη στὴ πόλι *Ninevῆ* νὰ πῆ σὲ ὄλους, πὼς ἢ πόλι τους θὰ καταστραφῆ γιὰ τὴν ἀσέβειά τους.

'Ο 'Ιωνᾶς δὲν ὑπάκουσε στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐμπῆκε σὲ ἓνα πλοῖο καὶ ἔφυγε γιὰ ἄλλη χώρα.

Τὸ πλοῖο ὅμως συνάντησε μεγάλη τρικυμία καὶ οἱ ναῦτες ποὺ κατάλαβαν ὅτι ἦταν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, ἔβαλαν κλῆρο νὰ δοῦν ποιὸς φταίει. 'Ο κλῆρος ἔπεσε στὸν 'Ιωνᾶ, ποὺ ὡμολόγησε ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ φταίχτης, γιὰτὶ παράκουσε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τότε οἱ ναῦτες τὸν ἄρπαξαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ θάλασσα. Τὴν ἴδια στιγμή ἔπαψε ἡ τρικυμία. "Ἐνα μεγάλο ψάρι, ἓνα κῆτος, ἐφανερώθηκε σὲ λίγο, ποὺ κατάπιε τὸν 'Ιωνᾶ.

Στὴν κοιλιὰ τοῦ κῆτους ὁ 'Ιωνᾶς ἔμεινε ζωντανὸς τρία μερόνυκτα. 'Εκεῖ προσευχήθηκε καὶ μετάνιωσε. 'Εζήτησε συγχώρεσι κι ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή του.

Τὸ κῆτος τὸν ἐξέρασε στὴν παραλία καὶ ὁ 'Ιωνᾶς ἐπῆγε ἀμέσως στὴ *Ninevῆ*. 'Εκάλεσε τοὺς *Ninevῆ*τας καὶ τοὺς εἶπε νὰ μετανοήσουν, γιὰτὶ ἀλλοιῶς θὰ καταστραφῆ ἡ πόλις τους. 'Εκεῖνοι ἐζήτησαν συγχώρεσι καὶ ἡ πόλι τους ἐσώθη.

8. 'Ο εὐσεβῆς 'Ιώβ

'Ο 'Ιώβ ἦταν πολὺ εὐσεβῆς καὶ ἔζησε στὰ πολὺ παλιὰ χρόνια, στὸ καιρὸ τῶν Πατριαρχῶν.

'Ο Θεὸς τοῦ εἶχε χαρίσει ἄφθονα πλοῦτη. Πλῆθος ὑπηρετές ἦσαν στὴν ὑπηρεσία του. "Ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν, γιὰτὶ ἦταν δίκαιος καὶ γεμάτος καλωσύνη.

'Ο 'Ιώβ ἦταν καὶ εὐτυχισμένος πατέρας. Εἶχε ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες, ποὺ ἦσαν ἀγαπημένοι μεταξὺ τους.

Ξαφνικὰ ὅμως, κάποια μέρα, μεγάλη συμφορὰ ἔπεσε στὸ σπιτικό του. Τὰ κοπάδια του εἶχαν ἐξαφανισθῆ καὶ ὅσα ζῶα τοῦ ἀπόμειναν ἐποφοῦσαν.

'Ο 'Ιώβ στενοχωρέθηκε πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἐταράχθηκε. 'Εσήκωσε τὸ βλέμμα του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε :

— 'Ο Θεὸς ποῦ μοῦ τὰ ἔδωσε, ὁ Θεὸς μοῦ τὰ πήρε. "Ἄς εἶναι ἐδλογημένο τὸ "Ὀνομά Του !

Ὁ Ἰώβ καὶ οἱ φίλοι του

Δὲν ἐπρόφρασε νὰ συνέλθῃ καὶ ἄλλῃ συμφορὰ πιο μεγάλη ἦλθε τώρα στὸ δύστυχο Ἰώβ. Ἐνας δυνατὸς ἄνεμος ἐγκρέμισε τὸ σπίτι ὅπου ἦσαν τὰ παιδιά του καὶ κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια ἐσκοτώθηκαν ὅλα !

Πῶς νὰ παρηγορηθῇ ὁ δύστυχος πατέρας ; Πάλι στὸ Θεὸ ἐστράφηκε καὶ εἶπε :

— Θεέ μου, Ἐσὺ μοῦ ἔδωσες τὰ παιδιά, Ἐσὺ μοῦ τὰ ἐπῆρες. Δοξασμένο τὸ Ὄνομά Σου.

Ἡ γυναίκα του τοῦ ἔλεγε γιὰ νὰ δοξολογῇ τὸ Θεό, πού τοῦ στέλνει τόσες συμφορές. Ὁ Ἰώβ ὅμως τὴν μάλωνε γιὰ τὴν ἀσεβεία της.

Σὲ λίγο τὸν βρίσκει τρίτη συμφορὰ. Μιὰ φοβερὴ ἀρρώστεια τὸν ἀνάγκασε νὰ ξύνη τὸ σῶμα του πού εἶχε γεμίσει πληγές. Ἔτσι

ὅπως κατάντησε ἦταν νὰ τὸν λυπᾶσαι. Ἔμενε ἔξω ἐπάνω στὶς κο-
πριὲς καὶ ἐκεῖ ἐβασανίζετο.

9. Ἡ ὑπομονὴ τοῦ Ἰώβ ἀνταμείβεται

Ἐκεῖ πού ἐβασανίζετο ὁ Ἰώβ, τὸν ἐπεσκέφθησαν τρεῖς φίλοι
του. Τόσο ἐταράχθηκαν, πού ἐβαλαν τὰ κλάμματα γιὰ τὴ συμφορὰ
τοῦ φίλου των.

Ὁ Ἰώβ συγκινήθηκε, ἐλύγισε ἡ ὑπομονὴ του καὶ εἶπε : « Κα-
λύτερα νὰ μὴν εἶχα γεννηθῆ ! » Ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν πὼς θὰ εἶχε κάμει
ἀμαρτίες καὶ γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμωροῦσε.

Ὁ Ἰώβ ὅμως ἔλεγε πὼς καμμιά ἀμαρτία δὲν εἶχε κάμει.

Τότε ἀκούσθηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ :

— *Ὅτε σὺ Ἰώβ, οὔτε κανεὶς ἄλλος μπορεῖ νὰ ξέρῃ, γιὰτὶ δοκι-
μάζῃσαι. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τί κάνει καὶ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ὑπα-
κούουν στὸ θέλημά Του !*

Ὁ Ἰώβ μετενόησε καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἐσυγχώρησε.

Γιὰ τὴνμεγάλῃ ὑπομονὴ καὶ εὐσέβεια πού ἔδειξε, ὁ Θεὸς τὸν
ἀντάμειψε πιὸ πολὺ. Τοῦ ξανάδωσε τὰ πλούτη του διπλάσια, εὐτυ-
χία ἀπέραντη καὶ ἄλλους ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες.

Ἔζησε διπλάσια χρόνια ἀπ' ὅσο ἦταν, γερὸς κι εὐτυχισμένος.

Προσπάθησε νὰ θυμηθῆς καὶ ν' ἀπαντήσης γρήγορα καὶ σωστὰ στὶς
παρακάτω ἐρωτήσεις :

8η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Π ρ ο φ ῆ τ α ι

Οἱ Προφῆται ἦσαν εὐσεβεῖς ἄνθρωποι πού εἶχαν ἀπὸ τὸ Θεὸ
τὸ χάρισμα νὰ προλέγουν τὸ μέλλον καὶ συμβούλευαν τοὺς Ἰσραη-
λίτες στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τους. Σπουδαιότεροι προφῆτες ἦσαν :
ὁ Ἡλίας, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἰερεμίας, ὁ Δανιὴλ καὶ ὁ Ἰωνᾶς.

1. Ἡλίας : Ἐζήσε τὴν ἐποχὴ πού βασιλεύει ἦταν ὁ Ἀχαάβ,
πού τοῦ προεῖπε ὅτι, ἀν δὲ μετανοήσῃ θὰ γίνῃ ξηρασία γιὰ τριάμισθ
χρόνια. Μὲ τὴν παράκλησί του ὁ Θεὸς ἀνάβει τὰ ξύλα τοῦ βωμοῦ
του ἐνῶ ἄδικα οἱ ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ Βάαλ παρακαλοῦσαν νὰ γίνῃ τὸ
ἴδιο καὶ στὸ δικό τους βωμὸ.

Ὁ προφῆτης Ἡλίας ἀνέβηκε στὸν οὐρανό. Μαθητῆς του ἦταν
ὁ Ἐλισσαῖος.

2. Ἡσαΐας : Ὁ μεγαλύτερος προφῆτης, πού προφήτεψε τὸν

ἐρχομὸ τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Θανατώθηκε ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ βασιλιὰ Μανασσῆ.

3. **Ἱερεμίας** : Προφήτεψε τὴν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους. Σκοτώθηκε μὲ λιθοβολισμὸ ἀπὸ τοὺς πατριῶτες του.

4. **Δανιήλ** : Ὁ **Ναβουχοδονόσορ** ἐκτιμᾷ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ Δανιήλ καὶ τῶν τριῶν φίλων του καὶ τοὺς μορφώνει. Οἱ τρεῖς νέοι ἀρνοῦνται νὰ προσκυνήσουν τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ **Βήλου** καὶ ρίχνονται σὲ ἀναμμένο καμίνι, ὅπου τοὺς προφυλάσσει ἄγγελος Κυρίου. Ὁ βασιλιάς τῶν Περσῶν ρίχνει τὸν Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων, ἀλλὰ Ἄγγελος Κυρίου τὸν προφυλάσσει. Ὁ Δανιήλ προφητεύει τὸν ἐρχομὸ τοῦ Κυρίου.

5. **Ἰωνᾶς** : Προφήτεψε τὴν Ταφὴ καὶ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ παρήκουσε τὸν Θεό, τὸν κατάπιε ἓνα κῆτος. Μετενόησε εἰλικρινᾶ καὶ ὁ Θεὸς τὸν συγχώρεσε καὶ ξαναβγήκε ζωντανὸς ἀπὸ τὸ κῆτος.

Ἐρωτήσεις :

1. Ποιοὶ λέγονται προφῆτες καὶ ποιοὶ οἱ σπουδαιότεροι ;
2. Ποῦ ζοῦσε ὁ Ἡλίας καὶ πῶς ντυνόταν ;
3. Ποιὸ θαῦμα ἔκανε ὁ Ἡλίας στὸ χωριὸ Σαρπετά ;
4. Πῶς ἀπέδειξε ὁ Ἡλίας στὸν Ἀχαάβ τὴ δύναμι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ;
5. Ποιὸ ἦταν τὸ τέλος τοῦ Ἡλίας; Καὶ σὲ ποιὸν ἄφησε τὴν μηλωτὴ του ;
6. Τί ἐδίδασκε ὁ Ἡσαΐας ;
7. Τί προφήτεψε ὁ Ἱερεμίας ;
8. Ποιοὶ ἦταν οἱ τρεῖς φίλοι τοῦ Δανιήλ ;
9. Γιατί ὁ Ναβουχοδονόσορ διέταξε νὰ ρίξουν τοὺς τρεῖς νέους στὸ καμίνι ;
10. Γιατί ἔρριξαν τὸν Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων ;
11. Ποιὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ παρήκουσε ὁ Ἰωνᾶς καὶ πῶς τιμωρήθηκε ;

Ἱστορία τοῦ Ἰώβ

Ὁ εὐτυχησμένος καὶ πάμπλουτος **Ἰώβ** τὰ χάνει ὅλα. Ὑπομένει τὶς δυστυχίες εὐλογῶντας τὸ Θεὸ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ τὰ ξαναδίνει διπλάσια.

Ἐρωτήσεις :

1. Ποιὲς συμφορὲς ἔπαθε ὁ Ἰώβ ;
2. Πῶς τὶς ἀντιμετώπισε ;
3. Πῶς ἀντάμειψε ὁ Θεὸς τὴν ὑπομονὴ του ;

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ ΤΟΥ ΔΑΥΙΔ

ΨΑΛΜΟΣ Ν. (50ὸς)

- ¹ Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν σου, ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.
- ² Ἐπὶ πλεῖον πλῆνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.
- ³ Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός.
- ⁴ Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα, ὅπως ἂν δικαιωθῆ, ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικῆσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.
- ⁵ Ἴδὸν γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου.
- ⁶ Ἴδὸν γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.
- ⁷ Ραντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με καὶ ὑπερ χιόνα λευκανθήσομαι.
- ⁸ Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα.
- ⁹ Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.
- ¹⁰ Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.
- ¹¹ Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ.
- ¹² Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἠγεμονικῶ στήριξόν με.
- ¹³ Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι.
- ¹⁴ Ρῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου.

- Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνεσίαν Σου.
- Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.
- Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει.
- Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ.
- Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα.
- Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

ΑΛΛΟΣ ΨΑΛΜΟΣ

Ψυχὴ μου εὐλόγησε τὸν Κύριον καὶ ὄλος ὁ ἑαυτός μου ἅς δοξολογῇ τὸ ὄνομά Του.

Ψυχὴ μου εὐλόγει τὸν Κύριον καὶ μὴ λησμονῆς ποτὲ τὰ ὅσα μᾶς ἐχάρισε.

Ψυχὴ μου εὐλόγει τὸν Κύριον πὸς συγχωρεῖ ὄλες τὶς ἁμαρτίες μας καὶ γιατρεύει ὄλες τὶς ἀρρώστειες μας.

Εἶναι πολνεύσπλαγχος ὁ Κύριος καὶ ποτὲ δὲν θυμώνει μαζί μας.

Εἶναι αἰώνιος ὁ Κύριος. Εἶναι ἀθάνατος. Ἡ βασιλεία Του εἶναι ἀτελείωτος. Ἐνῶ ἔμεῖς εἴμαστε σὰν τὸ χόρτο, σὰν ἓνα λουλούδι πὸς ἀνθίζει τὸ πρῶτὸ καὶ μαραινεται ὡς τὸ βράδυ.

Ὅλοι εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Οἱ Ἄγγελοι, ὄλες οἱ δυνάμεις, ὄλοι οἱ ἄνθρωποι, ὄλος ὁ κόσμος.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Τί υπήρχε πρὶν ἀπὸ τὴν Δημιουργία ;
- 2) Πῶς λέγεται ἐκεῖνος ποῦ ἔκαμε τὸν κόσμον ;
- 3) Γιατί ὁ Θεὸς λέγεται Παντοδύναμος καὶ Πάνσοφος ;
- 4) Μὲ τί τρόπο ἔκανε τὸν κόσμον ;
- 5) Πῶς ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον ;
- 6) Τί ἔκανε ὁ Θεὸς τὴν τελευταία ἡμέρα τότε ποῦ ἔκανε τὸν κόσμον ;
- 7) Ποῖος ἦταν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος στὸν κόσμον ;
- 8) Τί διαφέρει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ ἄλλα πλάσματα ;
- 9) Τί πρέπει νὰ κάνουμε τὴν ἐβδόμη ἡμέρα ;
- 10) Πῶς ζοῦσαν οἱ Πρωτόπλαστοι ;
- 11) Τί ἔκαμεν ὁ Διάβολος ;
- 12) Μὲ τί λόγια ξεγέλασε τὴν Εὔα ;
- 13) Μποροῦσαν οἱ πρωτόπλαστοι νὰ σωθοῦν ;
- 14) Ἦταν καλὲς ἢ ὄχι οἱ δικαιολογίες τους ;
- 15) Ποιὰ ἦταν τὰ πρῶτα παιδιὰ τῶν Πρωτοπλάστων ;
- 16) Πότε οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν κακοί ;
- 17) Ποιὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κακίας των ;
- 18) Ὅταν ἄρχισε ὁ κατακλυσμὸς τί ἔπρεπε νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι ;
- 19) Ἀπὸ πότε οἱ ἄνθρωποι μιλοῦν διάφορες γλῶσσες ;
- 20) Γιατί οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ ὀνομάστηκαν Ἑβραῖοι ;
- 21) Ποιὸν ἤθελε νὰ θυσιάσῃ ὁ Ἀβραάμ ;
- 22) Ποῦ ζοῦσε ὁ Ἐλιέζερ ;
- 23) Γιατί ἡ γυναῖκα τοῦ Λὼτ ἔγινε στήλη ἄλατος ;
- 24) Πῶς πρέπει νὰ ζητοῦμε ἓνα καλὸ ἀπὸ τὸν Θεό ;
- 25) Μὲ τὴν προθυμία της τί ἐκέρδισε ἡ Ρεβέκκα ;
- 26) Πῶς φέρθηκε στὸν ἄνδρα της καὶ τὸν πεθερὸ της ἡ Ρεβέκκα ;
- 27) Γιατί ὁ Ἰσαὰκ ἀγαποῦσε τὸν Ἡσαῦ καὶ ἡ Ρεβέκκα τὸν Ἰακώβ ;
- 28) Τί κακὸ φέρνει ἡ λαιμαργία ;
- 29) Ἦταν καλὴ ἢ πρᾶξις τοῦ Ἰακώβ ;
- 30) Γιατί φοβόταν νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πατρίδα του ὁ Ἰακώβ ;

- 31) Συγχώρεσε ὁ Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ἰακώβ ;
- 32) Τί προτερήματα εἶχε ὁ Ἰωσήφ καὶ τὸν ζήλευαν οἱ ἀδελφοί του ;
.....
- 33) Πότε φούντωσε ἡ ζήλεια τῶν ἀδελφῶν καὶ γιατί ;
- 34) Γιατί ὁ Ρουβὴμ ἐπρότεινε στὸν ἀδελφὸ τοῦ νὰ ρίξουν τὸν Ἰωσήφ στὸν λάκκο ;
- 35) Πόσες κακὲς πράξεις ἔκαναν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ ;
- 36) Γιατὶ συκοφάντησε τὸν Ἰωσήφ ἡ γυναίκα τοῦ Πετεφρῆ ;
.....
- 37) Πῶς κέρδισε τὴν συμπάθεια στὴν φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ ;
- 38) Πῶς φερνόταν ὁ Ἰωσήφ στοὺς φυλακισμένους ὅταν ἔγινε ἐπιστάτης ;
- 39) Μὲ τίνος δύναμη ἐξήγησε τὰ ὄνειρα ὁ Ἰωσήφ ;
- 40) Τί ἔλεξαν τ' ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ μέσα στὴ φυλακὴ ;
- 41) Γιατί ὁ Ἰωσήφ δὲν τοὺς ἔδωκε ἀμέσως γνωριμία ;
- 42) Ἐντὶ νὰ πάθῃ κακὸ ὁ Βενιαμὴν τί προτίμησαν οἱ ἀδελφοί του ;
.....
- 43) Κράτησε κακία τῶν ἀδελφῶν τοῦ ὁ Ἰωσήφ ;
- 44) Τί κερδίζει ὅποιος ἔχει τὸ Θεὸ βοηθό ;
- 45) Γιατὶ πέθανε εὐχαριστημένος ὁ Ἰακώβ ;
- 46) Γιατὶ ὁ Μωϋσῆς σκότωσε τὸν Αἰγύπτιο ;
- 47) Τίνος κόρη ἦταν ἡ Σεπφώρα ;
- 48) Σὲ ποιὸν στήριζαν τὶς ἐλπίδες τοὺς οἱ Ἰσραηλιῆτες ;
- 49) Πίστεψε στὰ θαύματα τοῦ Μωϋσῆ ὁ Φαραὼ ;
- 50) Πῶς τιμώρησε ὁ Θεὸς τοὺς Αἰγυπτίους ;
- 51) Ποιὰ ἦταν ἡ χειρότερη πληγὴ ;
- 52) Μὲ ποιὸν τάβαλαν οἱ Ἑβραῖοι ὅταν εἶδαν νὰ τοὺς κυνηγοῦν οἱ Αἰγύπτιοι ;
- 53) Πῶς φέρνονταν οἱ Αἰγύπτιοι στοὺς Ἰσραηλιῆτες στὴν Αἴγυπτο ;
.....
- 54) Τί διέταζαν οἱ Φαραὼ γιὰ τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν ;
.....
- 55) Ποῖος πῆρε ἓνα νεογέννητο μωρὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν πεταμένο στὸ Νεῖλο ;
- 56) Γιατί ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ;
- 57) Πῶς ἔλεξαν τὴ γυναίκα τοῦ Μωϋσῆ ;

- 58) Ὁ Ἀαρὼν τίνος ἀδελφὸς ἦταν ;
- 59) Τί εἶδε ὁ Μωϋσῆς μιὰ μέρα ποῦ ἔβροσκε τὰ πρόβατα ;
- 60) Ποιὸ θαῦμα ἔκανε ὁ Μωϋσῆς στὸ Φαραώ ;
- 61) Πόσες πληγὲς ἔστειλε ὁ Θεὸς στοὺς Αἰγυπτίους ;
- 62) Ποιὰ ἦταν ἡ πρώτη πληγὴ ποῦ ἔπεσε στοὺς Αἰγυπτίους ;
- 63) Πῶς πέρασαν οἱ Ἰσραηλιῖτες τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα ;
- 64) Μὲ τί ἔτρεφε τοὺς Ἰσραηλιῖτες ὁ Θεὸς στὴν ἔρημο ;
- 65) Ποῦ ἀνέβηκε ὁ Μωϋσῆς γιὰ νὰ πάρῃ τις 10 ἐντολές ;
- 66) Ποῦ τοποθέτησε ὁ Μωϋσῆς τὸ Μωσαϊκὸ Νόμο ;
- 67) Ποιὲς εἶναι οἱ γιορτὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν ;
- 68) Ποιὸς πῆρε τὸ ἀξίωμα τοῦ Μωϋσῆ ὅταν πέθανε ;
- 69) Ποιὰ ἦταν ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας ;
- 70) Χώρισαν τὰ νερά τοῦ Ἰορδάνη ποταμοῦ γιὰ νὰ περάσουν οἱ Ἰσραηλιῖτες ;
- 71) Τίνος πόλεως ἔπεσαν τὰ τείχη ;
- 72) Σὲ ποιὰ πόλι πολέμοῦσαν οἱ Ἰσραηλιῖτες καὶ σταμάτησε ὁ ἥλιος ;
- 73) Ποιὸς κριτὴς ἔβαλε στίς στάμνες λαμπάδες ἀναμμένες ;
- 74) Ποῦ βρισκόταν ἡ δύναμις τοῦ Σαμφών ;
- 75) Ποιὸς λαὸς ἔπιασε τὸν Σαμφών ;
- 76) Ποιὸς ἔκοψε τὰ μαλλιά τοῦ Σαμφών ;
- 77) Ποιὸς ἦταν ὁ τελευταῖος κριτὴς τῶν Ἑβραίων ;
- 78) Πῶς ἔλεγαν τὶς νύμφες τῆς Νωεμίν ;
- 79) Πῶς ἔλεγαν τὸν ἄνδρα τῆς Νωεμίν ;
- 80) Σὲ ποιὰ χώρα πῆγε ἡ οἰκογένεια τῆς Νωεμίν γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὴν πείνα ;
- 81) Ἀπὸ τίνος χωράφια μάζευε σιτάρι ἡ Ρούθ ;
- 82) Ἀπὸ ποιὰ γεννιά γεννήθηκε ὁ Χριστὸς ;
- 83) Ποιὸς ἦταν ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν ;
- 84) Ποιὸς σκότωσε μὲ τὴν σφεντόνα τὸν γίγαντα ;
- 85) Πῶς ἔλεγαν τὸν γίγαντα ποῦ κοροῖδευε τοὺς Ἰσραηλιῖτες ;
- 86) Ἔγιναν ἐχθροὶ ὁ Σαοὺλ καὶ ὁ Δαυὶδ ναὶ ἢ ὄχι ;
- 87) Πῶς ἔλεγαν τὰ παιδιὰ τοῦ Δαυὶδ ;
- 88) Ποιὸς ἦταν ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν ;
- 89) Ποιὸς κρεμάστηκε ἀπὸ τὰ μαλλιά ;
- 90) Ὁ Δαυὶδ μὲ ποιὸν ἀγωνίστηκε ;

- 91) Ἦταν σοφὸς βασιλιᾶς ὁ Σολομὼν ναὶ ἢ ὄχι ;.....
- 92) Ποὺ καὶ ποιὸς βασιλιᾶς ἔκτισε ὠραιότατο Ναό ;.....
-
- 93) Χώρισαν οἱ Ἑβραῖοι σὲ πολλὰ βασίλεια ναὶ ἢ ὄχι ;.....
- 94) Ποιὸς ἔγινε βασιλιᾶς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὅταν χώρισαν ;.....
- 95) Ποιὸς ἔμεινε βασιλιᾶς στὸ Βασίλειο τοῦ Ἰούδα ;.....
- 96) Ποιὸς λαὸς κυρίεψε τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ ;.....
- 97) Ποιὸς βασιλιᾶς κυρίεψε τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα ;.....
- 98) Ποιὸν κατάπιε τὸ κῆτος ζωντανό ;.....
- 99) Γράψε τοὺς Προφῆτες :.....
-
- 100) Γιατὶ λέμε «Ἰώβειος ὑπομονή» ;.....
-

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'

Η ΘΕΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

1. 'Η Δημιουργία τοῦ Κόσμου.....	Σελ.	3
2. 'Η Δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου.....	»	4
3. Τὸ Προπατορικὸν ἀμάρτημα.....	»	5
4. 'Η τιμωρία τῶν Πρωτοπλάστων.....	»	6
5. Κáιν καὶ 'Αβελ.....	»	8
6. 'Η Κιβωτὸς τοῦ Νῶε.....	»	8
7. 'Ο Κατακλυσμὸς.....	»	9
8. 'Ο Πύργος Βαβέλ.....	»	10
9. 1η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	11

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

1. 'Ο 'Αβραάμ.....	Σελ.	14
2. 'Ο 'Αβραάμ καὶ Λώτ.....	»	15
3. Καταστροφή στὰ Σόδομα καὶ Γόμορα.....	»	15
4. 'Η Γέννησις τοῦ 'Ισαάκ.....	»	17
5. 'Η θυσία τοῦ 'Αβραάμ.....	»	17
6. 'Ο γάμος τοῦ 'Ισαάκ.....	»	18
7. 'Ησαὺ καὶ 'Ιακώβ.....	»	19
8. 'Ο 'Ισαάκ, εὐλογεῖ τὸν 'Ιακώβ.....	»	20
9. 'Η φυγὴ τοῦ 'Ιακώβ.....	»	21
10. 'Επιστροφή στὴ Χαναάν.....	»	23
11. 2α 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	24

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ

1. Τὰ ὄνειρα τοῦ 'Ιωσήφ.....	Σελ.	25
2. 'Η πώλησις τοῦ 'Ιωσήφ.....	»	25
3. 'Ο 'Ιωσήφ στὴν Αἴγυπτο.....	»	27
4. 'Ο 'Ιωσήφ στὴ φυλακὴ.....	»	27
5. Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραώ.....	»	28
6. 'Ο 'Ιωσήφ δοξάζεται.....	»	29
7. Τὰ ἀδελφία τοῦ 'Ιωσήφ στὴν Αἴγυπτο.....	»	30
8. 'Ο 'Ιωσήφ φανερώνεται.....	»	31
9. 'Ο 'Ιακώβ ἔρχεται στὴν Αἴγυπτο.....	»	33
10. 3η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	33

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ'

Μ Ω · Υ · Σ Η Σ

1. Γέννησι τοῦ Μωϋσῆ.....	Σελ.	35
2. 'Ο Μωϋσῆς σώζεται.....	»	35
3. 'Ο Μωϋσῆς φεύγει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.....	»	36
4. 'Ο Θεὸς καλεῖ τὸν Μωϋσῆ νὰ σώσῃ τοὺς 'Ισραηλίτες.....	»	36

5. Οἱ δέκα πληγὲς τοῦ Φαραώ.....	»	38
6. 'Η ἔξοδος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.....	»	38
7. Οἱ 'Ισραηλίτες περνοῦν τὴν 'Ερυθρὰ θάλασσα.....	»	39
8. Στὴν ἔρημο.....	»	39
9. Στὸ 'Όρος Σινά.....	»	41
10. Οἱ Δέκα 'Εντολές.....	»	42
11. 'Ο Μωϋσῆς ὀρίζει τις ἑορτὲς τῶν 'Εβραίων.....	»	43
12. 'Η κατασκόπευσις τῆς Χαναάν καὶ τὸ τέλος τοῦ Μωϋσῆ.....	»	44
13. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ — Οἱ 'Ισραηλίτες φθάνου στὴ Χαναάν.....	»	45
14. 4η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	47

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'

ΟΙ ΚΡΙΤΑΙ

1. 'Ο Κριτὴς Γεδεὼν.....	Σελ.	49
2. 'Ο Σαμψών.....	»	50
3. 'Ο 'Ηλὶ.....	»	52
4. Σαμουὴλ.....	»	52
5η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	53
5. 'Η καλὴ νύφη Ρούθ.....	»	54

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤ'

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

1. Σαούλ.....	Σελ.	56
2. Δαυὶδ καὶ Γολιάθ.....	»	56
3. Σαούλ καὶ Δαυὶδ.....	»	58
4. 'Ο Δαυὶδ Βασιλεὺς.....	»	60
5. Θάνατος τοῦ 'Αβεσσαλώμ.....	»	63
6. 'Η σοφία καὶ τὰ ἔργα τοῦ Σολομῶντος.....	»	64
7. Ροβοάμ καὶ 'Ιεροβοάμ.....	»	65
8. 7η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	66

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

1. 'Ο Προφήτης 'Ηλίας ἢ 'Ηλιοῦ.....	Σελ.	69
2. 'Ο Προφήτης 'Ησαίας.....	»	72
3. 'Ο Προφήτης 'Ιερεμίας.....	»	73
4. 'Ο Προφήτης Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες.....	»	75
5. Οἱ τρεῖς παῖδες στὴν κάμινον.....	Σελ.	75
6. 'Ο Δανιὴλ στὸ λάκκο τῶν λιουταριῶν.....	»	76
7. 'Ο Προφήτης 'Ιωνᾶς.....	»	77
8. 'Ο εὐσεβὴς 'Ιώβ.....	»	77
9. 'Η ὑπομονὴ τοῦ 'Ιώβ ἀνταμείβεται.....	»	79
10. 8η 'Ανακεφαλαίωσις.....	»	79
ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.....	»	83

Τύποις Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ — Κεραμεικοῦ 40, Ἀθῆναι

ΒΑΣΙΚΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

- Α'. Σειρά: ΕΠΙΣΤΗΜΗ: Βιβλία για Έκπ/κούς και Γονείς
Β'. Σειρά: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Γ'. Σειρά: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΟΝΕΩΝ
Δ'. Σειρά: ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ
Ε'. Σειρά: ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΤ'. Σειρά: ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ 1963

- № 1 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ Ε' & ΣΤ' τάξεως
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΟΣΤΑΤΖΗ Άρ. Έγκρ. 61452/12-6-52
- № 32 ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
- № 41 ΑΣΚΗΣΕΙΣ και ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ Δ'
- № 42 ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ
- № 43 ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
- № 44 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Γ' και Δ'
- № 61α ΑΣΚΗΣΕΙΣ και ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤ'
- № 103 ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ Γ'
- № 105 ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ Ε'
- № 106 ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΣΤ'

ΜΙΚΡΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ «Έκθέσεις» Δ' Ε' ΣΤ'

Ν

Ι

Κ

Η

